

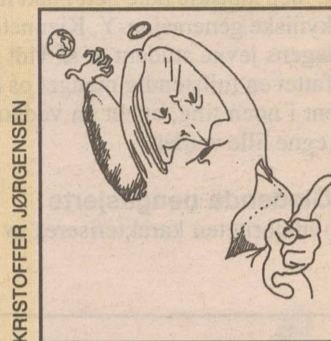
FOTO: GEIR KASTMO

Eksamens- besvarelser rotet bort

EKSAMENSBE SVARELSER i informa-
tikk var forsvunnet i flere da-
ger helt til en tilfeldig student
fant igjen besvarelsene og
ryddet opp i kaoset. Student-
styrerepresentant for IMR,
Kim Saxvik (bilde), kritiserer
eksamenskontoret.

SIDE 4-5

GUD

KRISTOFFER JØRGENSEN

UTROPIA HAR fått seg en
egen tegneserie. Det er
ikke alltid like lett å være
allmektig.

NEST SISTE

8. MARS

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

I ÅR 325 E.KR. fikk kvinner
sjel. Siden har de erobret
en del bastioner, men
hvem bryr seg om kvinne-
kamp i dag?

MIDTEN

Katastrofale kutt

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

DERSOM KOMMUNEN
kutter kraftig i
støtten til SiTøs
barnehager, kan
barnehagetilbu-
det bli redusert
eller falle helt
bort. Anne Sol-
heim, med sine to
barn, stiller
spørsmål ved
kommunens lave
prioritering av
studentbarn.

SIDE 5

TOMMY TI ÅR

COPYRIGHT © BILL WATERSON 1986

TOMMY OG TIGERN feirer sitt ti
års jubileum i år, men nå er
det slutt. Ti år med 6-
åringen Tommy.

SIDE 26-27

Vår tids store svøpe er de politisk korrekte idiotene. De eplekjekke meningsterroristene som forgifter vår hverdag med sitt utrolige engasjement og godhet.

Politiske korrekte idioter

Grunnen til denne lille tiraden er at jeg har innsett at dette nummeret av Utopia er voldsomt i overensstemmelse med den politisk korrekte verden.

Myke verdier, medmenneskelighet og internasjonalt engasjement gjennomsyrrer disse sider du nå sitter og blar i. Vel og greit det, men kanskje ikke helt i takt med dagens kyniske generasjon-Y. Kjennetegnet på dagens jevne student er så vidt jeg har oppfattet en fullstendig mangel på engasjement i noen ting, annet en vedkommendes egne lille verden.

Glødende uengasjerte

Selv om majoriteten karakteriseres av en

glødende mangel på engasjement, er det mindretallet av politisk korrekte mennesker som setter sitt giftige preg på studentmiljøet.

Billig samvittighet

Landbrukshøyskolen på Ås har innført rettfærdig kaffe i sine kantiner. For en skarve krone ekstra kan man støtte fattige kaffebønder i Mexico og skoleprosjekter i Bolivia.

For en liten krone kan man kjøpe seg fri fra den dårlige samvittigheten et politisk korrekt menneske føler ovenfor fattige mennesker i den tredje verden, som er fattige på grunn av vår imperialistiske utnytt-

telse av nettopp disse menneskene. Det å få vestens kollektive skyldbyrde løftet av ens skuldre for en knapp krone er langt fra dyrt.

Rødstrømper

Kvinnedagen har kommet og gått. Ble vi noe klokere eller mer likestilte i året som gikk.

Kvinner og menn er ikke like. De er likeverdige, men langt fra like. På universitetet er det flere kvinnelige studenter enn mannlige.

Så sant kunnskap er makt, lover dette godt for kvinners kamp mot en likestilling ikke bare i ord, men også i posisjoner.

Likestilling har kommet langt, men det er langt igjen.

Jubileum

Hvis du ikke har lagt merke til det enda har Utopia 20 års jubileum i april. På anledning trenger vi å komme i kontakt med så mange, og så gamle som mulig, tidligere utropister som det går an.

Det skal gies ut et jubileumsnummer. Det skulle vært interessant å høre hva tidligere utropister syntes avisa har utviklet seg fra sine mørkerøde aner frem til mer udefinerte vi har nå.

STUDENTAVISA
I TROMSØ

20 år

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

UTROPIA
TROMSØ

Adresse: Universitetet - ISV, 9037 Tromsø
Tlf: 77 64 42 83
Faks: 77 64 51 99
E-post: utopia@stud.isv.uit.no
Internett: <http://www.isv.uit.no/student/utopia>

Ansvarlig redaktør: Thomas Harris
Kulturredaktør: Sigrí Sandberg
Deskansvarlig: Per Steinar Moen
Fotoansvarlig: Jan Martin Berg
Redaksjonssekretær: Vegard Bønes
Journalister: Ola Bratlie, Lise Swensen, Magnus Clough, Åsgeir Johansen
Deskmedarbeider: Siri Vaggen Olsen
Fotograf: Geir Stian Kastmo
WWW-utforming: Morten Skogly

Tegner: Kristoffer Jørgensen
Ellers i redaksjonen: Amund Sjølie Sveen, Truls Brekke, Marte Holmemo, Torbein Kvil Gamst, Svein Inge Naustvik, Randi Solhaug, Pernille Ødegaard, Kjersti Bakken, Elin Haugdal, Hilde Mjøs, Elin Førsund, Stine Eidissen Bya, Rune Sævik, Jostein Rørtveit, Silje Solheim, Elin Sæterøy, Åse Linn Berntsen, Merete Aase

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Svarene er kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Leserinnlegg trykkes anonymt.

Trykk og opplag:
Bladet Tromsø, i et opplag på 500

Annonsepris:
5 kroner per spalte millimeter

Neste deadline:
Torsdag 18. april

Tilegnelsen av spesialisert kunnskap medfører samtidig et viktig etisk ansvar

Hvorfor det?

fordi all kunnskap kan misbrukes og misbrukt.

Vi har nylig hatt to forelesninger her på universitetet, som gjorde dypt inntrykk på oss som hørte på dem. Den ene var om spesialisert dødsstraff. Den andre var om tortur, og torturoverlevendes medisinske, psykiske og sosiale problemer.

Dødsstraff er lovlig straff over temmelig nøyaktig halvparten av verden. Nå i 1961!

Tortur er statslederens metode til å oppnå taushet, når undertrykte menneskers protester forsøker å hevde seg i protest. Fængsling, tortur og eventuelt henrettelse er de fleste torturofre dør av selve torturen (!), foretas av undertrykkende systemer etter ordre fra regimets ledere. Dette gjelder i 60 til 70 land i verden! Det er leger, psykiatere og psykologer med på å utvikle torturprogram. Ingen vet som de hva et menneske tåler, hva som er mest smertefullt og hva som ikke setter spor etter seg senere - hvis det er ønskelig. Det er alltid, eller nesten alltid, helsepersonell til stede i torturkammeret. De er ikke der for å hjelpe torturofret, de bistår torturistene!

Torturister

De utdannes torturister i enkelte land. Disse håndplukkes, ofte blant førstegangstjenende soldater. Det er psykologer som hjelper til å velge ut dem de mener seg best til «spesialoppdrag» for landet. Og mennesket er et manipulerbart vesen... Vi er alle potensielle mordere og torturister, satt under tilstrekkelig press i lang nok tid. Dessuten begunstiges torturister og medvirkende leger med det korrupte systemets særfordeler, ofte i for av økonomisk kompensasjon. De lever et godt liv!

I Amerika står leger i kø for å få delta på de legaliserte henrettelsene fordi de får en høy sum direkte utbetalt etter utført oppdrag. De skal påse at den dømte er fysisk og mentalt frisk før henrettelsen, og at han virkelig er død etterpå, samt skrive ut dødsattest.

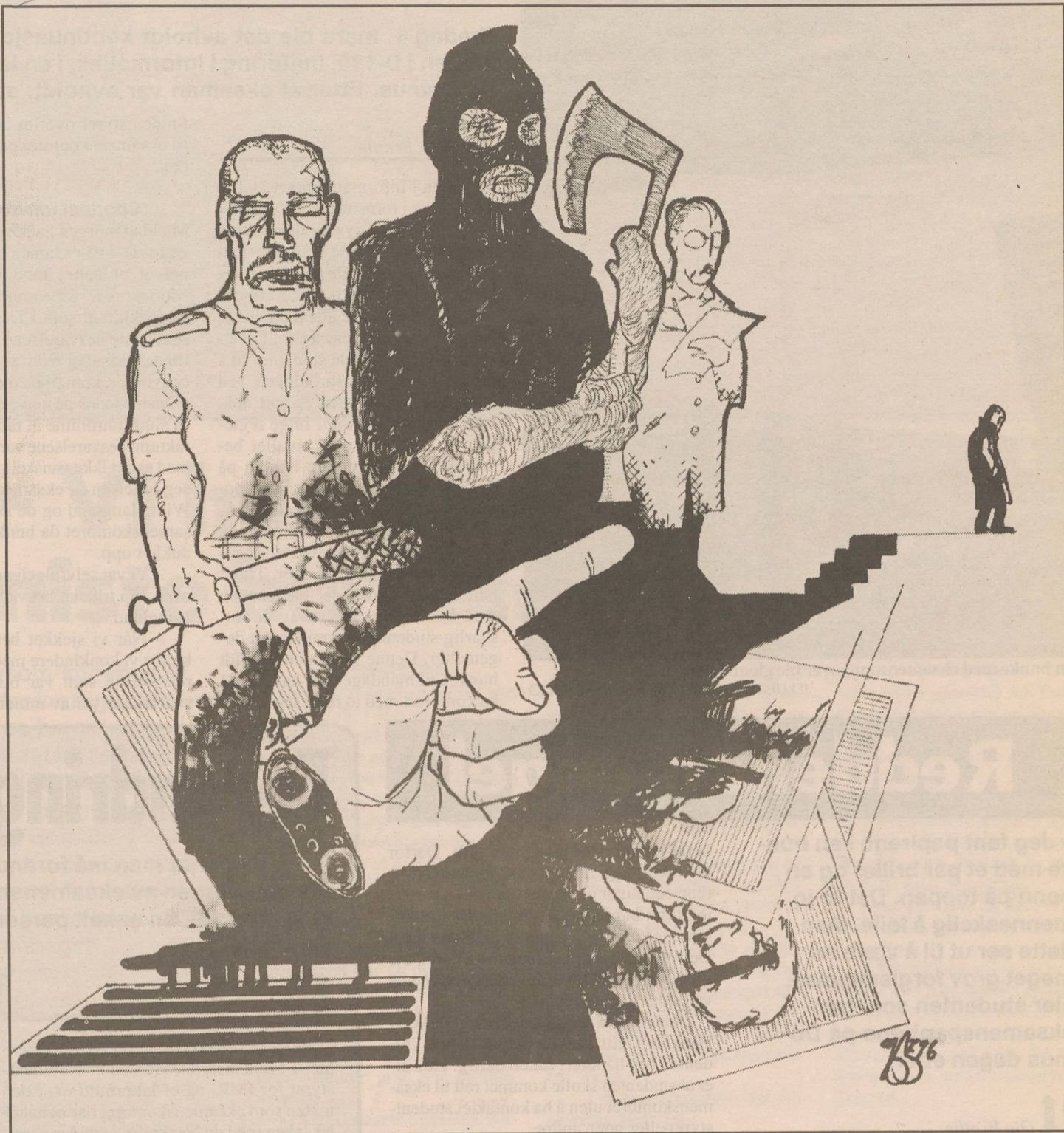
Teknisk tortur

De tekniske nyvinningene i verden settes inn for å videreutvikle torturinstrumenter og torturmetoder. Via data står torturister i forbindelse med hverandre og utveksler informasjon.

Likedan settes nye resultater fra medisinsk og psykologisk forskning inn i torturistenes tjeneste. Dette er i mange land et godt organisert system, som fanger opp og bringer taushet til intellektuelle røster, og fra forfattere til advokater, leger, journalister og opposisjonelle, som protesterer mot undertrykkelsen.

Ansvar

Også norske leger, på internasjonalt oppdrag i andre områder av verden, har deltatt

Vi, som bor i et demokrati, med ytringsfrihet og handlefrihet, har et ansvar for å bevisstgjøre oss hvordan resultatene av den forskningen vi deltar i også kan misbrukes. Det er vi som kan protestere mot dette! Finne veier til å støtte dem som øyeblikkelig bringes til taushet av sine regimers ledere, som så snart de forsøker å opplyse om verden om hva som skjer.

i torturutøvelse, avstraffelse ved stokkeslag, pisking og henrettelser. Trenger man å si mer?

Årets nobelprisvinner (som for en gangs skyld ikke var en terrorist), sa at vi må utvikle en forutgående konsekvenstenkning foran all forskning som gjør det etisk ansvarlig å drive med eksperimenter, som ingen på forhånd kan ane konsekvensene av. Han (Josef Rotblat, Pugwashbevegelsens leder, red. anm.), var jo selv med på å forske frem atombomben, så han vet hvilket etisk ansvar som hviler på forskeren og hvor

hjelpeless den enkelte forsker er i å kunne ta noen etiske konsekvenser, når forskningsresultatene først foreligger. Dette må komme i forkjøpet, etisk sett!

Jeg mener at dette er spørsmål vi i vår tid nå bør fokusere på, enn bare å tilegne oss kunnskap, forske og videreutvikle dem. Vi er alle en del av verden, vi har også globale hensyn å ta! Menneskerettighetene er i dag av liten verdi, for de neglisjeres av de fleste!

Mona Strøm

Papirinnsamling og papirforbruk

Det er helt flott at det nå finnes papirinnsamling ved UiTØ, og jeg vil takke Sveinung Sørbye og andre involverte hjertelig for innsatsen!

Jeg vil bruke denne anledningen til å minne om at man godt kan tenke litt videre enn å bare kaste brukt papir inn i de brune skene. Jeg spør meg temmelig ofte:

– Hvorfor er det så mange studenter som skriver på hvitt papir?

– Hvorfor havner så mange nesten og

t.o.m. helt blanke ark i retureskene?

1) Recycling er bedre enn «downcycling»

«Recycling» betyr jo «å bringe tilbake til kretsløpet». For å opprettholde kretsløpet er det selvfølgelig nødvendig at recyclingpapir-produkter også blir kjøpt og brukt. Eller er jo hele innsamlingsprosessen forgjeves. Skrivepapir, konvolutter og alle andre vanlige papirprodukter fås også

kjøpt i resirkulert utgave.

Man snakker om «downcycling» hvis det fremstilles engangsprodukter av gjenvunnet materiale. Eksempel dopapir: Det er klart at alt dopapir burde produseres av returpapir - men ikke alt returpapir burde bare ende opp som dopapir! Da blir det nemlig ikke noe kretsløp.

2) Gjenbruk er bedre enn recycling

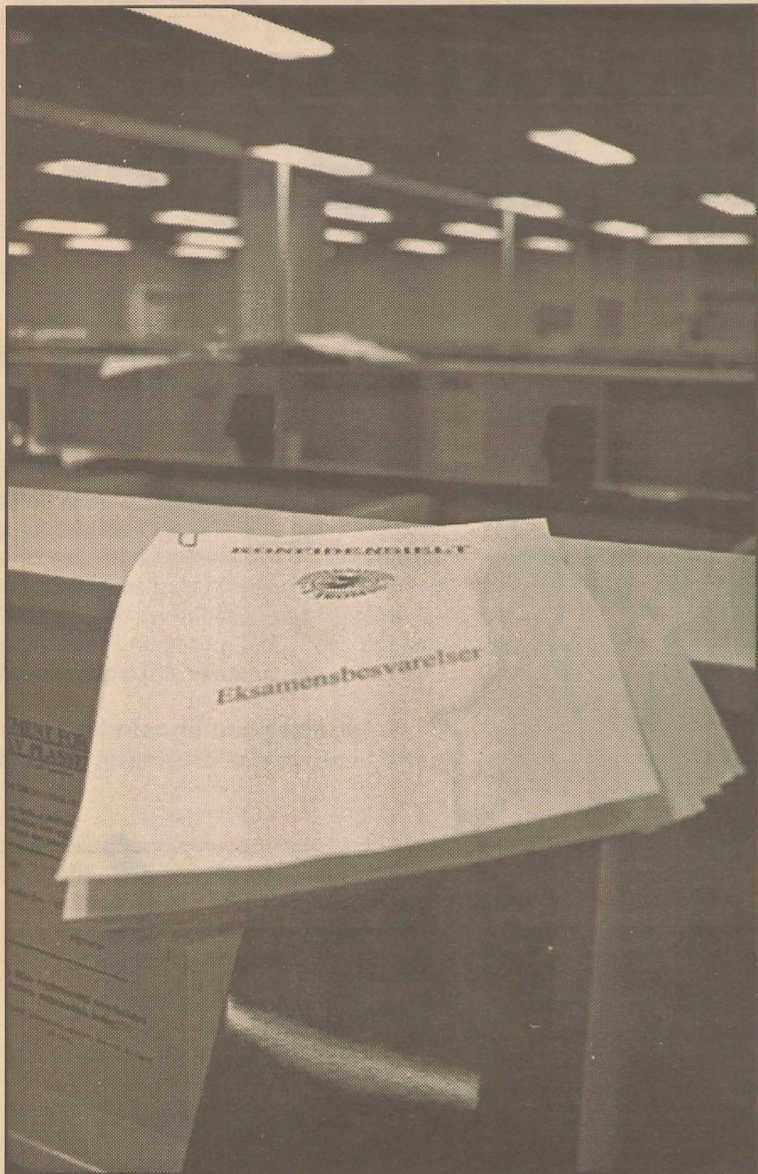
Også selve resirkuleringen er energikrevende - mindre enn nyproduksjon, men allikevel. Derfor har det prioritet å gjenbruke papir. Baksiden av ark som ikke lenger

trengs kan f.eks godt brukes som kladdepapir - før de går til innsamlingen.

3) Unngått forbruk er bedre enn gjenbruk.

Den høyeste prioriteten er å unngå unødvendig forbruk. Dessverre tilbyr mange kopimaskiner ikke tosidig kopiering - ellers er dette én mulighet. Men nesten alle kopimaskiner kan forminske. Ofte er skriften av originalen stor nok til å få to sider på et A4-ark. Det koster da også bare halvparten.

Hanno Pichl

En bunke med eksamensoppgaver ble glemt igjen på Domus.
ILLUSTRASJONSFOTO: GEIR KASTMO

Eksamener

Fredag 1. mars ble det avholdt kontinuasjonseksamen i D-110, innføring i informatikk, i en lesesal på Domus. Etter at eksamen var avholdt, etterlot

U Ola Bratlie

Eksamen i informatikkurset D-110 ble avholdt i form av en skriftlig prøve. Det var i alt syv studenter som var til stede på denne kontinuasjonseksamen. Under eksamenen foregikk alt som det skulle, og etter at tiden var ute hadde alle studentene levert fra seg sin besvarelse. Deretter skjedde det fatale som kom til å bevise at eksamensordningen ved universitetet langt fra er god nok. Ansvarsvakten - som i følge reglementet skal telle over antallet besvarelser og legge dem i safen på Domus - fullførte ikke den siste oppgaven. Dette resulterte i at besvarelsene ble liggende i en bunke på lesesalen, med ansvarsvaktens briller på toppen, til dagen etter. Til alt hell for de pårørende, ble bunken med besvarelser funnet av en ansvarlig student på formiddagen dagen etter. Denne studenten beholdt bunken til mandagen, da han etter å ha konferert med to representanter i

Studentstyret overlot besvarelsene til eksamenskontoret på Hovedgården.

Sporløst forsvunnet

Mandag morgen hadde de ansvarlige for D-110-eksamen endelig funnet ut at settet med besvarelser sporløst var forsvunnet. Lesesalsinspektøren, som i følge rutine skal hente besvarelsene ut fra safen første virkedag etter at eksamen er avholdt, kom til en tom safe. Administrasjonen på universitetet måtte til slutt innrømme at fadesen var et faktum, besvarelsene var borte. Dermed er det ikke vanskelig å forestille seg lettelsen til eksamensinspektør Wivi Haugland og de andre på eksamenskontoret da bunken endelig dukket opp.

- Vi var selvfølgelig meget lettet over å få tilbake besvarelsene, sier Haugland.

- Når vi sjekket besvarelsene, kunne vi konkludere med at de korreksjonene som var blitt gjort på svararkene var av mindre karakter,

og kun av den art som gjeberes i det øyeblikket eksamen holdes. Vi sendte rundt kandidatene besvarelsene til kandidatene ga en formodning om at de gi oss beskjed hvis de hadde blitt foretatt forandring deres besvarelse. Hittil er ingen som har gitt uttrykk for at det har skjedd.

Ingen kontroll

Eksamenskontoret har ikke hatt noen form for kontroll over hva som har skjedd med besvarelsene den helgen de ble lagt i safen på Domus. Det trengs ikke mye fantasi for å forestille seg hva som kan ha skjedd hvis studenten hadde oppgavene hadde villet ha eller flere av kandidatene hadde dre karakter.

- Dette er en sjanseslett er nødt til å ta. Fem besvarelsene var innført med det var ikke oppsiktsvekkende

Reddende engel

- Jeg fant papirene i en bunke med et par briller og en penn på toppen. Det er jo menneskelig å feile, men dette ser ut til å være en meget grov forglemmelse, sier studenten som fant eksamenspapirene på Domus dagen etter.

U Ola Bratlie

- Jeg pleier å lese på Domus i helgene, og jeg var den første til å komme inn på lesesalen denne lørdagen. Klokken var cirka halv ti på morgenen da jeg kom inn. Etter en liten stund ble jeg oppmerksom på at det lå en stor bunke med papirer på en benk. Da jeg gikk bort for å se hva det var fant jeg ut at det var et sett av besvarelser som hadde blitt liggende igjen fra dagen i forveien. Det står jo oppslag på dørene når og hvor eksamen skal avholdes, og jeg skjønnte at det måtte dreie seg om en eksamen i informatikk.

Studenten som fant papirene hevder også at det lå en melding om trekk fra eksamen blant besvarelsene. Det lå også en komplett liste over kandidatenes navn og kandidatnummer.

- Alt var samlet på ett sted. Jeg tok med meg bunken bort til leseplassen min og oppbevarte den gjemt på pulten så lenge jeg oppholdt meg på Domus den dagen. Senere tok jeg med besvarelsene hjem og holdt de i min bevaring helt til mandag formiddag da jeg leverte de på eksamenskontoret i Hovedgården, sier studenten.

Kritisert

- Jeg er selv student og ønsket ikke å bli

beskyldt for å ha gjort noe galt. Derfor kontaktet jeg først to av studentstyrets representanter og ba dem om råd. De sa at jeg først burde gå til universitetsdirektøren, men han kom jeg ikke i kontakt med. Dermed gikk jeg til eksamenskontoret, der gledet over å få overlevert besvarelsene var stor, sier studenten.

Senere har eksamensinspektør Wivi Haugland gitt uttrykk for at denne studenten har håndtert saken dårlig. Hun sier at studenten skulle kommet rett til eksamenskontoret uten å ha kontaktet studentstyret eller noen andre.

- Dessuten har Haugland sagt at jeg skulle kontaktet henne med en gang jeg fant papirene på Domus. Selv mener jeg at jeg har gjort det eneste riktige i denne saken. Det er eksamenskontoret som har begått feilen, og ikke jeg, sier studenten.

Hårreisende

- I ettertid synes jeg at eksamenskontoret har oppført seg hårreisende i denne saken. Det er jo menneskelig å feile, men denne saken er så grov at den må få et etterspill. Dessuten viser dette at måten eksamenene blir håndtert på ikke tilfredsstillende krav som burte oppfylles. Jeg ble garantert at dette var første gangen noe slikt hadde skjedd i universitetets historie. Men hvilken garanti har vi for det? Neste gang kan det være min eksamen som blir liggende på en benk på Domus, og det gjør meg ikke særlig trygg.

Spørsmålet er om ikke alle besvarelsene rett og slett må underkjennes ut fra at de har ligget ubevoktet på Domus fra fredag ettermiddag klokken halv fire til lørdag formiddag klokken halv ti. Døren inn til Domus sto åpen fredags kveld, og hvem som helst kan ha hatt tilgang til besvarelsene som har ligget helt ubeskyttet.

Forandring i rutinen

- Jeg mener at man må forandre på rutinen og ansvaret oppbevaringen av eksamensbesvarelser. Det må utarbeides et system der en enkelt person er direkte ansvarlig for oppbevaringen.

U Ola Bratlie

Dette sier Kim Saxvik som er AU-representant i Studentstyret. Han sitter i Studentstyret for IMR, og er lattermild over den måten som eksamenskontoret har behandlet saken med de bortkommende besvarelsene.

- Det burde opprettes en stilling der en som er faglig ansvarlig og tilknyttet universitetet har det hele og fulle ansvaret for at eksamensbesvarelsene kommer trygt frem til det institutt der de hører hjemme. Den aktuelle hendelsen viser at et slikt system ikke finnes i dag.

Et personlig ansvar vil også virke positivt skjerpene på de som har ansvaret, slik at denne typen feil ikke oppstår flere ganger.

Ansvarsløst

Fadesen på Domus beviser at systemet, der ansvarsvakten for eksamen skal legge besvarelsene i en safe uten at noen foretar en sjekk, er for dårlig. Det er ingen som har blitt stilt direkte til ansvar for tabben. Det er på det rene at ansvarsvakten begikk en utilgivelig tabbe da hun lot arkene bli liggende ubevoktet på Domus. Hvordan er tilregneligheten til en person som legger fra seg slike sensitive dokumenter uten å fatte mistanke om feilen, eller uten å gi beskjed om feilen hun har gjort? Eksamenskontoret har gjort en enda grovere feil ved å dysse det hele ned og få det til å virke

som en ubetydelig tabbe.

Nye rutiner

Eksamensinspektør Wivi Haugland sier at det er hun og eksamenskontoret som har ansvaret for besvarelsene helt frem til de er overlevert til instituttet der eksaminandene hører hjemme. Haugland tar imot ikke ansvar når hun «satses» på det ikke har skjedd noe med besvarelsene alle de timene de har ligget åpne på Domus. Hvilken holdning er det overfor studentene? Spørsmålet er om ikke Haugland og eksamenskontoret må danne nye rutiner for hvordan de skal håndtere besvarelser i fremtiden.

Som det er nevnt i intervjuet med Haugland, har de allerede iverksatt en ordning som innebærer en dobbeltkontroll. Men selve ansvarsforholdet er fortsatt uklart. Når eksamenskontoret ikke har ansvar bevisst, og de med hensikt skytter ansvarsvakten uten å ville bli skyld, viser det at ansvarsforholdet for dårlig utviklet. Det ferdige resultatet som studentene videre karriere avhenger 100 prosent av, blir av eksamenskontoret behandlet på en måte som ligger fraskrivelse av ansvar og umodenhet.

Det er i alle studentenes interesse at Haugland og co. tar denne hendelsen på seg og ønsker å lære av den, og ikke dysse den ned til en bagatell. Det er tilfelle et grovt eksempel av ansvarshet.

rot

sen bunke på lesesalen
til dagen etter da en

nk av korrekturlakk på disse.
besvarelsene var ført inn med
men heller ikke her kunne vi
nye spor etter bruk av viske-

en det er fortsatt et svakt
igen. Det er nemlig ikke van-
da ta med seg originale innfø-
papirer ut av eksamenslokalet
at eksamen er avholdt. Sitter
med blanke innføringsark hjem-
hel helg er det en smal sak å
ndre på hele besvarelsen hvis
ønskelig. Vaktene skal telle
antallet innføringspapirer og
de eksemplarene som blir til
Men dette blir i alt for liten
gjennomført. Dette viser at
met kontinuerlig svikter på
en plass.

Kritikkverdig

denne fadese er det mange
har kritisert den måten eksa-
mer avvikles på. Spørsmålet er
man må innføre en ny ordning
bedre ta vare på de besvarel-
som kandidatene har gitt.

Universitetet i Tromsø har en
på cirka 60 til 70 personer som
vakter som eksamensvakter. Ho-
vakt av disse er pensjonis-
vi foretar intervjuer og opp-
før vi slipper dem løs som
er. Og det er langt fra alle som
mer inn til intervju som får lov
være vakt. Vi arrangerer kurs
opdatering blant vaktene hvert
å sørge for at de tilfredsstill-
krav. Ansvarsvakten til hver
en blir valgt ut av oss, og
st de mest betroede eksa-
vaktene, sier Haugland.

Det var en slik ansvarsvakt som
ikk den fatale feilen å glemme
besvarelsene på Domus, og
kritikkverdig at noe slik kan
men at alarmen går før nesten
døgn etter.

Personen som var ansvars-
for oss har hele tiden vært en
st og dyktig medarbeider i alle
han har vært med. Derfor vel-
vi å se på det som en forglem-
se og ikke noe annet.

Ny ordning

har iverksatt en ny og forbe-
ordning med oppbevaring av
lige eksamensbesvarelser. Nå
ansvarsvakten telle opp hver
relse og krysse av på en liste
er av besvarelsene som leg-
m i safen. I tillegg skal lese-
spektøren heretter sjekke at
besvarelsene ligger i safen på
dag som eksamen blir av-
Stikk får vi en dobbeltsjek-

lligere skulle lesesalsinspekt-
ikke kontrollere oppgavene før
ulle ut av safen og inn til det
utt der eksaminandene hører

Vi håper at denne nye ordnin-
skal fylle ut de hullene som har
stått i den gamle ordningen, si-
Haugland.

Anne Solheim stiller spørsmål ved kommunens lave prioritering av studentbarn.

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

— Vi har ikke råd til å miste barnehagetilbudet

Dersom kommunen kutter kraftig i støtten til SiTøs barnehager, kan tilbudet bli redusert eller falle helt bort. Dette sier styreleder i SiTø, Geir Jarle Voldmo. Utopia har snakket med Anne Solheim som har to barn i SiTøs barnehager.

U Lise Swensen

Anne forteller at nå studerer både hun og mannen, men at de i fire år har prøvd å ha en utearbeidene far og en studerende mor. På en inntekt og maksimalt studielån var det så vidt de fikk endene til å møtes. Nå skal begge studere frem til høsten, da Anne håper å bli ferdig med hovedfag-soppgaven sin.

— Dersom vi mister tilbudet fra SiTø, vil det bety en fordobling av utgiftene til barnepass og det har vi ikke råd til.

Likevel er ikke Anne og mannen hennes blant de som er verst stilt. For aleneforeldre eller foreldrepar som begge har studert over lengre tid, kan dette få større konsekvenser.

Studiekvalitet

Et godt barnehagetilbud kan sees i sammenheng med studiekvaliteten. Anne forsikrer om at det er viktig å vite at barna har det bra når mor og far studerer. Dersom barna ikke har det bra, har ikke foreldrene det bra.

— Jeg blir helt kald når jeg tenker på at vi kan miste barnehageplassen. Ungene har gått i den samme barnehagen nå i 1 ½ år. De har funnet seg til rette der og trives.

Dagamma

For den minste jenta til Anne som er to år, er det tvilsomt at de får en ny barnehageplass til dersom SiTø må legge ned eller redusere barnehagetilbudet. Anne har ikke lyst til å sette henne til en dagamma. De har tidligere hatt dårlige erfaringer med dagamma.

— Det er jo et helt annet pedagogisk tilbud. Du kan liksom ikke komme når det passer deg, og sette deg ned i stua hos folk for å se hvordan ungen din fungerer der. I barnehagen blir du oppfordret til å komme, og det er mye lettere å komme med kritikk fordi folk har en profesjonell innstilling og ikke tar kritikken personlig. Det kan du ikke i samme grad hos en dagamma.

— Selv om samskipnadens bar-

nehager er subsidiert av departementet, så er det vanskelig nok å klare seg på en studentøkonomi. Kommunen har forregnet seg, når de tror at det gir grunnlag for å kutte støtte. De tar ikke i betraktning at studenter har en litt annen økonomi enn vanlige lønnsinntagere.

— Jeg tror at for mange blir det vanskelig å fortsette å studere. Det blir rett og slett et spørsmål om man har råd til å studere.

Anne tror at enkelte studentforeldre vil komme til å ta seg deltidsjobb for å få regnskapet til å gå opp. Hun har selv prøvd å jobbe ved siden av studiene med to små barn, mens ektemannen jobbet i Oslo.

— Det anbefales ikke, slår Anne kategorisk fast.

Solidaritet

Anne stiller spørsmål ved Tromsø kommunes prioriteringer. Kommunen har en av landets yngste befolkning, med mange innbyggere under atten år.

— Man kan lure litt på hvor de har prioriteringene sine. Og jeg blir litt hissig når Solidaritet med aldershjem som fanesak ligger på vippen i kommunestyret.

Studenter som får barn er nødt til å melde flytting til den byen barna bor i.

— Det er ikke slik at vi er studenter som bare bor her og benytter oss av velferdstilbudet mens vi skatter et annet sted i landet. Vi har samme rett til støtte fra kommunen som andre innbyggere i Tromsø.

— Katastrofale kutt

— Såvidt vi forstår vil det komme et forslag på neste kommunestyremøte om å foreta katastrofale kutt i barnehagestøtten til Samskipnadens barnhager, forteller Rektor Tove Bull.

U Lise Swensen

— Vi har fått uoffisiell informasjon om at støtten per studentbarn vil bli drastisk redusert hvis forslaget går gjennom. I dag får Samskipnaden 12.000.- i støtte for et barn i 0-3 års gruppen, og 10.000.- for et barn i 3-7 års gruppen. Forslaget går ut på å redusere støtten for barn i 0-3 års gruppen med

4.000.-, og redusere 2-7 års støtten med 6.000.-, fortsetter Bull.

— Dette gjelder kun for studentbarn, noe som er ren forskjellsbehandling. Resultatet av dette er at plassene vil bli katastrofalt dyrere.

Dårlig dekning

— Tromsø kommune kommer allerede dårligst ut av universitetsbyene på barnehagedekning og pris. Samskipnadens barnehager går allerede med underskudd og blir subsidiert av de andre postene på Samskipnadens budsjett. Resultatet av et slikt kutt er først og fremst at Samskipnaden blir nødt til å legge alle nye barnehageprosjekter på is. Dette er uholdbart, vi må forsøke å påvirke kommunen til ikke å vedta dette. Man må påvirke opinionen, sier hun.

Optimist

— Inntil det motsatte inntreffer er jeg optimist. Vi har tidligere sett at kommunen har snudd i studentvelferdssaker. De har tatt til vettet før, og vi får håpe de gjør det igjen. Vi får tro på vår argumentasjonskraft, sier hun. — Det kan bli litt slitsomt med et sånt opp og ned forhold til kommunen, men det skal påpekes at vi har et stabilt og godt forhold til kommunen. Det var et mye vanskeligere forhold mellom Universitetet og kommunen på 70-tallet. Vi har et sterkt ønske om at kommunen skal legge langsiktige planer angående sitt forhold til Universitetet, ellers kan de bli litt ad hoc, avslutter hun.

— Hvis disse kuttene går igjennom er det en katastrofe, sier Tove Bull

Amper stemning på NFH

Hovedfagsstudentene på NFH har dette semesteret sendt klagebrev til rektor ved fiskerihøgskolen. De retter krass kritikk mot studieadministrasjonen, etter at flere hovedfagsstudenter har blitt forberedt på å miste leseplassen sin. NFHs studieadministrasjon har svart på kritikken, men studentene er fortsatt ikke fornøyd - ett nytt brev er nå sent til rektor ved UiTø. Konflikten dreier seg i hovedsak om hvor lang tid Cand. Scient.-studenter ved NFH skal få lov til å bruke på sin hovedfagsoppgave.

U Rune Sævik

Til tross for at de aktuelle brevene er offentlige og journalført, er hovedfagsstudentene lite villig til å snakke med Utopia om sin misnøye. Det fremgår likevel av brevene, at administrasjonen ved NFH har forelagt en kontrakt for flere hovedfagsstudenter, som innebærer at de må være ferdig med sin leseplass innen høstsemesteret 96. Pålegget fra studieadministrasjonen, som oppfattes som en trussel om utkastelse, skal visstnok angå et titalls hovedfagsstudenter. Dette skyldes at man i 1996 vil ta opp 20 nye hovedfagsstudenter som trenger leseplass.

Ny kontrakt

Studiestyret ved NFH vedtok 15.06.96 at hovedfagsstudenter skal underskrive en kontrakt som begrenser tidsbruken på hovedoppgaven. Dersom tidsfristen ikke overholdes, kan studentene miste retten til leseplass og veiledning, og må fortsette som privatister. Dette skal gjelde også for dem som begynte sitt studium før kontrakten ble innført, altså vil den få en tilbakevirkende kraft. Studenter som underskriver kontrakten, og som begynte etter 01.01.95, kan få påbud om å avslutte sine studier innen 3-6 måneder. De eldre Cand. Scient.-studentene mener at de bør få holde på helt til hovedfagsopp-

gaven er ferdig, siden de startet opp med akkurat det som forutsetning. Før den aktuelle kontrakten ble innført, var tidsbruken «liberal», det innrømmer også NFHs studieadministrasjon i sitt svarbrev til studentene.

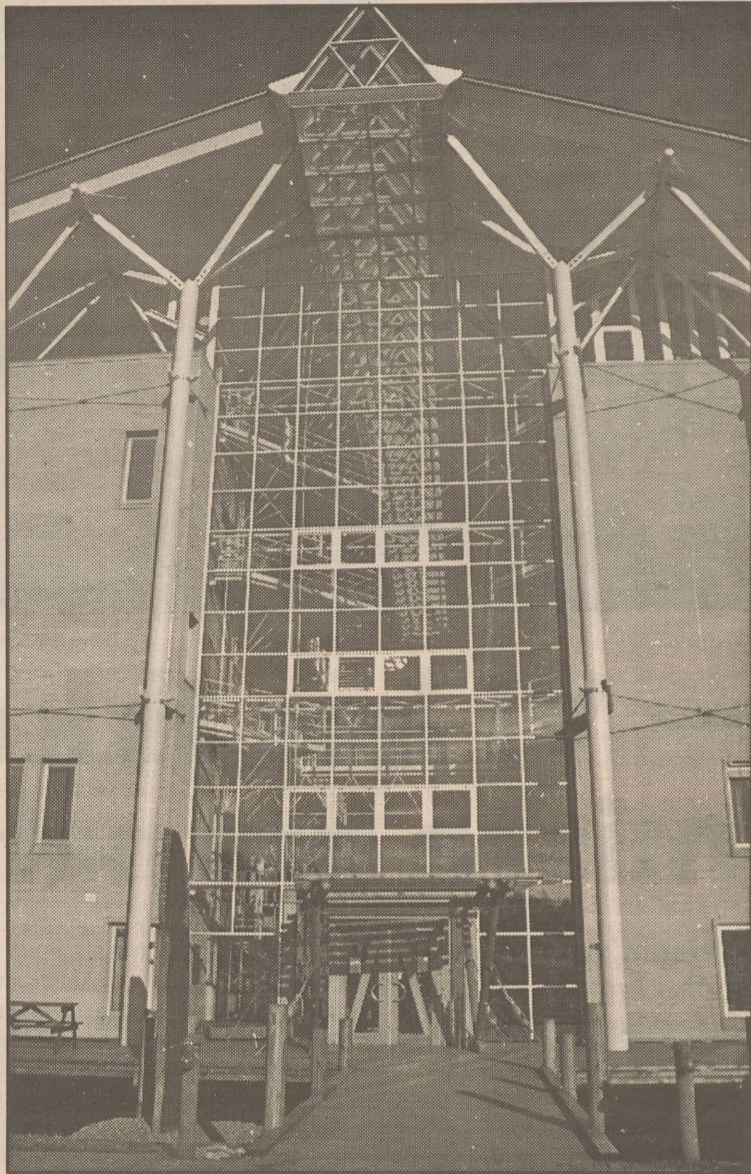
Hovedfagsstudentene hevder også at administrasjonen ikke har informert godt nok om saken. Enkelte studenter ble forelagt kontrakt for underskrivning først etter at de var godt i gang med oppgaven. Tidsfristen i kontrakten bør etter deres vurdering gjelde fra den underskrives, og minst 18 måneder fremover.

Langt hovedfagsstudium

Tidsbruken på hovedfagsoppgaver er også et prinsipielt problem på NFH, hevdes det. Cand. Scient.-studentene på NFH er ofte i en spesiell situasjon når de skal ta hovedfag. Praktisk laboratorie- og feltarbeid tar gjerne lenger tid enn for andre studier, og det kan spoles av vær, sesongvariasjoner og så videre.

Statistisk sett bruker Cand. Scient.-studentene på NFH i gjennomsnitt 3 år på sitt hovedfag, og enkelte så mye som 7 år. Dette skyldes ifølge studentene selv at enkelte av de oppgaver som gis ikke er mulig å gjennomføre på mindre enn tre år, samt at veilederne ikke har kapasitet til å følge opp studentene 100%

Enkelte hovedfagsoppgaver

som gis på NFH lar seg ganske enkelt ikke gjennomføre på de nye normerte tre semestrene, mener studentene.

Kilder Utopia har snakket med, hevder også at det er et stadig tilbakevendende problem at studentene får altfor omfattende hovedfagsoppgaver. Veilederne er ikke flinke nok til å begrense oppgavene, slik at studentene ofte får problemer med tidsfrister og økonomisk støtte. Likevel presi-

seres det i klagebrevene at studentene i liten grad vil rette kritikken mot veilederne, «selv om oppgavene i mange tilfeller kunne vært strammere». Hovedskytset rettes mot studieavdelingens håndtering av saken.

Flere irritasjonsmomenter

Det er ikke bare rift om leseplasse som irriterer. Det pekes også på at administrasjonen bare setter krav om raskere progresjon

i hovedfagsstudiet, uten at det gjør noe for å støtte studentene. Manglende PCer, dårlig tilrettelegging av tokt, laboratorie- og seminarvirksomhet hindrer den praktiske utdanningen, hevder Cand. Scient.-studentene på NFH. Noe av dette vil det nå rettet på, ved at man kjøper flere PCer, slik at det er minst en på hvert hovedfagsrom.

Det har også blitt hevdet at fiskerikandidatstudentene ble forfordelt på NFH, mens Cand. Scient.-studentene bare er inntektskilde. Ved valget av studentrepresentanter til høgskolestyret for 1996, ble det valgt to fiskerikandidater. Dette mener Cand. Scient.-studentene urettferdig, og ønsker i fremtiden at begge studieretningene være representert. I tillegg drar man seg over tidspunktet for de seneste valgene, som foregikk svært tett opp til julsommerferie.

Vil ha et utvalg

Hovedfagsstudentene foreslo i sitt siste brev at partene nå kunne diskutere «gjennomstrømmningsproblemet» ved NFH. Et seminar om temaet har vært avholdt, men der var bare veilederne representert - ingen studenter. Cand. Scient.-studentene sier seg enige i at gjennomstrømmningen i diet bør bedres, men ønsker ikke å være med i prosessen som mulerer til dette. Nye oppgaver må legges til rette slik at pålagt tidsfrister kan overholdes, og begynte oppgaver må få mulighet til å fullføres, mener de.

Selv om klagebrevene er offentlige og underskrevet av tilsammen 26 Cand. Scient.-studenter, er det ingen av dem som har vært villig til å stå frem og kommentere saken ovenfor Utopia.

Vil ikke kaste ut noen

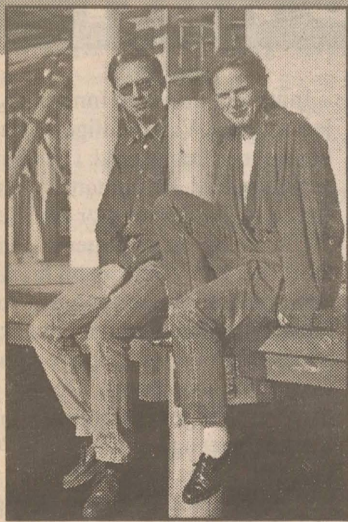

FOTO: RUNE SÆVIK

Studiekonsulent Elin Skog og studieleder Morten Sætran insisterer på at de ikke har tenkt å kaste ut noen fra NFH. Nå ønsker de en bedre dialog med studentene.

– Det har aldri vært vår intensjon å kaste ut noen fra leseplassen sin. Studentene har tolket oss i verst mulige mening, sier Elin Skog og Morten Sætran i NFHs studieadministrasjon til Utopia. De innrømmer imidlertid at de nok har lagt fram saken på en litt klønete måte.

U Rune Sævik

– Alle hovedfagsstudenter ble tatt opp på NFH med forutsetning om tre semesters studietid. Pålegget

til studentene om å binde seg til kontrakt er heller ikke vårt, det er noe universitetsstyret på UiTø har vedtatt på initiativ fra Kirke- og Forskningsdepartementet. Vi burde riktignok ikke ha lagt frem kontraktsordningen via veilederne - vi burde heller ha kalt inn til et allmøte og informert bedre, sier Elin Skog og Morten Sætran.

De innrømmer at deres fremgangsmåte kan ha ført til at studentene tolker kontraktsordningen i verste mening, men det har aldri vært snakk om å kaste ut noen hovedfagsstudenter før de er ferdig med oppgaven sin.

– Forslaget til tidsfrister er kun ment som veiledende, bedyrer de to.

Ønsker dialog

– Rammen rundt hovedfaget har

tidligere vært litt udefinert, og oppgaveformuleringene er ofte ikke stramme nok, vedgår Skog og Sætran. Men uansett om Cand. Scient. Studentene ved NFH bruker tre år i gjennomsnitt på sitt studium, så må vi forholde oss til KUF sine retningslinjer. Alle Cand. Scient.-studenter i hele Norge skal nå binde seg til en kontrakt med tidsbegrensning på studiet. Det er ikke NFHs studieadministrasjon som krever større progresjon i studiet, det er det KUF som gjør, mener de to.

Elin Skog og Morten Sætran synes det er opplagt uheldig med dårlig stemning mellom studenter og administrasjon på NFH, og alle parter burde være tjent med at hovedfagsstudiet ikke drar ut i tid. De mener forøvrig at de ikke har ikke merket noen misstemning før

pålegget om hovedfagskontrakt kom.

– Det er ingen enkel oppgave å stramme inn tidsbruken. Alle parter må bidra, og kanskje må en liten kulturendring til - først og fremst i forbindelse med formulering av hovedfagsoppgaver, hevder de.

Skog og Sætran vil nå diskutere denne konflikten med NFHs rektor og styre.

– Studentene kan absolutt bidra i prosessen via sine representanter i styret, men vi er så åpne for at det nedsettes et utvalg for å se på gjennomstrømmningsproblematikken, slik studentene har etterlyst. Det kan det være noe positivt ut av, mener de to representantene for NFHs studieadministrasjon.

Universitets saksa

Trondheim

Studentvelferd

Om sommeren er det ikke alle studenter som får seg sommerjobb og blir nødt til å oppsøke sosialkontoret for å få økonomisk hjelp. I Trondheim kommune får studenter som søker sosialhjelp bare halvparten så mye støtte som andre sosialklienter. Sosialtjenesteloven gir ikke grunnlag for en slik forskjellsbehandling. (Under Dusken)

Internettilknytning

Ved Steinan studentby planlegger man nå å legge ut kabler, slik at alle hyblene kan knyttes til NTNUs datanett. Dette medfører sannsynligvis en økning i husleien på maksimum 100 kroner i måneden. (Under Dusken)

Bergen

Forskningen styres

Ved Universitetet i Bergen planlegges nå en vitenskapsbutikk. Der kan interesser utenfor universitetet komme med ønsker til emner de ønsker skal bli utredet av hovedfagsstudenter. Dette skaper frykt for at næringslivet som sitter med størst ressurser vil få sine oppdrag oftest utført. Andre mindre ressurssterke grupper kan risikere å få liten oppmerksomhet fra studentene. (Studvest)

Oslo

Nytte eller ferie?

En gang hvert år drar representantene som deltar på de nasjonale fakultetsmøtene til utlandet for å møtes. Nå er det representantene for samfunnsvitenskaplige fag som bruker 150 000 statlige kroner for å drar til Amsterdam. Turene begrunnes med at de utvider deltagerens kunnskaper. (Studvest)

Hovedfag for privatister

Universitetsloven kan tolkes dithen at privatister også kan ta hovedfag. Statsråd Reidar Sandal i KUF har sagt seg enig i en slik tolkning. I praksis er det likevel vanskelig å ta hovedfagseksamen på egen hånd, fordi mange av kursene på hovedfag er obligatoriske. (Universitas)

Ikke doktor likevel

Arkitekthøgskolen tok opp 20 kandidater til et doktorgrads-prosjekt uten å ha økonomiske midler til det. KUF har nektet å dekke utgiftene. Dermed ser det ut til at det allerede påbegynte prosjektet ikke blir avsluttet. (Universitas)

Den planlagte idrettshallen til Universitetet i Tromsø vil bli bygd delvis under jorden med torvtak. Plantegning av Steinsvik arkitektkontor.

FOTO: GEIR KASTMO

Ny idrettshall for studenter

Universitet i Tromsø er det eneste i Norge som ikke har egen idrettshall. Nå har Studentstyret og Tromsø Studentenes Idrettsforening (TSI) tenkt å rette på dette. Planene er klare, det eneste som mangler er finansieringen.

Magnus Clough

-Vi håper på økonomisk hjelp fra Staten. Universitetet i Oslo fikk bevilget 10 millioner til egen hall, da skulle det være mulig for oss også å motta støtte, sier Marianne Grimstad Hansen i Studentstyret. Det er allerede utarbeidet plantegninger for bygget. Det opereres med en minimumsvariant til 13-14 millioner og en maksimums variant til rundt 20. Men de fleste er enige om at maksimumsalternativet er det eneste brukbare. Velferdsutvalget ved universitetet har blant annet gått inn for en slik løsning. Skal man først investere så mye penger bør man gjøre det skikkelig.

Dårlig plass

Frem til nå har TSI holdt til på mange forskjellige lokaliteter, for det meste bomberom og kommunale haller. Men ettersom disse også blir mye benyttet av andre, har man problemer med å få avvi-

klet alle treningene. Dette er den viktigste årsaken til utarbeidelse av de nye planene. Hallen vil primært bli brukt av studenter. - TSI rundt 800 medlemmer har så mange forskjellige aktiviteter på gang at de ikke vil ha problemer med å fylle opp kapasiteten til hallen. Men hvis den blir stående tom innimellom vil det være uøkonomisk å ikke leie den ut til andre. Mener Grimstad Hansen.

Grønt areal

Hallen skal plasseres rett ovenfor Fiskerihøgskolen, i et område som i dag er regulert til grøntareal. Men ifølge Jørn Fauske i TSI har de fått tillatelse fra kommunen til å bygge. For å skåne naturen mest mulig, skal hallen bygges delvis under jorden, med torvtak. Det eneste Jørn Fauske og TSI har å utsette på de foreløpige tegningene er klatreveggen. Sånn som den er planlagt i dag er den ikke høy nok, Fauske mener den bør være minst 10 meter høy.

- Hvis klatreveggen blir større

vil det være muligheter for andre å benytte den også, mot betaling.

Hvis dette går i orden, noe man regner med, er Fauske veldig fornøyd med planene.

Ansvarspulverisering

Helt siden 1988 har TSI arbeidet med planer om en idrettshall, men det er først de siste to årene at planene virkelig har tatt form.

- Arbeidet går veldig tregt, vi har problemer med å få Student-samskipnaden og Universitetsledelsen engasjert, forteller Fauske.

- Spesielt Samskipnaden er lite interessert i å bli innblandet, enda vi mener de skulle være en av pådriverne bak et slikt prosjekt. De mener de allerede har en stor nok arbeidsbyrde, med drift av barnehager og kantiner.

Takket være arbeidet til Unni Grønneng i Plan og Driftsavdelingen ved Universitetet i Tromsø har universitetsledelsen i det siste blitt klar over behovet for en slik hall. Grønneng har blant fått fart på prosjekteringen og ordnet penger til utarbeidelsen av de nåværende plantegningene.

Driftsproblemer

En ting er å få hallen bygget, en

driftsplan må også lages. Fauske mener dette er noe Samskipnaden bør ta seg av.

-Et opplegg lik det som er gjennomført på kantinen på universitetet er ønskelig. Der står universitetet for byggingen og Samskipnaden for driften. Et system som ser ut til å fungere bra. Men hvis Samskipnaden stiller seg like negativ til driften som de er til byggingen, kan dette fort bli et problem.

Finansiering

Med en støtte på 10 millioner som en ekstraordinær overføring fra Stortinget, mangler fortsatt 10 mill før byggingen kan starte. Disse pengene vil komme fra forskjellige plasser. Kulturdepartementet har satt av 3.2 millioner fra spillmidler (inntekter fra Norsk Tipping), Kirke og Undervisningsdepartementet har gitt forslag til 3 millioner på neste statsbudsjett, og de restende millionene regner man med Universitetet, samskipnaden og TSI skal klare å sikre, muligens gjennom lån. Hvis alt dette går i orden og de forskjellige parter blir enige om gjennomføringen, har også Universitetet i Tromsø sin egen idrettshall i løpet av et par år, forhåpentligvis.

Bedre læring for nye tider

Universitetsstyret har vedtatt å sette igang forsøk med problembasert læring. Studenter skal nå gjennom prosjekter lære seg å finne løsninger på problemer i fagene de studerer.

Lise Swensen

PBL innebærer ingen enhetlig modell for undervisning, men kan til-

passes alle fag etter ønske. Det eneste fellestrekket vil være at studentene blir organisert i basisgrupper. Det forutsettes at studentene skal engasjere seg aktivt i undervisningen og ta ansvar for

læringsprosessen og arbeidet i gruppa. Denne undervisningsformen kommer til å supplere den tradisjonelle forelesningsrekka.

Eksamensfokus

I dag er studentene mer fokusert på å få en god eksamen enn å faktisk lære faget. De lærer å studere i større grad enn de lærer fag. Dette mener Kristian Wengen er galt.

- Det er hvilken kompetanse

man vil ha som bør styre hvordan man leser pensum.

Wengen synes ikke studentene er kritiske nok til fagene.

Akademiker ledighet

Wengen ser dette i sammenheng med den store arbeidsledigheten blant akademikerne.

- Næringslivet sier at de trenger kreative mennesker som ser og løser problemer.

Bosnia trenger hjelp

FOTO: JAN MARTINBERG

Flere studenter i Europa har nå engasjert seg med å hjelpe studenter i Bosnia.

Flere studenter i Europa har nå engasjert seg med å hjelpe studenter i Bosnia. Roger Jørgensen arbeider med å få satt igang liknende aksjoner i Tromsø, men det viser seg at dette har litt startvansker.

U Pernille Ødegaard

Hjelpen går ut på å samle inn penger og materiell for å bedre studiesituasjonen for studenter i Mostar noe. Alt er av interesse, fra pinner og bøker til datamaskiner, tekniske hjelpemidler og spesialutstyr i forbindelse med utdanningene. Det er også øn-

skelig med gjesteforelesere fra andre land til Bosnia, samt hjelp til å få forelesere fra Bosnia til andre land, slik at de kan være oppdatert innen sine fagområder.

Roger Jørgensen fra NSU (Norsk Student Utvalg) har jobbet en del med å få Universitetet og Akademisk Kvarter med på dette, og har så langt møtt mye velvilje. Tove Bull har sagt at hun kunne tenkt seg å

invitere rektoren ved Universitetet i Mostar hit til Tromsø, både som en handling i seg selv, og for å få litt informasjon om situasjonen i Bosnia. Hun håper også på at dette besøket kan danne et grunnlag for videre samarbeid mellom Universitetet i Tromsø og Universitetet i Mostar. Bull kunne tenkt seg at rektoren kommer så snart som mulig, slik at UiTø får vite hva det er behov for der.

– Det er dumt å sende nedover masse tull som de ikke har bruk for, legger hun til. Men hittil har det vist seg at det er vanskelig å få tak i rektoren. Telefonlinjen går gjennom Sarajevo, og der er ikke tidene de aller beste nå, som sikkert alle vet.

Besøket er avgjørende for at Universitetet i Tromsø er villig til å sende noe bidrag som helst nedover til Bosnia. Det er viktig at Universitetet er sikre på at materiell kommer frem til de riktige menneskene og ikke blir solgt på svartebørsen. Roger Jørgensen sier at hele arbeidet er litt risikabelt fordi freden er ung og mange ting kan enda skje.

Krønerulling

Roger Jørgensen synes det er viktig å gjøre noe som engasjerer den enkelte studenten.

– Det mest aktuelle her er kanskje en krønerulling, siden dette skal kunne være gjennomførbart uten alt for stort ressursbruk. Til å gjennomføre denne type aksjon eller en annen, er vi allikevel helt avhengige av at medlemmene i Student styret og andre studenter på Universitetet vil støtte opp om dette og bidra med en innsats. Roger

har mye annet å gjøre og trenger blant annet hjelp til det administrative.

– Av og til føler jeg meg som en «etmanns-hær», sier han.

– Jeg reiser bort en måned nå, og etterpå er det eksamen. Jeg trenger også noen til å drive dette prosjektet til høsten. Ingen fra Studentstyret har meldt seg, enda han har hatt saken til orientering to ganger. Roger sier at han gjerne mottar forslag til alternative aksjonsformer, men at han også trenger frivillige til å jobbe med dette. Det viktigste er at alle studentene i Tromsø får høre om det og at de får sjansen til å bidra på en eller annen måte. Innsamlingsaksjonen vil begynne over nyttår, og transporten står allerede klar. Bosnisk Forening i Tromsø har ordnet kontakt med NBHA (Norwegian Bosnia-Herzegovina Aid), som på fast basis har drevet med frakt av varer siden krigen i Jugoslavia. Bosnisk Forening i Tromsø, som består av mange fra Mostar, er ivrige samarbeids partnere med UiTø om denne aksjonen.

Mye og ta av

Hvis du tar deg en ulovlig tur med i kulvene under Universitetet vil du se at haugvis av stoler og bord og annet brukbart skrot er stablet opp i en slags krok. Dette blir dessverre aldri brukt til noe formål annet enn til søppel om noen år. Kanskje det kunne være en idé å sende det til noen som trenger det mer enn oss.

KILROYs UAVHENGIGHETSERKLÆRING, punkt 18

Alle har rett til et sceneskifte

Reiser for ungdom og studenter

Kilroy Travels

0850 1840
0935 1950
1055 1255
1060 2005
1060 2005
1550 1000
1710 1240
1820 1345
1840 1815
1990 1555
2225 1710
0850 1825
0850 1840
0935 1950

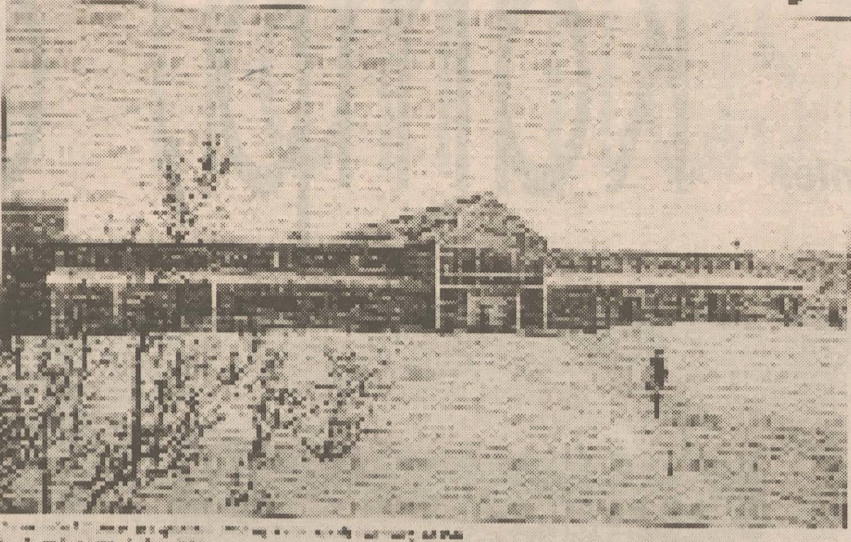
Jo mer du reiser, jo mer vil du oppleve. Det er utrolig hvilke nye ideer du får underveis. Med KILROYbilletten, som er for ungdom og studenter, kan du realisere drømmene dine og skreddersy din egen reise. Reisedato og reiserute kan endres

underveis. Ta det med ro - billettene er gyldige i opptil et år. KILROY travels har kontakter over hele verden så vi kan hjelpe deg med å få dine reiseplaner til å falle på plass. Før du drar avsted kan du få gode tips og nye idéer hos reisekonsulentene

våre - de har selv reist fra den ene opplevelsen til den andre i det meste av verden. Jo mer du reiser, jo mer får du bruk for KILROY travels.

UNIVERSITETET I TROMSØ

Annleis-akademiet inn i rekkja

Faksimile "Dag og Tid," torsdag 7. mars 1996

Strømlinjeformet fakultetsordning

Nytenkning eller neddriving?

Den nye fakultetsordningen er ute i hardt vær og har vist seg svært upopulær både blant ansatte og studenter. Den allmene oppfatning er at strukturendringen har begynt i feil ende og har krevd altfor mye ressurser i de årene den har vært under planlegging. Avisa Dag og Tid refererer til prosessen som en strømlinjeforming av «det røde universitet.»

Åsgeir Johansen

På universitetsrådets møte var fakultetsaken den desidert viktigste som ble tatt opp. Dette møtet var en anledning for de enkelte institutt å si sin mening om styringsgruppas innstilling og til å lansere nye forslag.

Misnøye

Flere av instituttene er misfornøyd med de forslag styringsgruppa har lagt fram. Blant andre dreier dette seg om psykologi, som etter forslaget vil bli lagt inn under det samfunnsvitenskapelige fakultet som modellen legger opp til. Psykologi-seksjonen la under møtet fram sitt syn som i all hovedsak går ut på at psykologi-seksjonen skal bli et eget fakultet, og viser til at alt er lagt opp til det. Ifølge professor i psykologi, Arne Holthe, møter seksjonen alle de premisser styringsgruppa krever av et fakultet.

Storm i vannglass

Styringsgruppa legger også opp til storm i et vannglass når de foreslår å flytte fag over fra Institutt for samfunnsvitenskap (ISV) til Institutt for språk og litteratur (ISL) for slik å danne tradisjonelle fakultet etter Oslo-modellen. Dette er i følge ISV ikke ønskelig, mens ISL er mer avslappet i forhold til debatten. Instituttleder ved ISL, Endre Mørck, sier at in-

stituttet ikke har gått inn for et slikt forslag.

– Vi kan godt leve videre med dagens struktur, sier han.

De aktuelle fagene å flytte fra ISV er historie, religionsvitenskap og filosofi. Mørck sier at han skjønner disse fagenes ståsted, i og med den berikelse disse fagene har opplevd i samarbeid med ISV, men sier at disse fagene også vil berike ISLs miljø.

– Dette er kun et forslag, sier Mørck, et forslag som vi ikke har noe i mot. Generelt har vi et avslappet forhold til hele reorganiseringsprosjektet.

Nåværende struktur

Georges Midre, instituttleder ved ISV, sier at ISV helst ser at den nye fakultetsstrukturen blir lagt opp etter den strukturen instituttene har i dag.

– Vi føler oss beriket i det faglige samværet, sier Midre, og ISVs faglige struktur er formet i et samspill mellom forskjellig fag med mange felles møtepunkt i den nåværende struktur.

Forslaget fra styringsgruppa om å legge psykologi inn under et framtidig Samfunnsvitenskapelig fakultet støtter ikke ISV.

– Instituttrådets innstilling støtter psykologiseksjonens krav om å bli eget fakultet, sier Midre. Dette ser vi som et rimelig krav i og med at de er et profe-

sjonsstudium med en del spesielle behov.

Han beskriver instituttets syn på reorganiseringen som preget av en oppsiktsvekkende enighet, til tross for en stor mengde mennesker med forskjellige fagbakgrunner

KS-fakultet

Det har versert rykter om lanseringen av et såkalt Kultur- og samfunnsfagfakultet ved universitetet som vil dannes av alle fagene på ISV og ISL. Et slikt alternativ er begge instituttene i mot. Midre fra ISV beskriver et eventuelt KS-fakultet som politisk dødfødt. Endre Mørck sier til Utopia at en slik ordning ikke er ønskelig da det vil skape en kunstig enhet samtidig som et slikt fakultet vil bli unødvendig stort.

– Man finner ingen liknende institusjoner ved noen andre universitet, sier Mørck, så med en slik ordning har vi ingenting å vinne.

Fordeler

Odd Gropen, instituttleder ved Institutt for matematiske realfag, sier at de kan leve videre med det bestående, men ser fordelene med den nye ordningen hvor Gropens institutt og Institutt for biologi og geologi (IBG) blir satt sammen.

– Hensikten med fakultetsordningen er delegering av an-

svar, og hvert fagområde vil få en større grad av autonomi, sier Gropen og poengterer at instituttene har en egen kultur samt innsikt og kapasitet til å styre egne ting.

Et annet av stridsemnene i debatten er gradsforvaltningen, noe Gropen også synes er viktig, men han anser det ikke som et problem.

– Forutsetningen for at vi skal bli slått sammen med IBG er at vi får ansvaret for vår egen grad. Det betyr ikke at fakultetene har en rettet på graden, men at det er de som bestemmer reglementet som graden skal deles ut etter. Gropen sier videre at uten gradene mister fagene ikke bare autonomi, men også kontroll over egen virksomhet.

Jusfakultet

Styringsgruppa foreslår at Institutt for rettsvitenskap (IRV) skal bli et eget fakultet, noe Hege Brekklus, instituttleder for IRV ikke har noe i mot.

– Det er det mest rasjonelle, forklarer hun sitt synspunkt med. Vi har for tiden et godt samarbeid med de juridiske fakultetene i Bergen og Oslo, og er på likefot med disse. Denne balansen vil bli forstyrret hvis vi ikke blir et eget fakultet. Dessuten forvalter vi en egen grad og vi er selvstendige nå, fortsetter hun. Jus er jo en egen institusjon andre steder, så hvorfor ikke her, avslutter hun.

På tvers

Torbjørn Flaatten, medlem av studentstyret og vararepresentant til Universitetsstyret, sier til Utopia at det skulle være mulig å etterkomme de fleste fag og institutters ønsker ved å la dagens institutt få skifte navn til fakultet, samtidig som at psykologi også blir et fakultet siden de i dag allerede fungerer som en selvstendig enhet.

– Styringsgruppa har lagt fram et forslag som i de fleste sammenhenger går på tvers av de ordningene fagmiljøene ønsker, sier Flaatten. Det er virkelig bemerkelsesverdig hvordan reorganiseringsarbeidet har gått sin gang uten at de berørte fagene har nådd fram med sine synspunkt og argumentasjon.

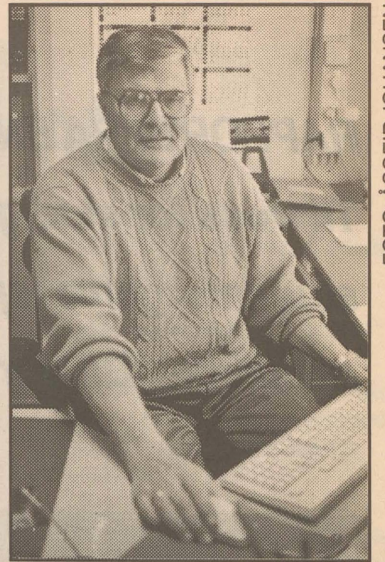
Prosesen

De aller fleste Utopia har snakket med, har karakterisert selve reorganiseringsprosessen som altfor lang og fjernt fra de faglige miljøene ved universitetet. Georges Midre sier at på grunn av styringsgruppas arbeidsmåte har de kommet fram til et forslag med liten støtte på viktige punkt.

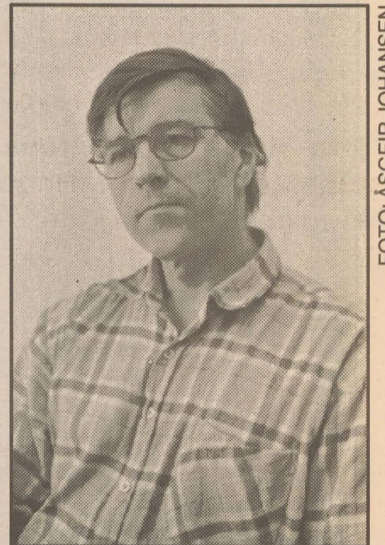
– Det er viktig at denne støtten blir dannet under selve arbeidet.

Et annet viktig ankepunkt er at de har begynt i feil ende. Universitetet er først og fremst en utdannings- og forskningsinstitusjon, men styringsgruppa har sett på hele reorganiseringsprosjektet fra et administrativt synspunkt.

Sentraladministrasjonen skal delegerer forvaltningen videre ut til fakultetene, men ut i fra det Utopia forstår, vil antall arbeidsplasser i sentraladministrasjonen forbli det samme. Dette fordi sentral-

Odd Gropen ved IMR karakteriserer dagens strukturdebatt som et hvisken mot den UiTø opplevde i 1972.

Georges Midre, ISL, sier at et Kultur- og samfunnsfagfakultet vil være dødfødt.

administrasjonen i framtida skal drive med «strategisk virksomhet.»

– Det er sannsynlig at selvtilfredse glis fra sentraladministrasjonens side ville ha stivnet hvis man hadde lagt til grunn at de skulle miste det antall stillinger som samsvarer med den arbeidsbelastningen de lettes for gjennom omorganiseringen, sier Torbjørn Flaatten.

Noe som de fleste også reagerer sterkt på, er at arbeidet har tatt uførlig lang tid og krevd altfor mye ressurser. Hege Brekklus sier at arbeidet har vært veldig krevende for IRV, siden de allerede i utgangspunktet er underbemannet.

Bare et hvisken

Torbjørn Flaatten mener at det er flere tegn som tyder på at universitetet i Tromsø går mot stadig mer sentraldirigert og toppstyrt forskning og sier videre at hvis den arrogante og formynderiske holdning administrasjonen legger for dagen i deler av reorganiseringsprosjektet tegner det et dystert bilde av framtida her på universitetet.

Odd Gropen på sin side sier til Utopia at prosessen som skjer i dag er bare et hvisken mot den strukturdebatten universitetet hadde i 1972, da grunnlaget for vår nåværende struktur ble dannet.

RAPPORT FRA EN ANNEN VIRKELIGHET:

Til tross for stadige drap og terror – AEU – studentorganisasjonen i Guatemala – er optimister. De tror på fred, framtid og Frente.

Kamp, døde

Universidad de San Carlos. Et par kvadratkilometer jord, 80.000 studenter. Midt i Guatemala By. Nedfelt i grunnloven som autonomt område. Verken politi eller militære har adgang. I Teorien.

I hjørnet av parkeringsplassen like innenfor portene; en hvit steinstøtte. Til minne om Mario Alioto López Sanchez og stedet han døde. 20 år gammel jusstudent. Drept av uniformert politi. Bare litt over et år siden nå.

«Vi sverger at friheten skal reise sin nakne blomst over det vanærede land. Vi sverger å fortsette din vei mot folkets endelige seier» (Fra veggmaleri til minne om en drept student, fakultet for humanistiske fag, San Carlos)

Det moderne Guatemala har en historie skrevet i blod. De 10 millioner innbyggerne

har siden frigjøringen i 1821 overlevd talløse diktatorer og militærkupp – særlig siden CIA i 1954 satte en effektiv stopper for «Guatemalas demokratiske vår» – selvfølgelig for å «beskytte amerikanske interesser mot kommunistene».

Utover på 80-tallet ble situasjonen bare verre. Talløse forsvinninger, systematiske massakrer og tilfeldige drap var en del av hverdagen. I dag er det litt bedre – men så seint som i oktober i fjor ble 11 bønder massakrert av militæret. Det positive i saken, om man kan kalle det, er at de ansvarlige blir stilt for retten.

I november var det valg i Guatemala. Godkjent av internasjonale observatører ble Alvaro Arzú (PAN) ny president i januar. Selv som høyreorientert neoliberalist fremstår Arzú et hakk bedre enn alternativet FRG: Tidligere diktator General Efraim Rios-Montts parti.

Samtidig pågår det fredsforhandlinger mellom myndighetene og geriljaen i landet,

URNG. En del av avtalen er ferdigforhandlet, men det er langt igjen. Blant annet gjenstår en avklaring av hærens rolle i det nye demokratiet. President Arzú lover avtalen fiks ferdig og undertegnet innen syv måneder. Det er det ingen som tror på.

«Den guatemalske virkelighet rettferdiggjør vår kamp – URNG» (Spraymalt utallige steder på universitetsområdet San Carlos)

San Carlos likner på universitetsområder verden over. Mye luft og åpne rom. Mye grønt gress. En fredelig oase fjernt fra millionkaoset rundt. Tilsynelatende. Mye politisk engasjement. Slagord som støtter geriljaens kamp spray-

malt på veggene. Che Guevaras urrede ansikt i hundrevis av kopier. Store veggmalerier som hyller heltene. En enorm plass med navnet *De døde og martyrene*. Stor plass. Mange martyrer. De fleste hørt hjemme i *Asociación de Estudiantes Universitarios (AEU)* – Guatemalas studentorganisasjon. Hele sentrum ble bortført i 1980-ene av unge studenter. Feilfunnet, torturert. Fjerdri kommet til rettens var ni ledere for å få le risikoen på flere.

Liggende i en blodpøl blir Mario Alioto Lopez Sanchez – 20 år gammel jusstudent – sparket til døde

I lange perioder var AEU vært tvunget til jobbet illegalt – blant annet etter drapene i 1980-ene og forbindelsene til geriljaen har tidvis vært meget nære. Så seint som i '92 plasserte noen en bombe utenfor AEU-kontoret.

og framtidshåp

Ivonne Garcia, Secretaria de Relaciones Internacionales (t.v.) og Victor Ayala, Secretario de Actos forran AEU-kontoret i Guatemala By: «AEU-ESTUDIO Y LUCHA» (AEU-studier og kamp).

til de tre andre maktsentere i landet; de sivile myndighetene, den private næringslivsorganisasjonen GASIF og militæret. I ASC sitter blant annet kirken, universitetet, indianerorganisasjoner og andre politiske grupper. ASC er ikke direkte med i fredsforhandlingene, men har forslagsrett.

– Akkurat nå jobber vi med jordfordeling. Vi foreslår sammen med en del andre organisasjoner at jord må fordeles til folket før demilitarisering av landet gjennomføres, sier Victor Ayala. Vi prøver å lære av det som skjedde i El Salvador. Der er fredsavtalen klar, men lite skjer. Folk blir utålmodige og det vokser fram væpnede kriminelle grupper overalt. Det må vi prøve å unngå.

Eksekutivkomiteen i AEU – de fire lederne – er valgt på politisk program ved uravstemning. De er selverklærte marxister:

– Vi er marxister. Hadde en revolusjon vært mulig i dagens guatemalske virkelighet, hadde det vært å foretrekke. Men sånn er det ikke, forutsetningene er ikke tilstede. Og vi er pragmatikere – nå kaller vi oss demokrater. Så man kan si at strategien er forandret i Guatemala. Vi – opposisjonen – skal ikke lenger ta makta med makt – vi skal vinne den gjennom demokratiet.

Victors og mange andres demokratiske håp heter *Demokratisk front for et nytt Guatemala* (FDNG) – *Frente* på folke-munne. Partiet ble dannet bare noen måneder før valget, og er en brei sammenlutning av grasrotorganisasjoner. Med 7,5% av stemmene og flere representanter i parlamentet, representerer *Frente* nytt håp for demokrati og forandring. For første gang på 42 år er reell opposisjon representert i nasjonalforsamlinga.

«Husk at de ikke er døde, de som i sine kalde graver hviler i fred. Døde er de som lever videre – uten sjel... LEV!»

(*Oliverio Castañeda de Leon, president AEU, drept i 1978*)

AEU kjemper for et sosialistisk Guatemala – men sosialismen må være guatemalsk; Den må ta hensyn til guatemalske forhold, spesielt urbefolkningsproblematikken. Gjennom sosialismen skal de nå målet om demokrati og sosial rettferdighet. Og da er myndighetenes økonomiske politikk ikke et skritt i riktig retning:

– Den nye regjeringen snakker om å øke studieavgiftene og å innføre kunnskapstester for å kunne studere ved San Carlos. Selvfølgelig for å få ned studenttallet og spare penger. Det går ut over de fattigste. Det er ille nok i dag: Alle som vil kan studere her – hvis de har råd til det. Det sier Ivonne Garcia, internasjonal sekretær i AEU.

Et ledd i kampen for fred og demokrati, er å gjøre forholdene i landet kjent for resten av verden. I løpet av våren håper

AEU å komme i gang med et utvekslingsprogram, der i første omgang studenter fra vesten skal komme til Guatemala på et tomåneders besøk:

– Alle tror at Guatemala bare er en liten innsjø og en vulkan, sier Ivonne Garcia (og sikter til landets turismål, Atitlán-sjøen). Vi vil vise en annen virkelighet – den guatemalske virkeligheten. Studentene som kommer hit skal bo i en familie, besøke universitetet og lære spansk. I tillegg skal de bo to uker i CPR.

CPR (motstandslandsbyene) er «hemmelige» landsbyer som har blitt bygget i fjellene og i jungelen – i skjul for militæret – av mennesker på evig flukt fra terroren.

I tillegg driver AEU solidaritetsarbeid ute på landsbygda gjennom å organisere medisinstudenter til frivillig arbeid. De reiser ut og vaksinerer og underviser. Og for ungdom som kommer til universitetet med mangelfull grunnskole, arrangerer AEU et par måneders forkurs før semesterstart – med studenter som frivillige lærere.

«De som dør for livet kan ikke kalles døde»
(Fra veggmaleri, juridisk fakultet, San Carlos)

Motstand mot øking av bussprisene i Guatemala By har lenge vært en av AEU's flaggsaker i kampen mot myndighetene. I november 1994 skulle bussprisene økes igjen. AEU aksjonerte:

Flere dagers demonstrasjoner og bussbrenning like utenfor portene til San Carlos. Politiet tar av seg silkehanskene. Skyter med skarpt inn i menneskemengden, forfølger de flyktende studentene inn på det autonome området. En av dem som er såret blir tatt. Ligger i en blodpøl. Omringet av uniformer. Blir sparket til døde. Mario Alioto Lopez Sanchez. De andre kommer seg unna. Berger livet. En del må på sykehus etter å ha blitt skutt. Seinere flykter noen ut av landet.

Det finnes både bilder og film av det som skjedde. Og politimennene som sparket er navngitte. Likevel tok det et års venting og sultestreik utenfor høyesterett før statsadvokaten tok ut tiltale. Flere av vitnene er truet, en er forsøkt skutt.

Visstnok blir det ofte sagt om Guatemala: Nå er alt så ille at det ikke kan bli verre. Og så blir alt mye verre.

Likevel; Mennesker lever, elsker og dør der som alle andre steder. Men veien fra liv til død, fra glede til sorg, fra kjærlighet til hat – og omvendt – er kortere enn de fleste steder. Uansett; studentene i AEU er optimister. De tror på fred, framtid og *Frente*. Victor Ayala er sikker i sin sak:

– Jeg er sikker på at innen år 2000 er fredsavtalen signert og *Frente* har regjeringsmakt. Om jeg tror? Jeg vet!

«Lunchamos por la vida, Lunchamos por la paz»
(Vi kjemper for livet, vi kjemper for freden)

AEU

Asociacion de Estudiantes Universitarios, «Oliverio Castañeda de Leon»

Antall medlemmer: ca. 80.000 (kollektivt medlemskap)
Årlig budsjett: ca. 100.000,- nkr. (finansieres gjennom semesteravgift). I tillegg kommer enkelte utenlandske gaver.

AEU ble stiftet i 1920 av studenter som kjempet mot diktator Manuel Estrada Cabrera, og har som formål å forsvare rettighetene til studenter ved universitetet og folket generelt. AEU's øverste organ er generalforsamlinga, der alle har stemmerett. Den daglige drifta står eksekutivkomiteen for, som består av fire personer, valgt ved uravstemning på politisk program. Ingen er lønnet for sitt arbeid.

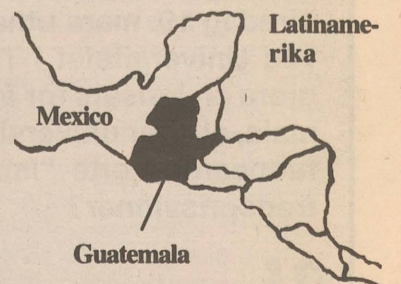
Ved ledervalg stemmer ca. 10% av medlemmene. I følge AEU er det fordi mange studenter er redde for å bli assosiert med AEU, og ikke på grunn av manglende interesse. På fakultetsnivå er deltakelsen høyere.

AEU representerer en ikke ubetydelig faktor i det guatemalske samfunn. Organisasjonen får bred mediedekning for arbeidet sitt, og nevnes på lik linje med for eksempel landets fagforeninger.

USAC

Universidad de San Carlos er Guatemalas eneste offentlige universitet, og har filialer i flere andre byer. I Guatemala By er det ca. 80.000 studenter. Til sammenlikning finnes fem større private universiteter med til sammen ca. 10.000 studenter. Til tross for at 68% av landets befolkning er urbefolkning, er bare 5% av studentene ved San Carlos fra disse folkegruppene.

Guatemala

Befolkning (1989): ca. 9 mill. (ca. 68% urbefolkning)
Språk: Spansk (offisielt). I tillegg snakkes flere urbefolkningspråk, bl.a. Quiche
Analfabetisme (1989): 45%
Skolegang (1990): 4,1 år gj.snitt

Guatemala er republikk, formelt med demokrati som styreform.

FOTO: AMUND SJØLIE SVEEN

satt kan man se merker etter eksplosjonen i døra. Nå har organisasjonen jobbet åpent siden begynnelsen på 90-tallet. Victor Ayala er *Secretario de Actos* – en av AEU's fire ledere:

– I dag er det mulig å jobbe etter demokratiske spilleregler og gjennom demokratiske kanaler i Guatemala. For noen år siden ble man drept hvis man forsøkte. Men det er fortsatt viktig å huske at kampen med våpen har kjempet rom for den demokratiske prosessen. Uten våpen hadde vi ikke kommet dit vi er i dag.

«De kan drepe våre leder – men folket vil likevel gjøre revolusjon!»
(*Oliverio Castañeda de Leon, president AEU, drept 1978*)

For tida foregår mye av AEU's arbeid gjennom *Asemblea de la asosiedad civil*. ASC er det «sivile» samfunns talerør i Guatemala. Et nytt organ – opprettet som en del av fredsforhandlingene – som en motvekt

U Amund Sjølie Sveen

KAFFE - LITT DYREERE - FOR SAMVITTIGHETENS SKYLD.

Kunne du tenke deg å betale en krone mer for kaffekoppen, dersom du visste at pengene går til fattige bønder i Mexico? Det kan iallfall studentene ved Norges Landbrukshøyskole på Ås (NLH). Der kan studentene nå velge mellom den vanlige gamle kantinekaffen, eller økologisk dyrket kaffe som gir inntekter til fattige indianere i Mellom-Amerika. Kanskje noe for UiTø?

U Rune Sævik

Kaffesalg på NLH er et samarbeidsprosjekt mellom Studentenes og Akademikerne Internasjonale Hjelpefond (SAIH) og organisasjonen Alternativ Handel (AH). Denne organisasjonen er med i European Fair Trade Association som jobber for at fattige land i den tredje verden skal få et mer rettferdig utbytte av sin eksport. AH forsøker å bryte det gamle mønsteret hvor de fattige råvareprodusentene bare får smuler ut av sine produkter, mens mellomledd, foredling og selgere i den rike del av verden tjener store penger.

Sykehus og skoler

Kort fortalt kjøper AH økologisk dyrket kaffe direkte fra et kollektivbruk i Oaxaca-provinsen i Mexico. Innkjøpsprisen settes 10% over markedspris, for at de fattige indianerne skal få en mulighet til å forbedre sin levestandard og sitt livsgrunnlag. Fordyrende mellomledd kuttes ut, og kaffen selges blant annet på NLH for en krone mer enn vanlig kaffe. Mer skal det ikke til, før kaffedyrkerne i Oaxaca tjener 10 ganger mer enn det som er vanlig for kaffedyrkere verden over. Resultat: 1500 indianerfamilier i Mexico kan bygge ut helsevesen, skoler og infrastruktur. Kollektivbruket kan i tillegg ta seg råd til å investere langsiktig i produksjonen, samt å dyrke sine varer miljøvenn-

lig, uten å bruke sprøytemidler eller ødelegge jordsmonnet. Miljøvern og velferd for råvareprodusentene er vel neppe høyt prioriterte oppgaver for de multinasjonale selskapene, som dominerer internasjonal kaffehandel.

Smaker som vanlig.

Det er faktisk bare halvparten av NLH-studentenes solidaritetskroner som går til AH som kompensasjon for at de kjøper kaffe til overpris. Resten av midlene går til skoleprosjekter i Bolivia. Som om dette ikke var nok: For hver krone som kommer fra studentene på Ås, legger NORAD det tilsvarende i potten. En liten krone mer for kaffekoppen får altså store ringvirkninger.

Responsen fra studentene på Ås har hittil vært litt blandet, forteller Asle Rein Henriksen i det lokale SAIH-laget.

– Mange betaler det ekstra kronestykket, mens andre tror de må være svært engasjerte og gå med fotformsko for å drikke økokaffe. Vi jobber fortsatt for å få flere til å drikke den, sier Henriksen til Utopia.

Kaffen smaker forøvrig som annen kaffe, det er få som mener at de kjenner forskjell, bedyres det fra Ås. Den er bare litt dyrere - «for samvittighetens skyld».

Idealisme

SAIH på Ås har fått samskipnadens kantiner til å spille på lag med seg for å få i gang dette prosjektet. Det blir litt ekstra kaffekoking for de ansatte i kantine, men Asle Rein Henriksen mener de har fått til en god avtale.

Hans mål er likevel å få samskipnaden til å kjøpe all kaffen sin fra AH, fordi dette vil forenkle det hele en god del.

– Kaffesalg er såpass god butikk at dette bør kantine ha råd til, er hans oppfatning. Henriksen mener også at de idealistiske sidene ved dette prosjektet er viktig.

– Den lille ekstra kronen for kaffekoppen får store ringvirkninger for en konkret gruppe mennesker som trenger det.

– Ideen er god, jeg skal gjerne være med på å diskutere salg av økologisk kaffe, sier kantinebestyrer Asbjørn Storåker.

– Da må jo selvsagt studentene i Tromsø ønske det. Jeg har kanskje mine tvil om at folk er villig til å betale fem kroner for en

kaffekopp, men dersom studentene betaler det, så skal ikke vi sette ned hælen og der skal den stå, sier Storåker.

Han gir Ås-studentene rett i at det troligvis er høy avanse på kaffe, og at derfor er en stor inntektskilde. Inntektene fra kantineens kaffesalg subsidierer imidlertid andre varer slik at prisene kan holdes nede, så det er derfor ikke så lett å kjøpe inn dyrere råvarer - uansett hvor store og rettferdige de er.

– Samskipnaden kjøper inn sine varer i samarbeid med samskipnaden i andre byer og sparer mye penger på store kvantumkjøp. Det er likevel mulig å kjøpe kaffe fra Alternativ Handel, men da må man regne med at den blir dyrere i utvalg, forer Asbjørn Storåker.

– Dette er en veldig god ide, som vi også absolutt bør prøve, sier Rune Bjørge i Tromsø SAIH.

Han tror at man i første omgang bør prøve å få i gang salg fra Alternativ Handel ved UiTø, men at de også på lengre sikt kunne selge «rettferdig kaffe» fra studentenes samskipnadens kantiner i Tromsø.

– SAIH på Ås har en egen salgsbutikk, AH, og den går så det griner, derfor vil vi også prøve allerede under internasjonale Etterhvert vil vi tilby økokaffe til de ansatte på UiTø, så får vi se hvor det ender. Ut fra kantine bør likevel være et langsiktig mål, mener Bjørge.

Han vet ikke hvilke konkrete hjelpeprosjekter et eventuelt salg vil rette seg mot, men ser for seg at det enkleste vil være å samarbeide med NLH på Ås.

Æresdoktor med bismak?

Tirsdag 19. mars utnevnes Rigoberta Menchu til æresdoktor ved Universitetet i Tromsø. Er UiTø virkelig interessert i å gjøre en innsats for å øke kontakten med - og hjelpe - Guatemala, eller er universitetet bare interessert i å polere sitt samfunnsengasjerte "image" ved å sole seg i glansen fra en fredsprisvinner?

U Amund Sjølie Sveen

Forrige gang den guatemalske menneskerettighetsforkjemperen og indianeraktivisten Rigoberta Menchu var i Tromsø, var i 1993 - som gjest ved en urbefolkningskonferanse arrangert av universitetet. Under denne konferansen ble det undertegnet en vennskapsavtale mellom UiTø og San Carlos-universitetet i Guatemala By.

Nå er Rigoberta igjen på besøk - uten at det fra universitetets side har blitt løftet særlig mange fingre for å fylle vennskapsavtalen med noe som helst av betydning i løpet av de tre årene som har gått.

Ikke dårlig samvittighet

Rektor Tove Bull har ikke dårlig samvittighet selv om det har blitt gjort lite:

– Jeg har ikke dårlig samvittighet fordi jeg ikke kjenner til hva som er blitt gjort eller ikke gjort. Dessuten kjenner jeg for

dårlig til avtalen. Men vi må huske at vennskapsavtalen med San Carlos og det at Rigoberta Menchu blir æresdoktor, ikke har noe med hverandre å gjøre, det er to helt forskjellige ting. Vi ville ha utnevnt henne til æresdoktor uansett avtale ikke.

Avlyst reise

Den som fra UiTø side har hatt mest med vennskapsavtalen å gjøre, er leder for SEMUT (Senter for Miljø- og Utviklingsstudier), Jens Revold. På spørsmål om hva som har skjedd mellom UiTø og San Carlos siden 1993, viser han blant annet til en planlagt reise til Guatemala av Rektor Mjøs i fjor høst - som dessverre ble avlyst på grunn av Mjøs' sykdom - noen kontakter på fagområde medisin, samt at Guatemala - blant andre - brukes i et forskningsprosjekt om urbefolkninger i regi av Senter for Samiske studier. I tillegg ble det om-

der avklart at hovedfagsstudent på statsvitenskap, Lill Tove Fredriksen får støtte til reise til San Carlos (se Utopia 4/96).

Pengene finnes

– Det har jo ikke vært så helt enkelt å få i gang, sier Revold. Ledelsen - rektor Mjøs - har gjort alt som er mulig, og man forsøker, selv om vi kanskje kunne ha gjort mer. Når vi snakker om den faglige siden, må de vitenskapelig ansatte gå inn på dette. Før det skjer får vi ikke til noe tydelig samarbeid. Det har vært litt vanskelig å finne den rette fagperson til å ta ansvaret - det mangler ildsjeler. Når det gjelder studentene er midlene til stede, og vi er beredte på uttømmende samarbeid med UiTø. Vi har faget sitt ved San Carlos.

Tre representanter for norsk bistand ble invitert, til Internasjonalt seminar, for å svare på spørsmålet "Hva er god bistand?". Det ble en debatt om bistand i Norge av nordmenn angående mottakernes styring og ansvar.

Forvirrende bistand

Silje M. Ohren Strand.

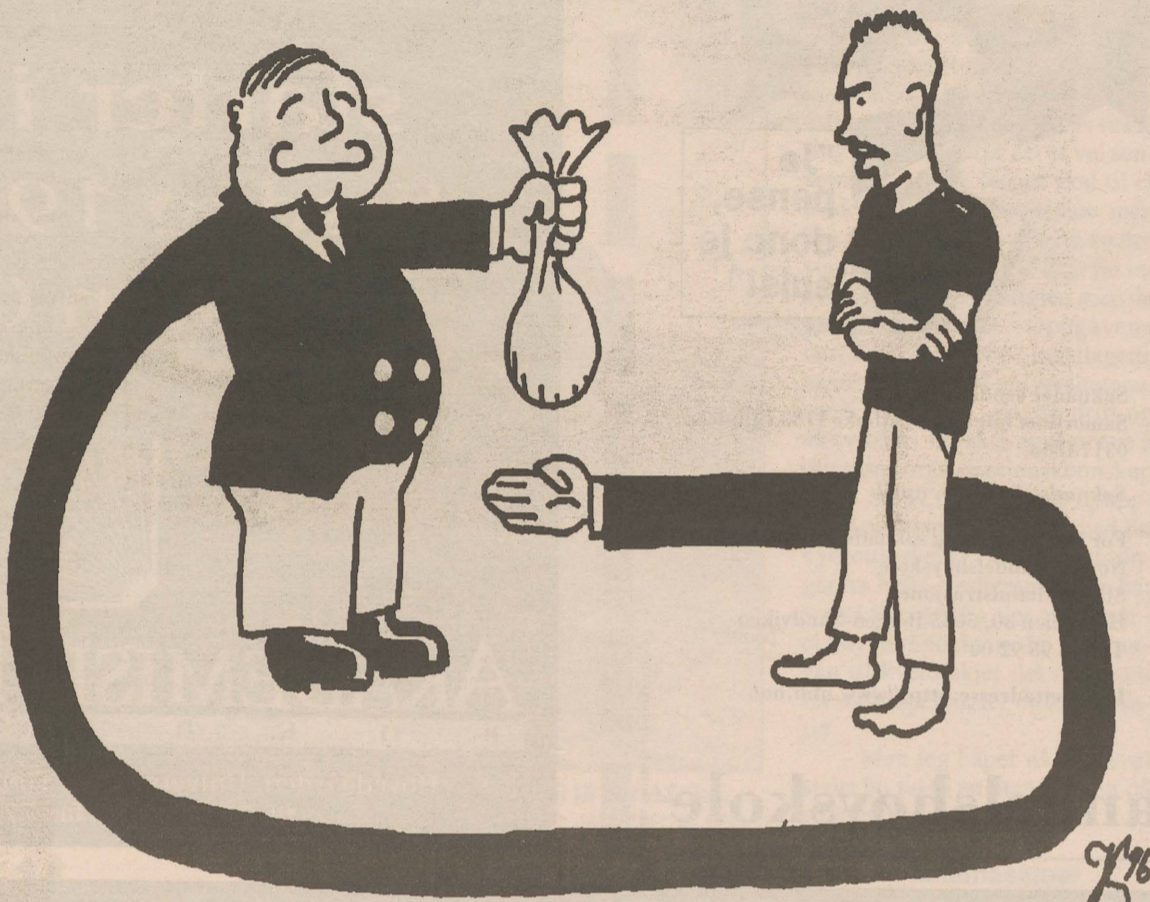
ette møtet var et ledd i den bi-
ndskonferansen som pågår ved
versitetet. Konferansen har den
ende debatten rundt regjerin-
s stortingsmelding 19 som
grunn. Resultatene fra de uli-
diskusjonene ved universitetet
faktisk bli oversendt utenriks-
mitten, så her kan man nå frem
den kritikken man måtte ha. I
ebattpanelet satt Per Øyvind
rimstad fra NORAD, Sidsel
gaestad (antropolog ved UiTø
tidligere NORAD-ekspert i
oswana) og Yngve Kristiansen
SAIH. Og altså, som Grimstad
pekte, ingen representant fra
mottakerlandene. Men herfra satt
erimot representanter i salen,
disse kom etterhvert med inter-
essante og noe oppsiktsvekken-
innspill.

Bedring av bistanden

regjeringens stortingsmelding
'En verden i endring' slås det fast
at bistandsutviklingen i det siste
er gått i negativ retning og at den
må justeres for å tilpasses virke-
gheten. Bedringene skal blant
annet skje ved å legge økt vekt på
mottakeransvaret, som vil si at
mottaker selv har ansvaret for gjen-
nomføringen av prosjektene. Kon-
rollen fra Norge skal også økes,
og det er videre ønske om at u-
landene konkurrerer om u-hjelp:
For å sikre en best mulig kvalitet
på tiltak som støttes, ønsker Re-
geringen at land i samme region
skal kunne konkurrere om bi-
standsmidler.» **Hvem skal bistan-**
den gagne, u-landene eller de bi-
standsytende?

Norske interesser

Grimstad mente debatten om hva
god utvikling er ofte ble en debatt
mellom norske interesser. Repre-
sentanter for landbruksnæringen
mener utviklingen av landbruket
er viktigst, forskerne forskningen
og så videre. Grimstad følte at han
ikke fikk jobben som kampdom-
mer mellom disse ulike interesse-
ne. Men etter 40 år med norsk bi-
stand, har man etterhvert lært at
mottakeren må få være med i dis-
kusjonen. Det er ikke norsk bi-
stands rolle å forandre et land,
understreket Grimstad. Men sam-
tidig mente han at Norge må stille
krav. Det ytes ikke bistand, hvis
man ikke tror pengene når frem dit
de behøves. Og for å tro det må
man stole på regjeringen i de gjel-
dende landene - at den represen-
terer hele befolkningen, og at den
har kunnskap til å opprettholde
utviklingen. Derfor må den bistan-
den Norge stiller være en overfø-
ring også av kunnskap og tekno-
logi, i tillegg til penger. Man kan
ikke investere seg ut av probleme-
ne. Utviklet forvaltningskapasitet,
politisk system som fungerer
og utbyggingen av næringslivet

ILLUSTRASJON: KRISTOFFER JØRGENSEN

er viktig, ifølge Grimstad. Dette
blir dermed en forutsetning for
at Norge går inn med bistand.
Men han hevdet samtidig at an-
svaret for gjennomførelsen må-
te ligge hos landets ledelse, at
staten dermed var mottakeren.

Udemokratisk demokrati

Her var Sidsel Saugestad uenig
med Grimstad. Hun var enig i å ta
utgangspunkt i staten, men men-
te man måtte se på statens be-
grensing. Ofte er mange sam-
funnsgrupper ikke representert i
regjeringen. Det er derfor viktig
å sørge for at man også får med
disse gruppene i diskusjonen.
Nettopp kravet om demokrati kan
skurre i afrikanske ører. I flere
afrikanske land innfører man nå
parlamentarisme med flertalls-
valg i enmannskretser. Resulta-
tet er at i et område med flere
ulike etniske grupper og klaner
blir kun en representant valgt.
Høyst sannsynlig er han også
en mann. Kort sagt: et demokrati
- ja, men et svært lite representa-
tivt et. Sidsel Saugestad påpekte
dilemmaet ved ønsket om å støt-
te minoriteter - ofte urfolk - i et
land, overfor det å definere mot-
takeren som staten. Hun mente
makthaverne ofte har vanskelig
for å godta betegnelsen 'urfolk'.
**Mottakerorienteringen må der-
for få med seg relasjonen mel-
lom minoriteten og den valgte
regjeringen. Det blir viktig å**

definere om mottaker er staten
eller individene.

Universitetenes rolle

Saugestad ønsket også å slå et
slag for universitetene som pådri-
ver innen bistanden, både som
arena for debatt og som utdan-
ningsinstitusjon for forvaltning-
en. Hun er blant de som fremhe-
ver forskningens rolle. I Norge er
det tradisjon i at akademikere kri-
tiserer norsk bistand - ofte er det
relevant kritikk som fører til forbe-
dringer. Slike samfunnskritiske in-
stitusjoner mente Saugestad og-
så burde bygges opp i mottaker-
landene.

Næringsliv

Yngve Kristiansen var den som
kom med mest kritikk under deba-
ten, både av bistandsmeldingen
og av NORADs rolle. Han var stort
sett enig i det Grimstad hadde sagt
i sitt innlegg, men var ellers kritisk
til NORAD 'flerhodethet'. **Ofte
ser det ut til at næringslivsinter-
esser er avgjørende. Han stilte
spørsmål ved de humane hensik-
ter bak utbyggingen av telekom-
munikasjon i u-land, og undersø-
kelser med antall telefonlinjer
som mål for hvor fattig et land er.
Skulle dette gagne u-landene el-
ler norske næringslivsinteres-
ser? Det ble vist til at næringsliv
ofte får det tredobbelte av det de
investerer tilbake igjen. Fattig-
domsbistanden reduseres stadig,**

mens næringslivssatsingen øker
på bekostning av denne. Med
konkurranse om bistandsmidler
vil de landene som har størst
økonomisk vekst gå seirende ut
foran de verst stilte.

Vestens ansvar

I motsetning til Grimstad var
Kristiansen også kritisk til stor-
tingsmeldingen, som han syn-
tes var vel optimistisk. Ifølge
denne virket det som alt som
behøvdtes var noen justeringer,
i motsetning til for noen år si-
den da det i Brundtland-rappor-
ten ble understreket at store
forandringer trengtes. Kristian-
sen valgte også å ta opp ikke
bare mottakeransvaret, men og-
så vestens ansvar. Det må gjøres
noe med overforbruket i
nord som skaper et stadig stør-
re skille mellom nord og sør. Op-
timistiske undersøkelser som
påstår at nord kan opprettholde
dagens velferdsnivå uten at
det går på bekostning av sør,
mente Kristiansen hadde et tvil-
somt utgangspunkt. Forutset-
ningen er at sør unngår de pro-
blemer nord har hatt.

Bistand ikke pengesluk

Kristiansen ønsket også å avli-
ve myten om bistand som et
pengesluk. Med 1% av BNP er
det ikke snakk om utsultende
tall for landet. Ved omfordelin-
gen av ressursene i Norge er

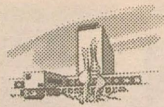
det snakk om helt andre prosen-
ter. Ved årlige driftsutgifter av
bistandsprosjekter bruker Nor-
ge 7-8 mrd på bistand, mens de
årlige driftsutgiftene bare av hel-
sesektoren kommer på 100 mrd.
årlig.

Ansvarsfraskrivelse?

Når det gjaldt mottakeransvaret
ble det debatt om hvorvidt dette
var ansvarsfraskrivelse, noe
Kristiansen tydelig mente. Det
var viktig at prosjektene skulle
være et samarbeid mellom nord
og sør. Kristiansen var skeptisk
til et system hvor vi definerer
hvilke prosjekter mottakerne skal
gjennomføre uten deres innfly-
telse, for så å overføre ansvaret
for gjennomføringen på dem. Her
kom det innspill fra salen fra en
representant for mottakerlande-
ne, som mente det viktigste
spørsmålet ikke var *hva* god bi-
stand er, men *hvorfor* man yter
bistand. Igjen kom spørsmålet
opp om næringslivsinteressene
og hvordan man måler et lands
rikdom. Er antall tannleger pr.
1000 innbyggere et godt mål, el-
ler finnes det mål som ville være
viktigere? **Ifølge representanten
var bistand kun forvirrende, så
lenge man ikke tok opp de vir-
kelige utviklingslinjer, som en
ny sosial og økonomisk orden
mellom nord og sør. Lett ironisk
lurte han på om planen var at u-
landene skulle motta byråkrati-
et. Ofte burde bistandspengene
heller vært lagt på pott og be-
nyttet som humanitær hjelp ved
katastrofer.**

Enighet?

Det var mye skinnenighet, men
tydelig reell uenighet på møtet.
Debatantene var enige i at bi-
stand er forvirrende. Grimstad var
enig i et innspill fra salen om at
NORADs konsulenter var det
verste som fantes, fordi de over-
kjører forslag til bistand og tar
seg retten til å vite best. Han
hadde selv vært konsulent. Det
var også tydelig skinnenighet
ved et spørsmål om ikke motta-
kerstyring var et mål - at motta-
kerne selv skulle kunne definere
god utvikling og utrede foretak,
uten alle krav og betingelser. Her
var Grimstad enig, men mente
man måtte kunne forsvare bi-
standen ut fra et norsk stand-
punkt, og derfor stille krav. Der-
med ble også begrepet 'styring'
litt forvirrende. Det kan være lett
å bli enig om man tror man bruk-
er begrep på samme måte. Men
ellers tyder all debatt i avisene
på at det er lettest å vite hva man
er uenig om. Da er det kanskje
 greit å merke seg Yngve Kristi-
ansens tankevekkende defini-
sjon: "Utvikling er det som skjer
mens vi diskuterer hva som bur-
de ha skjedd".

Norges Handelshøyskole er landets ledende vitenskapelige høyskole for økonomi og administrasjon og er medlem av Det norske universitetsråd. Norges Handelshøyskole samarbeider nært med stiftelsene Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøyskole (AFF), Norges Handelshøyskoles Kompetansesenter for Etter- og Videreutdanning (NHHK) og Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF). Høyskolen utgjør sammen med stiftelsene et stort faglig og praktisk fellesskap.

Tysk og fransk for næringslivet

Norges Handelshøyskole tilbyr ettårige studier i tysk og fransk på grunnfagsnivå. Studiene er bygd opp som intensive heltidsstudier og tilsvarer 20 vekttall i universitetssystemet.

Opptaksgrunnlaget til disse studiene er eksamen fra videregående skole, med henholdsvis tysk og fransk i fagkretsen.

Norges Handelshøyskole

"Alles klar!!"

"Je pense, donc je suis!"

Søknader sendes til:
Samordnet opptak, Postboks 1133 Blindern, 0317 Oslo.

Søknadsfrist er 15. april.

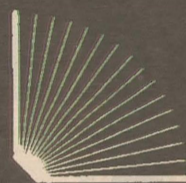
For informasjon og søknadsskjema, kontakt Norges Handelshøyskole Studieadministrasjonen Helleveien 30, 5035 Bergen-Sandviken Tlf. 55 95 92 00

Internettadresse: <http://www.nhh.no/>

REKLAMERABATT MARKETING TEAM AS

Salget av skjønnlitteratur

starter i dag
tirsdag 19. mars
klokken 09.00

AKADEMISK KVARTER

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 TROMSØ
tlf. 77 64 49 20, fax 77 64 49 19

STUDENTRABATT I TROMSØ

Disse forretningene og bedriftene innrømmer studenterrabatt mot at man viser studentbevis sammen med kvittering for betalt semesteravgift.

For å unngå misforståelser bør man opplyse om at man er student og vise studentbeviset uoppfordret.

Rabattene som er angitt i denne oversikten innrømmes i perioden 15.8.95. til 15.8.96. Merk deg at rabattene som regel kun gjelder varer til ordinær pris.

Bladet Tromsø

30% rabatt på abonnement mot kontant betaling og visning av studentbevis. Telefon: 77 65 66 00

Kvellos Barnemagasin

10% på varer til ordinær pris. Adr. Fr. Langesgt. 18 tlf: 77 68 53 29

Babykos

10% på varer til ordinær pris. Og spes. pakkeløsn. for studenter.

barneutstyr, vogner, senger og bilsikring. Adresse: Håpet (Vis-a-vis OBS og Normotor) tlf. 77 67 22 44

Bilbåren

15% rabatt på leie av personbil, varebil, minibuss tlf: 77 66 66 11

Neumann Bygg A/S

Fra 5 til 25% rabatt. Stakkevollveien 15. tlf. 77 65 72 33

Domuskafeen

45,- kroner for dagens middag, kr 5,- for kaffe/te minus 5,- kroner på stor og liten langang. (Ikke vanlig kantine)

Nordix Data A/S

4% rabatt på Hyundai datautstyr. Adr. Stakkevollveien 27 tlf: 77610106

J.M.Hansen

10% på butikkvarer untatt tilbudsvare og hvitevarer der gir vi 5%. Leie: Bindingstid 10 mnd. 10% rabatt på leiepris. 1mnd gratis ved tilleggsleie. Adr. Storgt 56 tlf: 77 66 55 00

Chr. Hansen A/S

Fotoforretning 10% rabatt på film, kamera etc. 15% på fremkalling og kopiering, 10% på forstørrelser o.l. Adr. Fredrik Langesgt. 22 tlf. 77 68 56 56

Chr. Hansen A/S

Ekspressbilder Samme rabatt som overnevnte. Adr. Veitasenteret tlf. 77 65 87 20

Gjensidige

Studentforsikring. Adresse: Storgt. 92 tlf. 77 62 34 00

Heklekroken A/S

10% på garn til ordinær pris. Adr. Skippergt. 6 tlf. 77 68 17 87

Britts Boutique

15% på varer til ordinær pris. Adr. Storgt. 89 tlf. 77 68 41 00

Hotel Nord

20% på overnatting enkeltrom 296,-/dobbelrom 384,-. Adr. Parkgt. 4 tlf. 77 68 31 59

Austad

10% på varer til ordinær pris. Adr. Sjøgt. 13 tlf. 77 68 45 51

Supergirl A/S

15% på varer til ordinær pris. Adr. Kirkegt. 10 tlf. 77 68 32 11

Prelaten

Studentpris på mat og drikke: -50,- kroner for dagens rett, 5,- kroner for kaffe m.m. Utlån av møte/selskapslokale, ring for bestilling. Adr. Sjøgt 12 tlf. 7768 20 85

Platebaren A/S

15% på VG-lista, 10% på øvrige varer til ordinærpris med bonuskort. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 65 53 56

Alberts Musikk A/S

15% på varer til ordinær pris. Adr. Vestregt. 18 tlf. 77 65 51 11

Brillehuset A/S

10% ved kjøp av nye komplettebriller, kontaklinser og solbriller.

20% på linsepleiemidler. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68

Vigdís parfumeri og hudpleie

10% på varer til ordinær pris. (ikke hudpleie) Adr. Storgt. 58 tlf. 77 68 67 83

Pizzeria Giovanni

20% rabatt på pizza og retter fra menyen. 10% rabatt ved utkjøring mandag til torsdag. Adr. Storgt. 132 tlf. 77 61 11 22

Jensens Skotoimagasin

Eurosko. 20% på tilbehør, 10% på sko til ordinær pris. Adr. Storgt. 79 tlf. 77 68 15 63

Skinnmester'n

15% på varer til ordinær pris. Stort utvalg i skinnklær. Adr. Veitasenteret tlf. 77 61 25 01

Sportshuset A/S

10% på varer til ordinær pris. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68 36 68 og Sjøgt. 13

Intersport Tromsø A/S

10% på varer til ordinær pris. Adresse POLARSENTERET

Poulsen Interiørtekstil

10% på varer til ordinær pris. Adr. Veitasenteret tlf. 77 68 04 33

Studio 7

15% på trening, sol og aerobic. Adr. Søndre Tollbugt. 7 tlf. 77 68 82 88

Urmester N. Andersen

10% på varer til ordinær pris. Adr. Stortorgt 3 (vis-a-vis Domus) tlf. 77 68 26 25

Nye vinleggeren A/S

Alt av tilbehør for legging av vin og vin. 15% på varer til ordinær pris. Adr. Strandgt. 34 tlf. 77656200

ANSVARLIG FOR AKSJON STUDENTRABATT I TROMSØ er Tromsøstudentenes idrettslag (TSI) kontoradresse: Universitetet i Tromsø Hovedgården Tlf. 77 64 45 79

Sør-Afrikansk samba

Marianne Grimstad Hansen og Roger Jørgensen skal i tidsrommet 25. mars - 15 april til Sør Afrika.

FOTO: JAN MARTIN BERG

Marianne Grimstad Hansen og Roger Jørgensen skal i tidsrommet 25. mars - 15 april til Sør Afrika i forbindelse med et samarbeidsprosjekt mellom NSU og den Sør-Afrikanske studentorganisasjonen SASCO.

U Pernille Ødegaard

I fjor hadde Norge besøk av 12 Sør-Afrikanske studenter fra organisasjonen SASCO og 2 av dem var på besøk i Tromsø. Afrikanerne ble tatt med på skitur og sightseeing, og mye spennende vil nok også vente Marianne og Roger i Sør-Afrika. De Tromsø studentene som var så heldige å møte de Sør-Afrikanske studentene lærte

engasjement av en helt annen grad enn den vi har her i Norge.

– Her i Norge er vi heldige, sier Roger.

– Afrikanske studenter må studere hele dagen og jobbe om kvelden, da blir det ikke tid til mye kaffedrikking. I år reiser 9 NSU-medlemmer fra hele Norge på gjenvisitt. I Sør-Afrika skal deltagerne fordeles ut på lokallagene og jobbe i organisasjonen gjennom oppholdet. Til slutt skal de delta

på The National Policy Conference til SASCO. Både Marianne, som skal til University of the North, og Roger, som skal til The Western University of Cape Town, gleder seg til oppholdet, men de tror ikke det blir noen ferie.

– Jeg har ingen forhåpninger til ferie, sier Roger, jeg tror dette kommer til å bli arbeidsomt, samtidig som det bli en stor avveksling fra Tromsø for det er vel sensommer der nå. Roger skal til et av de hviteste universitetene, men hovedsakelig er det svarte steder som skal besøkes. De skal bo og spise på campus sammen med de andre studentene. Oppgavene deres vil bli å jobbe i lokallagene rundt omkring på universitetene, samt være med i daglig drift og aktiviteter. De skal også prøve å overføre organisasjonskunnskap siden SASCO er ganske nyopprettet og fremdeles driver med litt nybrottsarbeid. Tidligere erfaringer fra NSU-medlemmer som har vært i Sør-Afrika sier at det går i et høyt tempo der nede. Fra morgen til kveld skjer det noe, som for eksempel møter og konferanser.

– Men jeg håper nå allikevel at det bli tid til en liten badetur på stranda, sier Marianne.

Få datamaskiner

SASCO er den største studentorganisasjonen i Sør-Afrika, og den består hovedsakelig av svarte studenter. Det er en sammenslåing av ANC sin studentorganisasjon og en hvit studentorganisasjon. ANC har tidligere samarbeidet med NSU under boikotten av landet og begge parter ønsker å opprettholde kontakten med hverandre.

– Det er viktig å ikke glemme

de man har vist støtte og oppmuntring gjennom mange år selv om kjerneproblemene er borte. Det er viktig å føre samarbeidet og kontakten videre, sier Roger. SASCO har bare en datamaskin til disposisjon, så Roger og Marianne vil prøve å få med en datamaskin til dem i gave fra Universitetet i Tromsø. Selve turen er finansiert av NUFU – oversatt fra engelsk blir det Norske Universitetsrådets avdeling for utviklingsrelatert Forskning og Utdanning. De har en avdeling som arbeider med forskning og utdanning, relatert til den tredje verden. Det er de som har bevilget penger til NSU. Universitetsrådet har i mange år vært sentral til Sør-Afrika med boikott og apartheid. De vil fortsette å følge opp arbeidet og tingene som skjer nå i Sør-Afrika selv om raseskillet er opphevet.

Mye som skjer

Det er mye som skjer for studentene i Sør-Afrika nå. Raseskillet er opphevet på universitetene og det resulterer i at mengder av svart ungdom som ønsker en utdanning nå søker seg til de bedre hvite universitetene. Og universitetene må ta imot alle studentene. Det sier seg selv at studentorganisasjonene har mye å gjøre med å organisere studentmassene. Litt bedre kunnskap om dette i en startfase kommer sikkert godt med, selv om det begynner å ordne seg bedre nå.

– Vi norske studenter er gjennomorganiserte, vi kan mye om dette så jeg håper vi kan lære litt av deres engasjement og de litt av vår organisasjonskunnskap og at samarbeidet kan utvikles for de senere år, avslutter Roger Jørgensen.

Negativt med kjønnskvalitering

Studentstyrepraesentant Kim Saxvik går prinsipielt i mot at man skal gjennomføre radikal kjønnskvalitering ved ansettelse av nye personer til universitetsmiljøet.

U Ola Bratlie

– Jeg mener at prinsippet om radikal kjønnskvalitering skaper mer problemer enn nytte for kvinnene. Oppfatningen rundt likestilling kan miste troverdighet hvis man gjennomfører dette prinsippet. For det første viser det seg at kjønnskvalitering har liten støtte blant befolkningen generelt. For det andre blandes mål og strategi, noe som kan føre til enda mindre oppslutning, sier Saxvik.

Radikal kjønnskvalitering kan defineres slik at søkeren av det underrepresenterte kjønn til en stilling – avhengig av at han eller hun oppfyller det minste kravet for stillingen – uansett utdanning og ansjennitet vil bli tildelt stillingen. Dette vil i hovedsak føre til at kvinner blir foretrukket i forhold til menn. Det er dette poenget som Saxvik tror vil virke mot sin hensikt.

Problemer senere

– Kvinner som ansettes på dette grunnlaget, vil kunne få store problemer på arbeidsplassen. De vil hele tiden måtte bevise at de har fortjent stillingen, og kravene til deres stilling vil nok ofte være urimelig store. Kvinner som blir ansatt ut fra dette prinsippet vil slite med dette bastepelet, og det er urettferdig, argumenterer Saxvik.

Kjønnskvalitering av radikal form har vært tatt i bruk ved utvelgning av kandidater til politiske verv i politiske partier, medlemsorganisasjoner og i offentlige råd og utvalg. Siktemålet med hvilken som helst form for kjønnskvalitering er å forskjellsbehandle for å oppnå en større likhet mellom kvinner og menn. Blant de som er for radikal kjønnskvalitering argumenteres det for at man kan skape konkret likhet ved å gjøre konkret forskjell.

– Det som de fleste vil si er at man ønsker at man skal vurderes likt uavhengig av kjønn. Noen mener også at kvinner og menn skal være mest mulig likt representert i alle sammenhenger. Hvis lik behandling er det mest ønskelige målet, så er muligens radikal kjønnskvalitering ikke det beste valget, sier Saxvik.

Overvekt av menn

På mange arbeidsplasser er det en stor overvekt av menn som bekler stillingene. Det er mange faktorer i samfunnet i dag som fortsatt tilsier at kvinner velger «tradisjonelle» yrker fordi de ofte må ta hensyn til at de skal gjennom en svangerskapsperiode. Deretter er det ofte kvinnen som jobber mest i husholdet, både med barnepass og hushold. Ut fra dette perspektivet vil det kunne være en fordel for kvinnene om de lettere fikk tilgang til stillinger gjennom radikal kjønnskvalitering.

– Jeg mener at dette bare vil være å flytte problemene høyere opp i systemet. Hvis kvinner og menn i stedet konkurrerer om arbeidsplassene på et jevnt grunnlag, vil man ha et mer rettferdig system. Problemet med uregelmessighet mellom antallet mannlige og kvinnelige arbeids-

takere må løses på et annet nivå, ikke gjennom radikal kjønnskvalitering.

Urettferdig

– I følge en undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup mener 99% av befolkningen at radikal kjønnskvalitering er lite hensiktsmessig. Jeg betviler at studentene skiller seg radikalt fra resten av befolkningen på dette synet. Hvis NSU på det neste nasjonale møtet velger å gå inn for radikal kjønnskvalitering, vil jeg oppfatte det som om NSU driver overformynderi overfor studentene. Det er nemlig det de vil hvis de velger å gjennomføre radikal kjønnskvalitering som prinsipp. Derfor vil det bli spennende å se hva NSU velger å gjøre på det kommende landsmøtet, sier Saxvik.

Har 8. mars spilt fallitt?

Den internasjonale kvinunedagen ble feiret i år også. Den største markeringen her i byen foregikk i sentrum, der mange kvinner og noen menn gikk i tog for å vise at kvinnekamp ennå ikke er død.

Attende mars arrangerte kvinnene sin tradisjonelle kjønnsdag. Vittige tungter blant det mannlige kjønn vil ha det til at kvinnene kan få 8. mars – så lenge gutta får de resterende 364 dagene. Men denne dagen har i de senere årene blitt utsatt for mer saklig kritikk enn som så. Mange mennesker – deriblant kvinner – mener at dagen har mistet sin betydning, og at parolene ikke lenger har den samme virkningen som før. Har kvinunedagen mistet sin slagkraft?

Nedgang

Avisen «Klassekampen» kunne 11. mars 1976 melde om at: «8. mars viste framgang i kvinnekampen over hele landet. Aldri har så mange kvinner og menn over hele landet gått ut på gata og demonstrert for kvinnekamp som i år». Avisen kunne videre melde om en dobling av antallet arrangementer fra året før.

I 1996 er situasjonen en helt annen. Togene i år nærmet seg ikke på langt nær det nivået som ble holdt for tyve år siden. Det har nesten gått en generasjon siden den tid. Datidens unge jenter som bar paroler er selv mødre i dag, og sitter selv i det med jobb og kanskje en mann. I dag vil deres døtre hevde at jentene har oppnådd det de ville. Om dette medfører riktighet, er et betent spørsmål. Men når det gjelder det å markere seg, og få tilbake melding på det man står for, har interessen fra alle parter dalt.

Kvinne som sjef

Bekymringene ligger i dag rundt verdenspolitikken og om terrorismen i Israel. At kvinner i dag jobber dobbelt, i det offisielle ar-

beidet og i hjemmet, er det ikke så stor blest om. De som viser størst interesse for hjemmearbeidet, er økonomer, som ønsker å regne ut hvor stor del av landets BNP som de hjemmearbeidende står for. Hvor er nærheten til de enkle ting blitt av?

På den andre siden viser kvinnene at de virkelig har kommet frem her i livet. Norge har både kvinnelig stortingspresident og statsminister. Tromsø har kvinnelig ordfører, og for oss studenter er det en kvinnelig rektor som er vårt ansikt utad.

Men slike personer er dessverre ikke noe representativt eksempel på resten av det norske samfunn. Man vil neppe finne mange eksempler på kvinnelige toppstillinger hvis man leter i bredden.

Kvotering

Det er for kvinner nesten en umulighet å stifte familie samtidig som de jobber i privat sektor, der det som oftest er et premiss at du jobber overtid. Fortsatt er det typiske mannsdominerte og kvinne-dominerte yrker som det er flest av her i landet. Selv om vi faktisk er et av de landene der likestilling har kommet lengst. Moderat og radikal kjønnskvo-tering har blitt gjen-nomført og lovfestet i forbindelse av til-settelse av folk i arbeids-plasser, styrer og verv. Men til hvilken nytte? Blant folk flest er forståelsen for benyttelse av kjønnskvo-tering liten, og argumentene deres er gode. Hvilken nytte har det for kvinnene å få en medspøster inn i en jobb der hun har sneket seg forbi flere bedre kvalifiserte menn? Hva vil resultatene for denne kvinnen være når

arbeidsoppgaver fordeles kravet om å yte noe hele tiden bevise at man sert nok til jobben, virke retning.

Håpløse man

Barneminister Grete Berg te få uker før 8. mars mannfolk i sin alminneli like hjelpe håpløse i som før. I undersøker ser derimot har økt sin husarbeid 1990-tallet dig viser ta

Man vil neppe finne mange eksempler på kvinnelige toppstillinger hvis man leter i bredden.

tistisk Sentralbyrå at som kvinner bruker til har gått ned de siste andelen kvinner som tid på husarbeid fortsatt

U Ola Bratlie

Kvinnekamp på universitetet

Det finnes i dag flere kvinnelige enn mannlige studenter ved universitetene i Norge. Viser dette oss at kvinner og deres kamp for like vilkår endelig har lyktes?

Andelen kvinnelige studenter ved universitetene i Norge er høyere enn den mannlige andelen.

Dette gjelder både på lavere og på høyere grad. Dette viser vel at universitetene har gjort sin andel av jobben med å integrere det tidligere så undertrykte kjønn inn i de høyere ansette posisjonene av samfunnet, eller er det så enkelt?

Flertall

Det viser seg at andelen kvinnelige studenter ved universitetene i Norge ligger på 57%.

Andelen kvinnelige studenter på høyere grad ligger på 55,8%, mens den på lavere grad ligger på 57,7%. Det er kvinnene som er vinnerne ved den høyeste utdanningsinstitusjonen i Norge.

Bildet må imidlertid nyanseres noe. Statistikk viser at kvinnene utgjorde 53% av de som avla hovedfagseksamen i 1992. Men kun 18% av dem som fullførte doktorgraden i 1993, var kvinner. Har utdanningssystemet i Norge feilet når det gjelder å få kvinner helt til topps? Og hva er det i tilfelle som trengs å gjøres for at kvinnene skal nå helt opp på linje med mennene?

Mindretall

Hva er det som er den største hindringen i kvinners akademiske karriere? Det er flere kvinner enn menn som tar både lavere- og høyeregradseksamen. Hvorfor gjenspeiles ikke dette i ansettelsesmønsteret ved universitetet? Hvorfor er det et klart mindretall av kvinner i næringslivet generelt, og i toppen spesielt? I 1993/94 var det 4003 mannlige og 1218 kvinnelige lærere i helstilling ved universitetene i Norge. I oktober 1993 var det ved UiTø registrert 5856 studenter. Av disse var det 3249 kvinner og 2607 menn. En god del av forklaringen kan finnes ved å studere tallene for antallet tildelte doktorgrader per 1994. Da var

det i alt 5901 personer som var blitt tildelt doktorgraden. Av disse var det bare 962 kvinner. En årsak til dette tallet kan selvfølgelig være at det tradisjonelt bare har vært menn som har tatt en så høy utdanning. Men i 1994 var det kun i odontologi at det ble tildelt flere doktorgrader til kvinner enn til menn.

Det er gjort flere samfunnsvitenskapelige undersøkelser som har hatt som mål å belyse hvorfor kvinner fortsatt setter begrensninger for seg selv.

Rollekonflikt

Når det gjelder de virkelig høye stillingene ved universitetene, kan kvinnenes stilling som forsker og mor komme i konflikt. Det er fortsatt kvinnene som tar seg av barna mest, og som gjør det meste av husarbeidet. Mannen har i større grad gjort seg gjeldende etter den «myke revolusjonen» for et par tiår siden. Men det er enda en lang vei fram for mannfolka.

Jenter utsettes fortsatt for den typiske kjønnsrolle-sosialisering som fører til at de utvikler en overdreven beskjedenhet og manglende selvtillit overfor eget arbeid.

Professor Åse Hjorth Lervik ved ISL var den første kvinnelige professoren ved UiTø da hun kom hit i 1972. Hun legger ikke skjul på at mennene bevisst eller ubevisst ødelegger for kvinnene ved universitetet.

– Det er et alvorlig problem for oss kvinner at det oppstår friksjoner mellom oss og våre mannlige kolleger. Mange sliter med at det kommer sidekommentarer og bemerkninger om vårt kjønn.

Manglende støtte

Historien viser også at det har vært en manglende tradisjonell støtte innen fagmiljøet. Kvinnene på universitetet har aktivt gått inn for å motvirke denne trenden. Vi har for eksempel benyttet oss av radikal og moderat kjønnskvoteering som en egen strategi. Kvinners posisjon kan også forbedres gjennom at det tas inn kvinnelige vikarer.

Kvinnenes strategi må være å gjøre seg mer synlige.

U Ola Bratlie

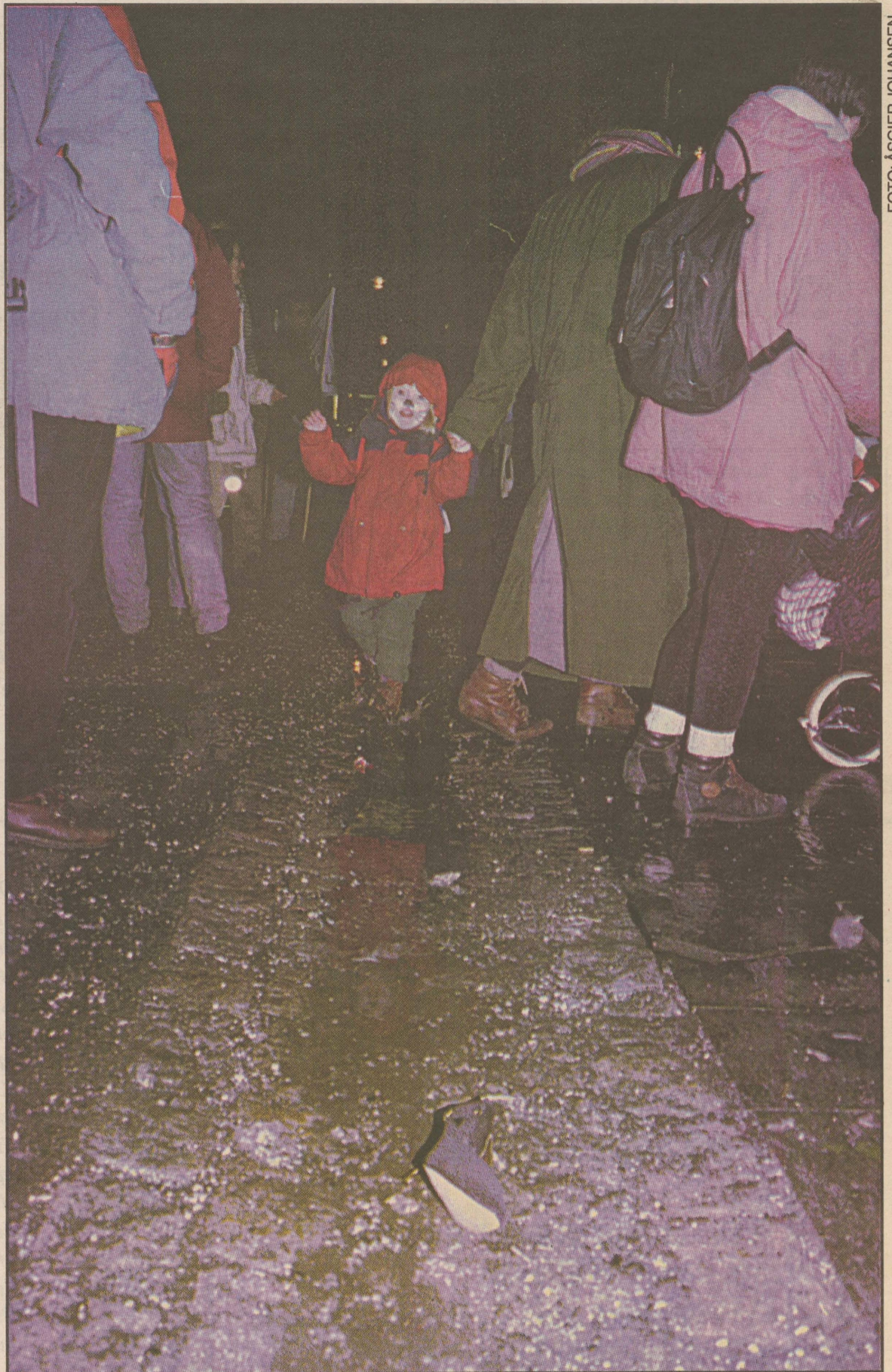

FOTO: ÅSGIER JOHANSEN

Tidlig krokes som god kvinneforkjemper skal bli.

Hvordan ser historien om kvinnen ut?

- I tidens morgen, da Gud skapte Adam ut fra sitt eget bilde, ble Eva formet av Adams ene ribbein.
- I år 325 fikk kvinner sjel. Dette ble innvilget på et stort kirkemøte i Nikea.
- I 1882 fikk Norge sin første kvinnelige student.
- I 1910 ble kvinnenes internasjonale kampdag innstiftet på kvinnekongressen til Den annen internasjonale.
- I 1913 fikk kvinnene alminnelig stemmerett i Norge.
- I 1915 ble den internasjonale kvinnedagen for første gang markert i Norge.
- I 1961 fikk Norge sin første kvinnelige prest
- I 1975 ble 8. mars proklamert som internasjonal kvinnedag av FN.

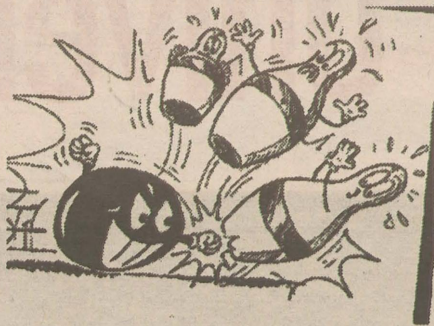
Treffstedet

Åpningstider:

Mand-torsd 10-24

Fred-lørd 10-02

Søndag 13-23

Telefon 77 61 97 70

Velkommen til Bowling & Squash PÅ STAKKEVOLLVEIEN 49/51

Bowling: Kun kr. 13 per serie før 17 alle hverdager
Squash: Kun kr. 30 per ½ time per bane før 16 alle hverdager
Kr. 40 per ½ time 16-18 og 22-24 alle hverdager og hele lørdag og søndag

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

BILJARD - FLIPPER - AIR-HOCKEY

- Har du noengang fått et lærerikt slips

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis. Du kan låne bøker hos

Libris*Biblotek

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolene og de andre Høgskolene.

Centrum * Libris
Bok og Papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40
Telefaxnr.: 77 68 53 01

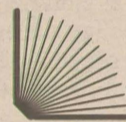
UNIVERSITETS
FORLAGET

Universitetsforlaget, Norges største forlag for faglitteratur, lærebøker og tidsskrifter.

Forlagets redaktører og markedsconsulenter besøker faglig ansatte ved Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø 19. og 20. mars.

Samtidig vil Akademisk Kvarter fremheve forlagets aktuelle og nyeste titler.

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D L E R I

Hovedgården, Universitetet i Tromsø.
Ordretelefon: 77 64 49 20 / Ordrefax: 77 64 49 19

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. Konsulentene har taushetsplikt. **TA GJERNE KONTAKT.**

Kontoret er i kjelleretagen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (inngang på yttersiden av bygget). Treffid 10-14 hver dag. Klokken 13-14 har kontoret åpen konsultasjon.

Husk å benytte deg av **HELSEFONDET**, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fåes hos Studentenes Sosialtjeneste.

Psykolog: Henvend deg til Studentenes Sosialtjeneste om muligheter for psykologisk behandling.

Ekspedisjon, Jill-I. Larsen Tlf: 77 64 53 23

Valg av studentstyre 1996 - 97

Studentstyret består av ca. 25 studenter. 11 av disse blir valgt på lister ved urnevalg. Ca. 12 blir valgt fra de 7 instituttene. Samisk Studentforening og Den utenlandske Studentforeningen har en representant hver. Studentstyret er det øverste organet for studenter ved UiTø.

Urnevalg på de 11 representantene som velges på liste avholdes fra 29. april til 2. mai.

Frist for å levere liste er 15. april kl. 09.00.

Ytterligere opplysninger fås ved henvendelse til Studentstyrets arbeidsutvalg, tlf. 77 64 42 02

KULTUR

Tårer

Jeg snakker om noe livsfarlig og faretruende. De ligger i skjul og venter bare til en treffende situasjon så de kan ydmyke deg for alt og alle. Det gjelder å bekjempe dem, fortrenge dem. Husk iallfall: Slipp dem aldri ut! Da er du ydmyket som nervevrak eller sutrekjerring eller syk – for alltid. Ufsegufse og huttetu.

Jeg griner aldri. Jeg har ingen grunn til det. Jeg seiler galant gjennom livet på solsiden. Jeg lever et godt liv i en flott by i et rikt land. Jeg har gode karakterer i sekken og ingen skilsmisser i familien og fin kjæreste og venner. Jeg får brev i postkassen og har telefon som ringer og bukser som passer. Jeg er ferdig med kvisetiden og har muskler i beina og biter ikke negler engang. Jeg tar tran og p-piller og bruker aldri pinex. Jeg kan bake skillingsboller og fikk kaffekjele til jul. Jeg seiler gjennom livet og smiler i tide og utide. Alle er alltid snille med meg og jeg har aldri deprimerende tanker. Alle dager er fine og jeg trøstespiser aldri. Tårer er et ukjent begrep.

Jeg griner aldri. Ialffall ikke i går. Da kjæresten min skulle reise. Da kom de iallfall ikke stormende. Kinnene mine var ikke vått i det hele tatt, faktisk. Jeg griner aldri, og er aldri redd eller nervøs. Aldri, sier jeg. Aldri sier jeg sammen til en liten klump. En bitteliten usynlig klump som ikke skjønner meningen med noe særlig. Det skjer aldri. For da huler de andre hysterisk: «Hva er det DU ynker deg etter? DU har jo alt.. Tenk på sultende barn i Afrika og voldsofre i Oslo og aidssyke. DU har ingen rett til å ynke.» De har selvfølgelig rett. Jeg har ingen grunn til, heller ikke lov til å verken klage, ynke eller gråte. Det er bare latterlig. Ha-ha-ha. Må nesten le selv.

Men du... Unnskyld. Jeg tør ikke se på deg nå. Øynene mine studerer gulvet. Ansiktet blir langsomt varmt. Skotuppene krummer seg. Men du... Unnskyld. Hva skal jeg egentlig... eeh.. gjøre? Når de presser sånn på at.. at ..det gjør vondt? Kan du .. eeh holde rundt meg da? Sånn at ingen ser dem- hvis de, hvis de kommer?

Sigrid Landberg

GLASUR

glasur: ny spalte for deg som ønsker å uttrykke humøret ditt offentlig.

Jeg er kjempeglad for:

- at solen skinner og vi har hatt stabilt vær en uke
- at budsjettet er ferdig og vedtatt i går
- at jeg bor i denne vakre byen

Jeg er kjempesur for:

- at NTB vekket meg klokken 0530 i dag

(Alfhild Yttergård, ordfører)

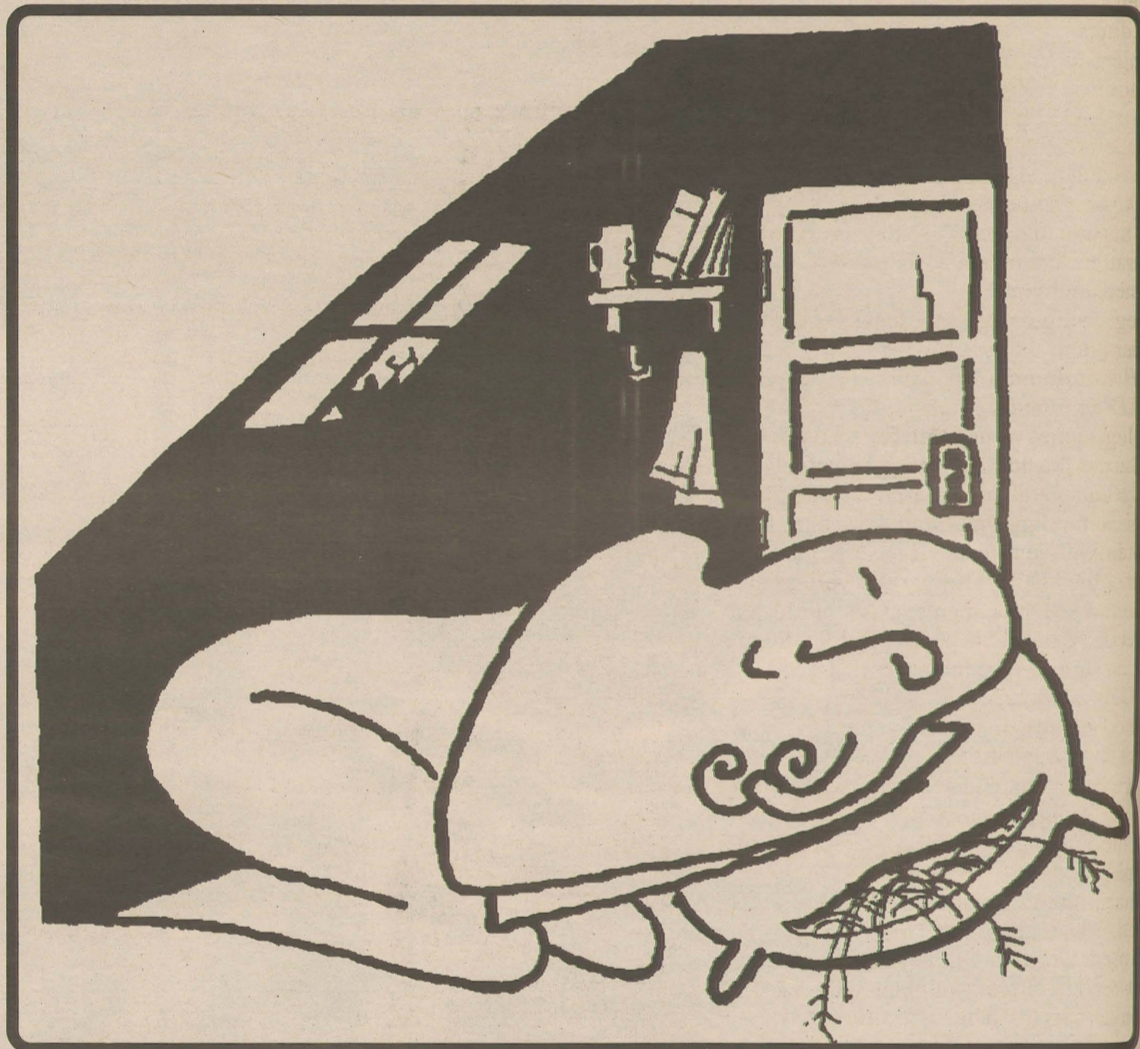
Skråtak og tynne vegger

Jeg leier hybel privat, jeg. Det er fint, det. Vi er tre som deler bad og kjøkken. Dusj og do er i kjelleren. Det er bare godt for kondisjonen å gå i trapper, sier hybelverten min. Det er jeg helt enig i. Vi betaler 2200,- hver pluss strøm. Jeg betaler litt mer, for jeg har det største rommet.

På rommet er et stort fint skap. Det er så stort at det tar nesten halve rommet, men jeg liker å ha god plass til klærne mine, så det er helt greit. Det eneste som er litt dumt, er at rommet mitt har skråtak, og da må jeg gå med bøyd hode for å ikke skalle hodet. Jeg fikk en del kuler i hodet den første tiden, men nå går det helt fint. Det er jo kjempekoselig med skråtak, det blir så lunt liksom. Det er jeg også helt enig med hybelverten min i. Skapet er mørkebrunt, men gardinene er fine og oransje, så rommet mitt er lyst og fint allikevel. Madrassen i senga mi har en stor dump. Den var litt vond å ligge på. Hybelverten min har sagt at han skal fikse det. Det er en stund siden han sa det, men han har det litt trangt for tiden, så jeg vil ikke mase. Det går helt fint å fylle igjen hullet med et par håndklær, så det blir ganske jevnt. Det er litt hardt, men det skal jo være sunt å ligge hardt.

Han som bor i naborommet, er nordiskstudent. Jeg ser ham sjelden, men jeg vet at han er der, for om natten spiller han klassisk musikk. «Dødsmissen» liker han godt, tror jeg, for den spiller han ganske ofte. I begynnelsen syntes jeg nesten det var litt slitsomt, men nå har jeg begynt å like den, jeg også. Jeg blir litt søvnnig på forelesningene fordi jeg har hørt på «Dødsmissen» hele natten, men det er jo spennende å utvide horisonten sånn kulturelt, også innen musikken.

Jeg pleier å sitte på lesesalen til den stenger om kvelden, for jeg føler jeg må holde meg litt å jour med det som ble gått igjennom på forelesningen. Dessuten vil gjerne Lill, som jeg også deler kjøkken med, at det ikke skal væ-

re så mange på kjøkkenet sånn tidlig på kvelden, for da pleier hun og kjæresten å spise middag. Det skjønner jeg veldig godt, jeg hadde sikkert ønsket å være alene på kjøkkenet med kjæresten min, jeg også, hvis jeg hadde hatt en. Jeg blir litt sulten når jeg ikke har noe å spise på kvelden, men som Lill sier, da konsentrerer man seg bedre. Av og til er det akkurat som om noe av maten min blir borte i skapet. Jeg tror kanskje at Lill låner litt av meg, men hun har jo så lite penger, sier hun, så det er helt greit. Det er veldig godt med bare spaghetti også.

Kjæresten til Lill er ganske ofte på besøk. I starten syntes jeg det var litt pinlig når de gikk og la seg, for det er bare er en dør uten håndtak mellom Lills rom og den koselige hybelen min. Det er ganske lydt, så jeg fikk nesten ikke sove, jeg ble bare liggende å

høre. På dem, altså. Men så fant jeg ut at jeg kunne bruke sov-i-ro i ørene. De er ganske gode, og når jeg har putta over ørene også, hører jeg nesten ingenting. Dunkene i veggene er det nok ingenting å gjøre med, men det er jo godt å høre at det er folk i huset. Så føler man seg ikke så alene, liksom. Ikke det at jeg trenger å være alene, da.

Hybelverten min er kjempekoselig sånn. Han foreslår ofte at vi skal finne på noe sammen. En gang jeg hadde hatt eksamen, tok han meg med ut på byen og viste meg rundt. Egentlig var jeg litt sliten, for jeg var ikke helt vant til åttetimers-eksaminene, og når det gjaldt den foregående natten, så var dette før jeg fant ut av dette med sov-i-ro, og kjæresten til Lill hadde vært på besøk. Men det var jo veldig hyggelig av hybelverten min å ville ha meg med ut, da. Vi spiste piz-

za, og han spanderte øl på meg. Han spanderte øl på seg selv også, og det fikk han så lav stemme av at han kunne bare hviske meg ting i øret. Jeg fikk nok litt for mye å drikke, for etterhvert skjønte jeg ikke hva han sa. Da tok jeg bussen hjem. Hybelverten min kom noen timer senere, og da spilte han så høy musikk at det ristet i gulvet. Det var akkurat som masse ting stod i veien for ham i stua. For han datt og bannet hele tiden. Det var nesten litt ubehagelig, det der, men det var fin musikk han spilte, og han er veldig koselig når han er edru.

Det er kjempesur å være student. Dette er den beste tiden i livet mitt.

Ase Linn Berntsen

I anledning deLillos' konsert i Tromsø onsdag 20. mars, har undertegnede fått et telefonnummer og klarsignal til å intervju sjefen selv, Lars Lillo-Stenberg. Med smånervøst skjelvende hender slår jeg sifrene og venter spent på svar. –Nei, Lars er hos revisoren sin, men han er hjemme om en times tid, sier damen. Jøss, jeg har faktisk fått hjemmenummeret hans. Etter nok et par forsøk får jeg endelig tak i den unge herren.

20 minutter med Lars Lillo

Tim
sø om
noen uker
for å spille inn et
par komp-ideer.

Undertegnede forsøker å fiske frem skumle opplevelser fra Nordens Paris, er de kanskje blitt overfalt av gale nordlendinger?

Lars ler, og tar en liten kunstpause. –Tja, nei, jeg tror ikke det.

–Jo forresten, sist vi var i Tromsø traff vi på en fyllik som kjente broren til Lars Fredrik Beckstrøm. Han ble med oss bak scenen og spiste med oss. Fyren presterte å ta ketchup og sennep på finnebiffen sin!

Studentersamfunnet i Tromsø ble først nektet skjenkebevilgning til deLillos-konserten. Hva synes du om en slik behandling av voksne mennesker?

–Vel, i forhold til skjenkepolitikken i byen ellers, virker dette merkelig. Jeg forestiller meg Tromsø som en liberal oase på det området. Da vi spilte her i 1982, ble det solgt brennevin på Mirage etter klokka 24.00. Samme år var det forbudt å selge cola på konserten vår på Stord fordi det ble betraktet som blandevann!

Lillo-Stenberg har sine prosjekter på si.

–Hobbybandet mitt, Young Neils, kan ikke oppløses, i og med at gruppa aldri er startet. I utgangspunktet var dette et prosjekt vi satte i gang for moro skyld, men det har vart lenger enn noen kunne forestille seg. Hver jul tenker vi at nå kutter vi ut, men av en eller annen grunn klarer vi det aldri. Jeg har også fått et par tilbud om å være produsent som jeg overveier, men jeg har ingen store ambisjoner i den retning

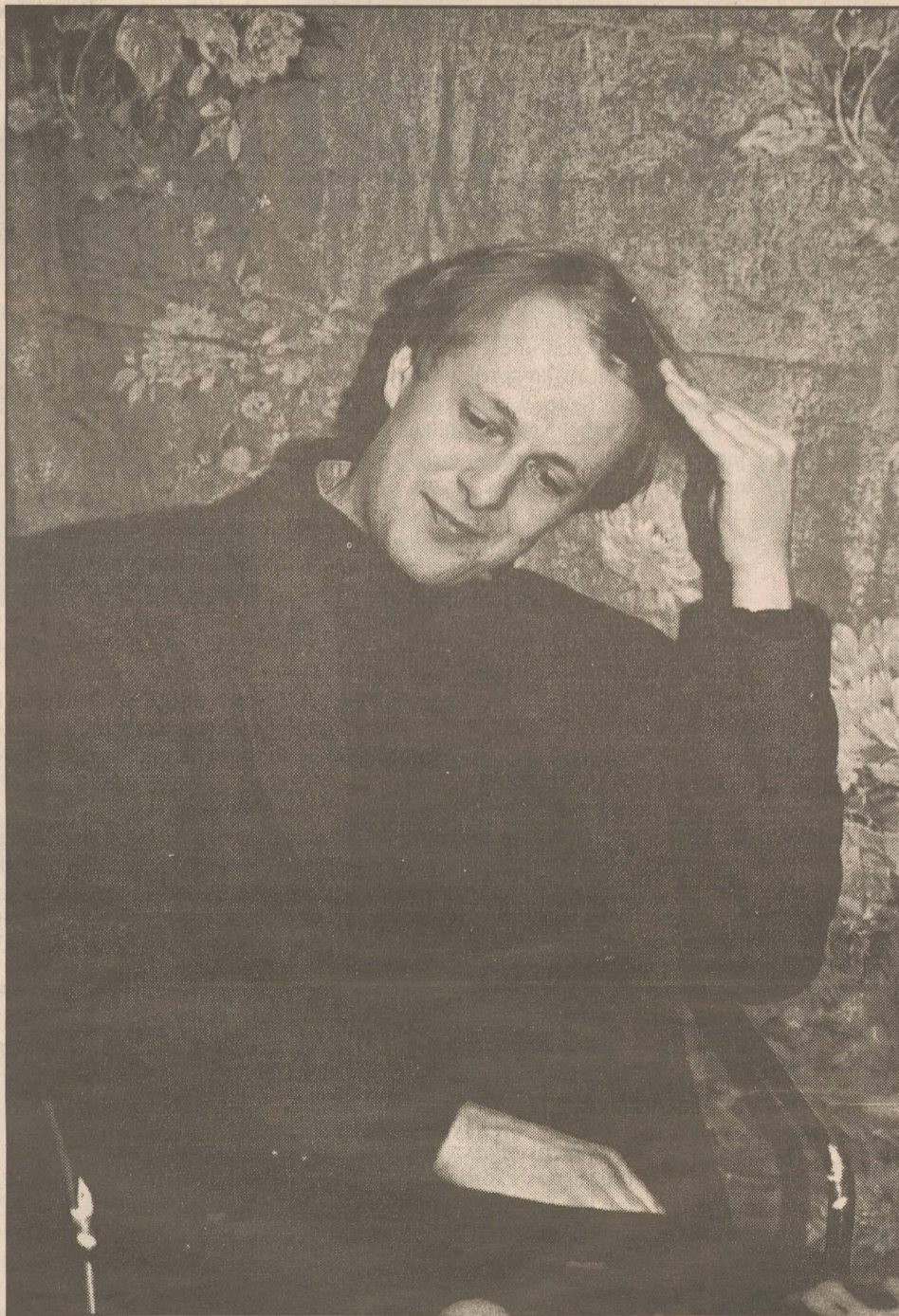
Lars har ingen formell utdanning.

–Nei, jeg kom aldri så langt. Etter å ha fullført gymnasiet var jeg i militæret. Så rotet jeg rundt i et par år, drev med musikk på forskjellige plan. DeLillos ble dannet da jeg var 21-22 år gammel. Det rotet bare mer og mer på seg, så noe skikkelig utdanning ble det aldri på meg. Men det er jo enda ikke for sent sier han, og undertegnede lurer på om hun skal invitere ham til universitetet i Tromsø. Kanskje ikke, han har sikkert mer å bidra med på musikkfronten. Mannen som i januar ble kåret til Norges beste instrumentalist av leserne i musikkbladet Beat.

–Men nå er jeg virkelig nødt til å gå, sier Lars i en beklagende tone, og hører stressa ut. Jeg avslutter intervjuet mitt, og sitter undrende tilbake. Forventningene om en litt innesluttet, pussig mann ble gjort til skamme.

Om Ishavsbyen har Lars følgende å si:

–Tromsø er et hyggelig stoppested på turneene våre. Vi har vært her ofte, hele 15 ganger tror jeg. Faktisk så skal vi i studio i

på keyboard, og det har vært en bra løsning for oss. Vi kommer til å spille en blanding av gammelt og nytt. Mye av materialet fra «Sent og tidlig» blir å høre.

–Turneen går frem til påske. Etter påske kommer vi til å opptre på diverse arrangement som russefester o.l. Alt i alt blir det ca. 70 konserter. Når dette er over er vi nok temmelig slitne alle sammen. Da tar vi en pause og er borte fra hverandre en

Den fordømte Nordlendingen:

– Et mesterverk

Hvem kan være bedre skodd enn Arthur Arntzen til å foreta ei historisk betraktning av *Den fordømte nordlendingen*? Om ikke 4500 utsolgte billetter kan gi noe umiddelbart svar, så sitter vi med en latterysta magefølelse av at teaterstykket har svart til forventningene. Minst. «Ravgalt inntil kunst.» Her blir Nordlendingens ymse

vidd og munterhet, løsaktighet, drukkenskap, gudstru og forhold til småpotet stevnet fram som ei skute med stødige rorkarer i skikkelse av Kristian Fredrik Figenschow jr., John Sigurd Kristensen og Finn-Arve Sørbøe, og med Arthur Arntzen som vant skipper.

Det å salte ned dette tema om Nordlendingen til ei forestilling på litt over to kjappe timer var umulig. Så har ikke det vært formålet heller. Med noen få forbehold klapper *skuta* trygt til kai, uten noe brukstap å snakke om.

Kulissene

Med på å lose fram teksten er akvarellene til Dagfinn Bakke, samarbeidspartner til Arntzen i mer enn tjue år. Scenen med en underliggende bård av selskinn, består av tre lerreter hvor scenebildene følger historiene og skaper en symbiose mellom tekst og bilder. Et par plasser føltes det som om lysbilledskiftingen tok litt av brodden fra teksten, da de ble litt for utfyllende og omskiftende. Her kunne teksten i seg selv som kontekst, båret vitsene godt nok.

Fysiologiske fakta

Lysbilledskiftingen passer imidlertid perfekt inn i sekvensen som tar for seg et nordlending-skjelett (*Homo Sapiens Arcticus*). Skjelettet har tegn til *feskespor*, albueskjell og ekstra lange armer til å fiske med; nå til å trekke trygd med. De dresskleddede herrene tar på liknende vis for seg diverse kroppsdeler i lys av nordlendingens lemfeldige historie. Og slik er første akt bygd opp: Som en temaorientert revolverdialog. De fire skuespillerne er iført antrekk for en formell anledning og betrakter nordlendingens historie og karaktertrekk sett inn- og utenfra.

Det kan være passende å nevne at Goethe holdt fram at: «Folk viser aldri sin karakter så klart som når de viser hva de ler av.»

Dramaturgien

Instruktør Lennart Lidstrøm har nok vært medvirkende til stykkets iøynefallende og til dels vitenskapelige oppbygning i første akt. Uten å røpe for mye for potensielle publikummere, kan vi fortelle at «Den fordømte nordlendingen» punktvis tar for seg tema som angår alle oss sambygdinge i nord. Eksempelvis er det *feske* og *fangst*, vær, sjukdom, dyriske drifta, gudstru og humor som tas opp. Her kommer Arntzens vidd inn. For som han selv hevder har han gjennom 40 år som Oluf, omreisende underholdningsartist, journalist og nå som universitetsansatt hørt og lært seg mange historier. Samtidig har han sett hvordan latteren kan frembringes – og fått innblikk i folks tankeverden såvel som hverdag. Historiene er et viktig krydder i dramaturgien.

Det gjøres tapre forsøk på å fremstille den i det siste så omtalte kvinnehumoren. I forhold til en sparsom nedskrevet historie om dette emnet, lykkes Arntzen & Co. langt på vei. Stykket er da også ment som en historisk betraktning. Skulle man hatt mere med, måtte muligens en del historie blitt nyskrevet.

Andre akt fortsetter der første

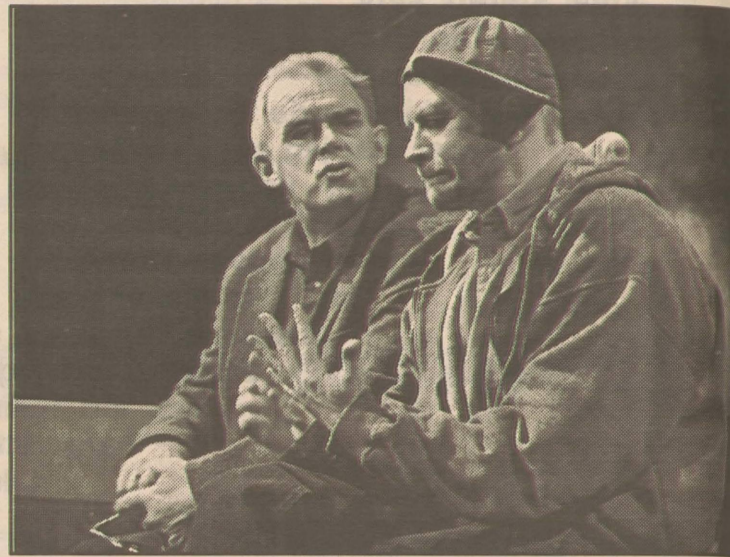
slapp, vitsene spiller også her en viktig rolle. Men denne akten preges av mere løssluppet spill og etterhvert overraskende kostymer. Sketsjene er fremtredende. Spesielt en sketsj hvor en må gå inn som tolk når han Sigfred flytter hjem etter to år i Oslo. Barndomsvennen Kastor skjønner nemlig ikke en *skit* av det han sier. Oversettelsen er ikke problemfri.

Stykket munner ut i en muntlig eksamen i humor med Arntzen som eksaminator, og en uventa avslutning som nesten havarerte i et latter-crescendo.

Stolte nordlendinger

Det virker som stykket forsøker å lære oss noe om vår selvfølelse som stolte nordlendinger. To poeng synes å være viktige. Det ene kan belyses av ordtaket: «Man ser ikkje si armod før man kjem te Bergen». Det handler om å få bedre kjennskap til seg selv gjennom andres syn; herav ordet *fordømt*? Det andre poenget angår nordlendingens person og det han trenger for å overleve; gudstrua, humoristisk sans og *småpoteten*. I dette teaterstykket kan man la seg imponere av hvordan man trekkes inn i alvoret der den ømtålige gudstrua omtales. Humoren oppløser alvoret og fungerer som en redende engel.

En Arntzen-kjenner vil nok huske igjen en del historier, uten at det trekker ned helhetsinntryk-

Arthur Arntzen & Co. tar oss med inn i Nordlendingens språkskattedekammer. Det er åpenbart feil at «talespråket som vår fremste kulturvare forsvant med økt skolegang etter krigen, da det var knyttet til andre forestillinger og arbeidsliv».

FOTO: HÅLOGALAND TEATER

ket. I tillegg inneholder stykket flere kommenterende *småstikk* til dagsaktuelle ting, som f.eks. Rattsø. Denne egenskapen var Oluf velkjent for.

Det trekker heller ikke ned at skuespillerne av og til virker ganske selvironiserende i stykket – ikke bare publikum lo. Det er med

på å gjøre stemningen intim og uhytidelig. Balansegangen mellom humor og alvor er gjennomført. Et motto for stolte nordlendinger stadfestes: «Hves du garr av språket, gjør du narr av oss!»

U Jostein Rørtveit

Humor eller ikke humor, det er spørsmålet i disse dager. Vi mennesker er visstnok innrettet med denne evnen av naturen. Det samme er dyrene mener Owe Steen-Hansen, universitetslektor i filosofi. Men hvordan er det med humor, filosofisk såvel som fysiologisk sett?

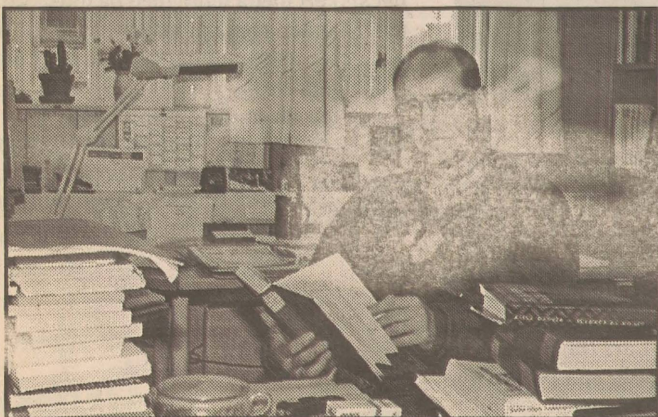

FOTO: JOSTEIN RØRTVEIT

–Språk er forsteinet latter, siterer filosof Owe Steen-Hansen. Latter fremkalles ved at språket omdisponeres og mykes opp.

En fortrolig lek

Owe mener humor er en evne som må forstås i forhold til et begrep om lek. Gjennom leken distanserer man seg fra en ofte alvorlig og påtrengende verden, men samtidig kan man nærme seg verden via det leken kan bortlære. I så måte uttrykker leken et overskudd, idet kampen for tilværelsen ikke tapper en for samtlige krefter. Det siste skulle matche bra at ordet *humor* kommer av det latinske ordet for væske.

Ravende akademisk vidd

En annen *filosof*, Herman Hesse har hevdet at: «Humor er alltid galgenhumor, og i verste fall får De lære det i galgen.» Dette ra-

vende akademiske vidd minner oss om at humor i seg selv har noe med overlevelse å gjøre. –Vi mennesker er utstyrt med latteren som en beskytter mot det som blir for påtrengende. Det blir ofte vanskelig å forstå verden når den er for nær, og latteren gjør at det ikke blir så alvorlig, resonnerer Owe.

Råbarske Nordlendinger?

–Det typiske med Nord-Norge er at disse trekkene er umiddelbart synlige. Rotfestet i en virkelighet der råskapen ved naturen blir forsøkt motvirket gjennom humoren, framholder en høyttenkende Owe. I hvert fall slik et (til dels) fordums Nord-Norge har vært.

Fortrolige elementer snur Vi vokser inn i en verden som hver blir for vanlig. Men det gir oss rom for undring. Uventet ting forstyrrer orden. –Humor betyr grunnsetningen for det menneskelige liv, siterer Owe. Teorien bunne i at lattereffekten slår blomst ved at verden og elementene slik vi kjenner dem, snur seg ned. Det fine med latteren er den demper organisk spennings Den skaper en balanse som ses i forhold til at humor fremmer kommunikasjonen med noe fremmed. Filrososof Arthur Arntzen slått fast at: «Humor er den formen før kommunikasjon» blir humor i form av lek noe vakkere enn en bevaring av barnnaivitet.

U Jostein Rørtveit

Bossa Nova Nordpå

Me var samla på Teaterkafeen ein onsdagskveld i mars. Bossa Nordpå ausa or kjeldene sine.

Marit Sandvik syng med utprega jazzstemme. Ho lagar eit lurt smil. Saman med saxofonist Helge Sveen, perkusjonist Finn Sletten, gitarist Øystein Nordvoll, bassist Oddmund Finnseth og trompetist Ole Thomas Gjærum gjer dei Bossa Nordpå. Dei gjorde eit par turnear i -93 og du styrde dei kanskje under festepela i Tromsø i -94. No var det oss dei skulle spele for – me som ikkje hadde høyrte dei tidlegare og nokon av dei som kjende bandet frå før. Og det var oss ho smilte lurt til, og til dei som kom inn etter kvart. Inn i tropisk varme, blå tonar, gul og raud ljossraum, laus prat og latter. Framfor kveldens konsert hadde dei kun hatt ei øvingsøkt på føremiddagen etter eit opphald på nærare to år. Det gjorde seg gjelende i nokre korreksjonar frå vokalist, og til tider nokon vel markerte taktslag frå trommisen.

Bahia-kjernens kjerne
Opphavet til rytmane i samba- og bossanovamusikken finn me i Bahiadistriktet. Bahia er kjernens kjerne, fortel vokalist Marit Sandvik med ei roleg, mørk nordlandspøyst. Bahia er eit distrikt i nordøst Brasil. - Steven Getz som representerte amerikansk cooljazz, Joao Gilberto og A. C. Jobim som vaks opp i Bahia-distriktet starta eit samarbeid på 50- og 60-talet. Det var reaksjonar på den eksplosive Bebop musikken som resulterte i den avsløpne Bossa Nova stilen, forklår Oddmund. Blant medlemmane i bandet er det berre Finn som har

dansa samba i gatene i Rio. Han har gått i læra hjå dei fremste utøvarane innan denne musikkgenren i Brasil. Dei andre har lytta til plater. -Det er vanskeleg å få tak i Bossanova musikk her i Noreg, fortel Marit. -Me får tilsend plater frå kjenningar i England og USA og fangar opp melodiar frå desse, men arrangementene er våre eigne. Helge og Oddmund lagar sambamusikk sjølve. Helge får inspirasjon frå dalmaninarane (hundane) sine som alle er kalla opp etter kjende jazzartistar, Dexter, Julia og Quinsy. Helge skildra hunden Paquito gjennom saxofonen sin i låten med same namn.

Paquito

Låtene, ja. Dei var varierte og baud på spontane overraskingar. Marit, Helge og Ole Thomas oppna låten Paquito i klar samba/jazz harmoni. Dei eksotiske rytmane fekk fort rørsler i hender, hovud, bein og hofter hjå publikum. Responsen gav ny glød til musikarane. Helge heiv seg inn i ein drivande god solo, Øystein spyta ut plekteret og gav laus på sambatonerekkja. Finn oppfatta signala og nytta trommer, cymbalar, stativ og anna innan rekkevidde – og fekk fram heftige rytmar. Den til då blygsame trommisen klinte til og laga høgdepunktet i denne låta og synte publikum at han meistra sambarytmekunsten. Oddmund og bassen lena hovuda bakover, tok sats og joina cymballydane. Dei tok over med ein svingande duett. Bassen byrja i det djupe re-

Marit Sandvik syng med utprega jazzstemme FOTO: KJERSTI BAKKEN

gisteret. Sprang oppetter skalen – og fekk selskap av Oddmund i det ljose partiet. Han song med på det internasjonale språket; de, va, vå, ve, ba, be, de. Gitaristen kom inn med fyldige akkordar, saxofonen bjeffa. Ein samtale på portugisisk gjekk mellom vokalist og trommisen som gjekk over i ekstatiske rop. Heile korpartiet vart avrunda med trom-

petisten som synte at han og hadde eit forhold til hundar og i sær samba! Så var dei tilbake der dei starta, med samstemt melodios samba. Publikum var slett ikkje viljuge til å sleppe dei då den siste akkorden tona ut...

U Solveig Vik

-jazztyrste
tromsø-
væringar
...men få
studentar.

Imellom to innslag støyte eg borti Øystein Blix som sit i styret i Tromsø Jazzklubb. Han og seks andre arbeider uløna for at tromsøpublikummet skal få oppleve nasjonale og internasjonale artistar plukka frå øverste hylla innan samtids jazz. - Men dessverre har det vert nedgang i antall besøkende på våre konserter i Teaterkafeen, selv om det musikalske nivået er høyt, fortel Øystein. Han lurar på kva som held oss studentar borte onsdagskveldane, kva me prioriterar framfor levande musikk? Er det fordømar mot jazz, fordi mykje av det er ukjent? Når eg tenkjer etter (i ettertid) er jazz for meg uforutsigbart, noko spennande og nytt som vert til på ståande fot. Ei lita, kjend melodistofe frå vise-, tango-, folke-, og som kan formast til det ugjenkjennelege. Denne musikkforma er grensoprengjande, di ein har frie tøyler når det gjeld det musiske, det harmoniske og bruken av effektar, så lenge ein held seg innan ramma for jazz. Mykje progressivt skjer for tida hjå norske jazzutøvarar, og dei kjem til Tromsø. Fyrst ut er Fuzzy Logic. Dei spelar leiken, melodios improvisasjonsmusikk, der det elektroniska og det akkustiska vert blanda til funky rytmar. Grip sjansen medstudent. Drikk deg utyrst, du og.

U Solveig Vik

Kurdisk nyttårsdag

Lørdag 30. mars er det kurdisk nyttårsaften. Eller Now Ruz som det heter på iransk. I denne anledning arrangerer Norsk Tropisk vennskapsklubb fest på kulturkafeen.

I 1996 kommer vi til å satse på de forskjellige lands høytidsdager, den kurdiske nyttårsfeiringen er en ledd i denne satsingen. Egentlig er det både Iran, Irak og Kurdistan som feirer nyttårsaften, men vi kommer til å satse på en Iransk feiring. Sier Bob Benoni i Norsk Tropisk vennskapsklubb.

Men alle er velkommen til kulturkafeen, som ligger over Fretex. Der har de plass til rundt 200 stykker. Det iranske ban-

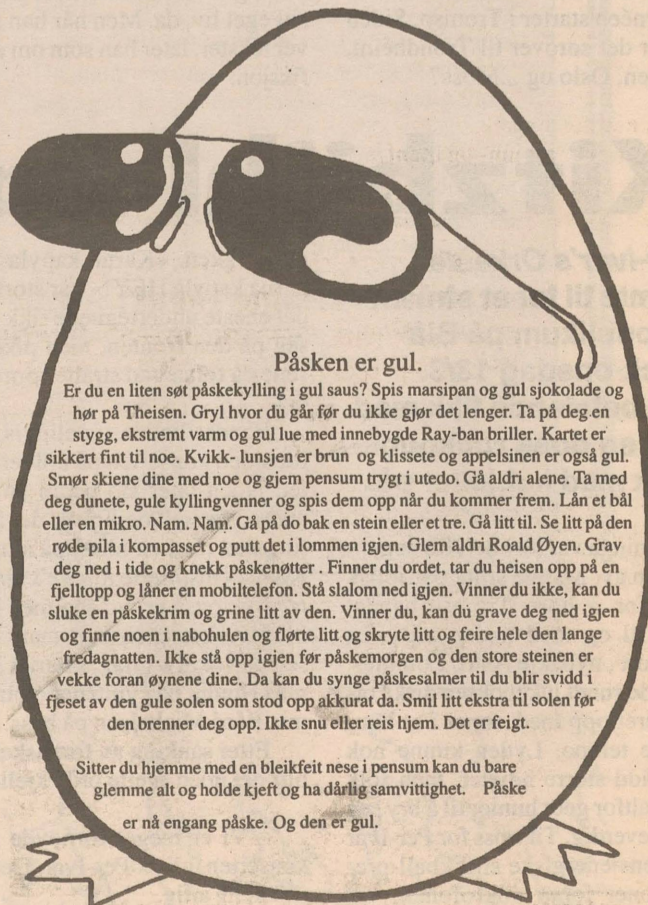
Den iranske gruppen Ranginkaman spiller på Kulturkafeen 30 mars. FOTO: KULTURKAFEEN

det Ranginkaman spiller iransk tradisjonell musikk og det vil bli servert iransk mat.

- Vi vil at kulturkafeen skal være en kulturell smeltedigel, derfor vil vi veldig gjerne at også nordmenn møter opp. Norsk Tropisk

Vennskapsklubb er et forum der nordmenn og innvandrere dyrker både norsk og utenlandsk musikk og kultur, avslutter Benoni

U Magnus Clough

Påsen er gul.

Er du en liten søt påskekylling i gul saus? Spis marsipan og gul sjokolade og hør på Theisen. Gryl hvor du går før du ikke gjør det lenger. Ta på deg en stygg, ekstremt varm og gul lue med innebygde Ray-ban briller. Kartet er sikkert fint til noe. Kvikk- lunsjen er brun og klissete og appelsinen er også gul. Smør skiene dine med noe og gjem pensum trygt i utedo. Gå aldri alene. Ta med deg dunete, gule kyllingvenner og spis dem opp når du kommer frem. Lån et bål eller en mikro. Nam. Nam. Gå på do bak en stein eller et tre. Gå litt til. Se litt på den røde pila i kompasset og putt det i lommen igjen. Glem aldri Roald Øyen. Grav deg ned i tide og knekk påskenetøtter. Finner du ordet, tar du heisen opp på en fjelltopp og låner en mobiltelefon. Stå slalom ned igjen. Vinner du ikke, kan du sluke en påskekrim og grine litt av den. Vinner du, kan du grave deg ned igjen og finne noen i nabohulen og flørte litt og skryte litt og feire hele den lange frednatten. Ikke stå opp igjen før påskemorgen og den store steinen er vekke foran øynene dine. Da kan du syng påskesalmer til du blir svidd i fjeset av den gule solen som stod opp akkurat da. Smil litt ekstra til solen før den brenner deg opp. Ikke snu eller reis hjem. Det er feigt.

Sitter du hjemme med en bleikfeit nese i pensum kan du bare glemme alt og holde kjeft og ha dårlig samvittighet. Påske

er nå engang påske. Og den er gul.

Sympatiske Steve

Han sitter lett sammen-sunken bak en halvliter på Blå Rock, unnskyl-dende ustelt etter 14 timers flytur. Steve Wynn er tilbake i Tromsø.

Flyet var forsinket. Wynn ble innvilget en halvtimes pause før det ble trommet sammen til en improvisert minipressekonferanse på Blå Rock. Sikkert halvdød av trøtthet, men allikevel vennlig smilende hilser han med lavmælt røst, «Hi, I'm Steve».

Han er tilbake i Tromsø for femte eller sjette gang, han forsøker å telle etter. Kanskje er det syvende gang? Hvorfor kommer han stadig tilbake? Han er fascinert av byen, av det å være så langt nord.

Liker å reise

Han forteller litt om turnéen. Europaturnéen starter i Tromsø. Siden bærer det sørover til Trondheim, Bergen, Oslo og ...Moss?

Wynn liker å reise. Synes det er spennende å treffe nye mennesker, se nye steder – og igjen se kjente.

Intensjonen er å lage så gode plater at han kan komme tilbake til steder han liker, og holde konsert.

For eksempel Tromsø. Her har han ofte vandret gatelangs, og regner seg som rimelig godt kjent. Har vel fått gå i fred også. Ingen stjernerikker eller dramatisk sorte solbriller, ansiktet er bare skjult bak mørkt, halvlangt hår.

Temakveld

Hva inspirerer ham? – Bøker, filmer og andre menneskers liv. Og sitt eget liv, da. Men når han skriver tekster, later han som om alt er fiksjon.

Egentlig skulle han og bandet vært i Oslo i kveld, men ryktet om en temakveld om seg selv var interessant nok til at forandringer i skjema ble gjort. Han har aldri vært med på noe liknende, og ser fram til seansen med grublandet spenning. «Just like I'm dead, and joining my own funeral».

Fotografering gjenstår. Om han kan stille seg der borte? Steve Wynn reiser seg fra sofaen med et spørrende blikk: Hvis vi ikke har flere spørsmål, altså? Nei... Jo, kommer du i kveld, da? «Sure I'll be there». Og det var han.

U Åse Linn Berntsen

— in concert

«Hi! Meet the Steve Wynn Quintet ... I'm Steve.» Rock'n roll, kjemisk rensset for synthesizere, bare slagverk og gitarer. Og det var evig nok. Bassgangene vil sitte lenge i ryggmargen, der resonansen ennå svinger i benpipene.

Bakerst ved miksepulten, der lyden er best, står en solid gruppe innbarka tilhengere, de mest trofaste konsertgjengere og platekjøpere noen stjerne kan ønske seg. De tramper takt, og nyter konserten på sitt rolige, tilbakeholdne vis.

Like foran scenen danser de hemningsløse. Noen utpekulert og dvelende. De ønsker seg – og får – blikkontakt med bassisten.

Han tar seg bra ut i profil, mørk, svett dåreløkk med i pannen. Vet det sannsynligvis også smålesket smilende og gyngende i synkopetakt. Han blunker tilbakke og nikker lovende.

De spiller lenge, både nye og gamle låter. Applausen tar motstrebende slutt etter det desiderte siste nummeret. Bassisten står mer av gårde for å finne sine venner. En sjenert entusiast mot til seg og går fram til scenen for å uttrykke sin begeistring. Wynn smiler glad og sier noen vennlige ord før han pakker videre. Dette er den første konserten på Europaturnéen. Måtte i kveld bli som denne!

Kitzbühl-race med Per-Ivar's

Per-Ivar's Orkester klemte til for et strålende publikum på Blå Rock onsdag 13/3. 175 betalende fikk med seg en dose rockpunk-funk med kubjeller på.

Stemninga var høy helt fra begynnelsen av. Mange stilte patriotisk opp for å høre Tromsø-bandet som til og med hadde med seg support, nybakte Astro Zombies. Spredd rundt jukeboksen diska orkesteret opp med toner i et knusende tempo. Lyden kunne nok ha nådd større høyder, men folk var i altfor godt humør til å bry seg nevneverdig. Til tross for Per-Ivar Jensens energiske strikkball-prestasjoner foran mikrofonen, var det dønn umulig å tyde noe særlig

av lyrikken. «Karna kapyla hey, karna kapyla HEY!» var stort sett det eneste undertegnede fikk med seg på den fronten, men pikefjesene på første rad strålte som bare det.

Bandet hadde tydeligvis øvd litt siden konserten på universitetet. Noen låter slo bedre an enn andre, spesielt deilig var det å roe ting ned med en blues på slutten. Køntri - inspirerte Runar's Orkester fikk også prøvd seg med henholdsvis bassgitarist Runar Clausen på vokal + gitar, gitarist Thomas Hough på cymbaler og trommis Bård Michalsen på bass.

Etter sanking av forfriskelser, blir det noen svette ord i kjelleren.

– Vi er meget fornøyde med konserten, gliser Per-Ivar. Det var skikkelig artig.

– Sschiitlæ, legger Runar til.

– Vi spiller litt rått men er egentlig veldig herlige og snille. Bård er den eneste som er litt slem for det må alle trommiser være. Per-Ivar kikker bort på Bård som er helt enig.

Framtidsplaner har orkesteret også; først skal Thomas til Karibien (reggae rules). Så skal bandet spille under Riddu-Riddu festivalen i Manndal i juli. I tillegg kommer planene om å danne eget trossamfunn på lista. Samtlige ansikt lyser opp:– Dette er seriøst! Vi skal dyrke det skapende isteden for det ødeleggende. Mennesket driver med altfor destruktive ting. Om folk gjør noe galt forstår vi det, bare de mener vel, avslutter gutta hjertesmeltende.

U Elin Førstund

Per-Ivar sjarmerer publikum.

FOTO: JAN MARTIN

I FANTASIENS VOLD

Eventyrverdener med trollmenn, droider og ildsprutende drager. Ikke akkurat ingredienser i en vanlig studenthverdag. Men det er virkelighet – for en som spiller rollespill.

- Det er litt vanskelig å forklare hva rollespill er, det høres lett dumt ut for folk som ikke selv har prøvd det. Rollespill handler nemlig om hva som foregår i fantasien din. Det sier Lasse Kvalvik, som jobber i den nye science fiction butikken Dreamlands i Tromsø. Her selger han i tillegg til rollespill, magic-kort, miniatyrfigurer og tegneserier.

- Rollespill er som en virkelighetsflukt, akkurat som å se en film eller lese en bok. Du lever deg inn i en annen virkelighet, tapt for den vanligvis traurige hverdagen.

Dårlige liv?

Men hvem er disse menneskene som rømmer? - Det er en myte at det er en spesiell type mennesker som spiller rollespill. Det er helt normale mennesker, i aldersgruppen fra 12 til rundt 30 år, ofte studenter. Veldig forskjellige mennesker, mange har ikke noe felles utenom interessen for rollespill. Man bør helst være flere for å spille. Vanligvis er det en såkalt «Gamemaster» og tre-fire vanlige spillere. Gamemaster er den som styrer spillet, hans jobb er å konstruere den fantasiverdenen spillerne befinner seg i. Til å hjelpe seg har han flere bøker som beskriver de forskjellige miljøene i detalj. Spillerne styrer en eller flere figurer, som for eksempel skal gjennomføre oppdrag som Gamemasteren lager. Hvis du klarer det du prøver på får du poeng. Driter du deg derimot ut, kan du risikere å dø.

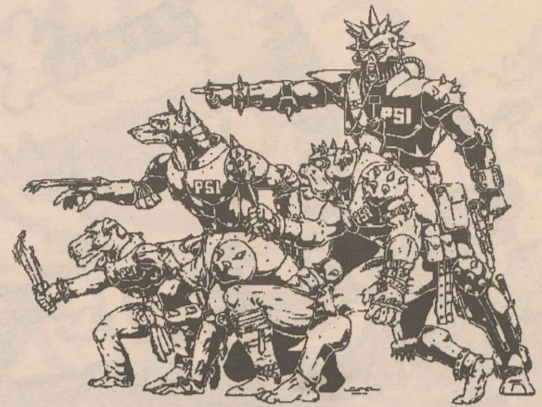
Ikke for tallveike

Spillerne må hele tiden ta avgjørelser, som hvor de vil gå, om de vil lete etter noe, eller om de vil angripe noen. Når spillerne har gjort et valg, kastes det terning om utfallet. Hvis du har bestemt deg for å angripe et menneske, vil terningene avgjøre hvor mye skade du gjør. Det er i det hele tatt ganske mye kalkuleringer i rollespill. Dette skremmer nok en del som prøver det for første gang. Men har man først lært seg systemet, går det ganske greit. Mengden beregninger variere også en del fra spill til spill. Men i den mye brukte varianten «Advanced Dungeons & Dragons» (AD&D) er det en god del regning.

Voldsfiksert

En del mennesker og organisasjoner, spesielt i USA, har reagert på voldsbruken i en del rollespill. Og det er vel et faktum at vold er et mye brukt virkemiddel. Dette er ikke Kvalvik helt med på:

-I AD&D er det lagt opp til en del slåssing. Men denne slåssingen er såpass urealistisk at jeg ikke tror spillerne blir påvirket nevneverdig. Dessuten fins det andre spill som er mer realistiske og ikke med så mye vold. Men egentlig er det veldig mye opp til «Gamemaster» og spillerne selv hvordan de vil spille. Det er litt av poenget, i rollespill skal det finnes like mange muligheter som i det virkelige liv.

Bakgrunn

Mange tror rollespill er noe ganske nytt, men egentlig er det bare en videreutvikling av eventyrfortellingen, som lenge har vært en tradisjon i Norge.

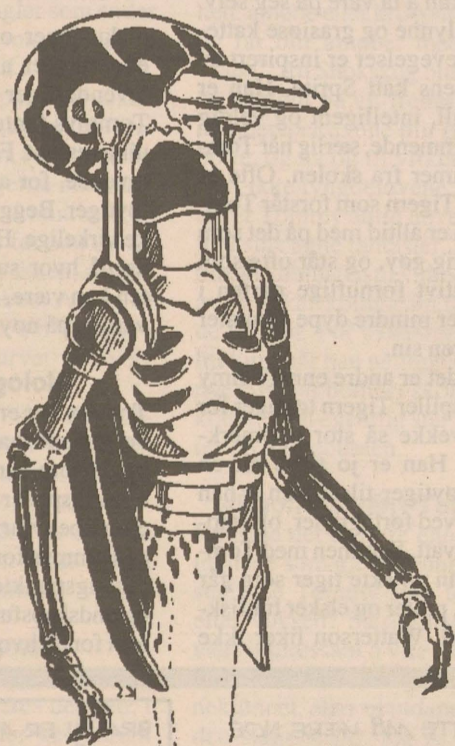
-Fra gammelt av har man i Norge drevet med høytlesning av eventyr, der en person leser for andre. Det er egentlig mye det samme som skjer i rollespill, der fungerer Gamemasteren som fortelleren, sier Kvalvik.

Tidkrevende

Begynner man først å spille rollespill, må du regne med å bruke en del tid. Spesielt i begynnelsen, når man skal lage de forskjellige figurene. For å få spillet mest mulig realistisk er det tallverdier for det meste, for eksempel personlighetstrekk, intelligens og utseende. Etterhvert som du lever deg inn i handlingen blir det nesten en egen virkelighet.

Hva skal man da egentlig med et virkelig liv?

U Magnus Clough

Satanisme og rollespill

"Rollepillene har ødelagt vår ungdom, og fått dem til å begå skjendige gjerninger mot kristendommen og alt det vi holder kjært." sa en medlem av Washington Housewives i et møte som var tilegnet rollespillenes skadelige effekt. I Herrens navn skulle USA renses for den uheldige innflytelsen.

Washington Housewives er en av de mange organisasjoner som kjemper mot umoral i det amerikanske samfunn og har særlig rettet sin oppmerksomhet mot rockemusikken, men heller ikke rollespillene har gått upåaktet hen. Argumentene som har blitt brukt er enkle og snevre, men har fått stor gjennomslagskraft i et paranoid USA på jakt etter syndebugger.

Det vanligste rollespillet, AD&D, har regelbøker som tar opp djevlere og demoner og har derfor blitt utsatt for hard kritikk. Djevlene blir framstilt som onde monstre som spillerne

skal nedkjempe, men dette er ikke godt nok for Husmødrene som mener at kun total isolasjon fra virkelighet og fantasi er redningen for samfunnet. Spillerne er for det meste det godes forkjempere i en verden preget av kaos og moralsk forfall, en verden ikke ulik vår egen. Husmødrene mener at spillerne blir hjernevasket og at de til slutt vil falle i Den ondes klør.

Mange nye spill henvender seg til folk som har gått lei av å spille snille riddere og antihelter. Disse har navn som Vampire og Werewolf, men oppfordrer heller ikke til utstrakt djeveldyrkelse. Snarere er de en invitasjon til å utforske de mørkere sidene ved den verden vi bor i og vår egen natur. Benektelse er et velkjent psykologisk fenomen som ikke løser noe problem; problemene løses ikke ved å lukke øynene og innbille seg at de ikke er der. Rollespill er virkelighetsflukt og en anledning til å leve ut sider av ens egen personlighet som i en perfekt verden må undertrykkes og forties.

U Asgeir Johansen

Tommy og Tigern:

Ti år i en se

Ta en seksåring som er stappfull av fantasi, bare en vanlig tiger, men en tiger som går opp andre er tilstede. La dem oppleve verden sammen en mann som gjorde nettopp dette. De to ve
Men hvem er de

Alle bilder: Fra 10 år med "Tommy og Tigern", copyright © 1996 by Bill Watterson

Tema: Ti år med Tommy og tigern

Det gikk ikke lang tid før man her i landet fikk øynene opp for den amerikanske tegneserien om seksåringen Calvin og tøytigeren hans, Hobbes. På norsk ble de raskt omdøpt til Tommy og Tigern, og fikk et eget blad i tillegg til at avisene begynte å trykke serien. Senere kom den første boka med stripene i kronologisk rekkefølge, så kom en bok til, og slik fortsatte det. De fem første bøkene har oppnådd opplagstall som man enten kan klø seg i hodet over eller nikke forstående til. Det ligger 200 000 eksemplarer i norske bokhyller allerede.

Mannen bak stripene

Forfatteren, Bill Watterson er bosatt i Hudson, Ohio. Han er gift med Melissa, og har forunderlig nok ikke barn. Han har nok allerede rukket å fylle førti år, og var i yngre alder en frustrert politisk tegner i The Cincinnati Post. En dag midt på åttitallet bestemte han seg for å leve av å tegne, og begynte å skrive. Resultatet ble en tegneserie. Hvem kunne gjetet at serien etterhvert kom til å bli den største tegneseriesuksessen i vår gryende dataalder? Watterson er en mann med mange prinsipper og overbevisninger. Han er sterkt imot at Tommy og

Tigern skal komme på t-skjorter og kopper, og forbeholder seg retten til å tegne og skrive hver strek selv.

Tøytigre – ikke bare tøytigre

Seriens hovedpersoner er altså Tommy og tigreren hans, Tigern. Tommy er seks år. På originalspråket heter han Calvin, og er oppkalt etter 1500-talls teologen Johan Calvin, som mente at våre handlinger er forutbestemte. Til en viss grad kan man si at Tommy gjør ære på sin navnefars idéer ved stadig å understreke at han selv er et uoppdaget geni som senere i livet vil bli elsket og dyrket. At andre ikke har oppdaget hans talenter endå ser ikke ut til å bekymre han. Det kommer de bare til å angre på senere:

Egentlig har ikke Tommy så mange venner utenom Tigern. Han kan virke pysete og puslete, ikke særlig pliktoppfyllende på skolen, rampete og enormt provoserende, spesielt sett med voksne briller. I tillegg har han en mildt sagt livlig fantasi, og masse kunnskap og interesse for emner som ikke regnes som nyttig lærdom blant voksne forståelsepåere. For eksempel vet han alt om hvordan en tyggis skal tygges, og alt om dinosaurer. Som om ikke dette er nok til å sette grå hår i hodet på enhver barnepsykolog, så er han

innerst inne en godhjertet liten gutt, som har en god tanke bak det meste han gjør. Kanskje med endel unntak når det gjelder angrep på lusete piker, særlig Marianne. Tommys livrett er sjokoladetrekte sukkerbomber med sjokolademelk, tilsatt vitaminer, og han har en innebygd tiltrekning mot TVens oppstykkede budskap.

Tommys beste venn er Tigern, eller Hobbes, som er det navnet Watterson ga han. Hobbes var en filosof som levde på 1600-tallet, og hadde et ganske beksvart syn på menneskets natur. Tigern understreker da også mer enn gjerne alle fordelene man har ved å være tiger og ikke menneske. I følge hans filosofi er mennesker laverestående vesener som hverken vet sitt eget beste eller kan å ta vare på seg selv. Tigerns lynne og grasiøse katteraktige bevegelser er inspirert av forfatterens katt Sprite. Han er både snill, intelligent og veldig imøtekommende, særlig når Tommy kommer fra skolen. Ofte er det bare Tigern som forstår Tommy. Han er alltid med på det som er virkelig gøy, og står ofte som den relativt fornuftige parten i dype eller mindre dype samtaler med eieren sin.

Når det er andre enn Tommy tilstede spiller Tigern tøytiger for ikke å vekke så stor oppmerksomhet. Han er jo tross alt en tiger! I tøytiger-tilstanden er han vaskbar ved førti grader, og stappet med vatt. Sammen med Tommy er han en ekte tiger som går oppreist, prater og elsker tunfisk-smørbrød. Watterson liker ikke

diskusjoner om hvorvidt Tigern egentlig er av vatt og plysj, levende tiger eller et produkt av Tommys fantasi. Det er igrunnt uinteressant. For Tommy er Tigern levende, for alle andre er han tøytiger. Begge oppfatninger er like virkelige. Egentlig er det et spørsmål på hvor subjektiv virkeligheten kan være, ingen av oss kan verden på nøyaktig samme måte

Biologisk opphav

Tommy har en egen evne til å leve voksne halvveis til vann og de som har mest grunn til å aldri bli aldringsposer under øynene evige bekymringsrynker i pannen er Tommys foreldre. Selv om utgangspunktet virker hjertelig og onskapsfullt, kan man imidlertid forstå hvorfor moren og

Sårings Liv

... og livsfilosofi, gi ham en bestevennsom er tiger . Ikke
 sten alt, er med på alt og kan spille en harmløs tøytiger når
 du har en tegneseriesuksess. USA for ti år siden var det
 og Tigern så dagens lys og trykksverte for første gang.
 hva er det vi elsker ved dem?

kelig Lusete Piker.

Tommysaurus Rex

Tommy har en voldsom livsape-
 titt. Han mener livet skal nytes
 og at han fortjener å nyte det. En
 som har vært seks år i ti år har
 nok rukket å oppleve met meste
 som er gøy, og det har Tommy
 vært.

Han har flere ganger prøvd å
 skrive ned sine livsmemoarer –
 for å glede ettertiden. De vil jo
 sikkert elske å lese om verdens-
 lederen og geniet Tommys barn-
 dom, men tålmodigheten tilsva-
 rer ikke alltid entusiasmen. Det
 er forresten vanskelig å finne ut
 hvilke verdier og moralske be-
 grensninger denne gutten har,
 men fantasien er det ingenting i
 veien med. Aldri har vi vel sett
 noen som kan leve seg så inder-
 lig inn i roller som dinosaur, rom-
 helt, amøbe eller krokodille. Mor
 og far blir amøber med et lite
 "zapp", fru Snokskog blir en hes-
 lig innfødt på en fremmed plan-
 net, perspektivene blir plutselig
 borte, og av og til virker rett og
 slett ikke tyngdelovene. Dessu-
 ten er Tommy alltid uovervinne-
 lig i sine egne fantasier, selv om
 tilbakekoblingen til virkeligheten
 av og til kan komme litt upassen-
 de på han. For eksempel er det
 litt kjipt når han nettopp med sin
 nye F16 har bombet skolen til et
 krater, men egentlig står og ven-
 ter på skolebussen.

«Egofilosofen» Tommy

Kanskje det er flere enn under-
 tegnede som gjerne kunne tenkt
 seg å se Tommy som tenåring
 eller voksen? Særlig hadde det
 vært interessant å vite hva slags
 forhold han da ville hatt til kvin-
 nekjønnet, eller til utdanning for
 den slags skyld. Jeg er redd vi
 ville blitt skuffet. Ting blir så an-
 nerledes når man blir eldre. Vir-
 keligheten krever så mye av oss
 at vi ikke har tid til leke, fantasie-
 re og være barnslig, selv om vi
 innerst inne har lyst. Seriens mål-
 gruppe er alle kjønn og alders-
 grupper, men treffer nok best der-
 som man har kommet over Do-
 nald-stadiet.

Tommys oppførsel er ganske
 ekstrem, men problemstillingene
 hans er i mange tilfeller interes-
 sante.

Han tar opp mange essensi-
 elle og innviklede spørsmål, filo-
 soferer rundt dem, og kommer
 med totalt ubrukbare konklusjo-
 ner – helst til sitt eget beste.

Vi får gjerne følelsen av at
 Tigern har de fornuftige svare-
 ne, men som tiger ville han ikke
 finne på å avsløre noe så viktig
 til oss ansvarsløse mennesker.
 Mange av poengene i stripene
 kan faktisk få oss til å tenke, og
 når Tommy ikke skjønner hvor-
 for ingen vil betale fem kroner
 for et spark i baken, er det fordi
 han mener at enhver faktisk kun-
 ne trenge det.

Mening i hver strek

Det må være noe annet som er
 spesielt med Tommy og Tigern
 også. Vi kjøper en tegneserie om
 en seksåring og tøytigern hans,
 setter oss ned i godstolen eller
 låser oss inne på do for å humre,
 flire og tidvis krøke oss av latter
 av Tommys opplevelser og utta-
 lelser.

Et eller annet treffer oss et
 eller annet sted. Kanskje lengter
 vi etter å være som vi var når vi
 var små? Mange situasjoner kan
 vi kjenne oss igjen i. Enten det er
 den gangen vi reiv hull i bukse-
 baken, og måtte opp på tavla i
 timen, eller da vi drømte oss bort
 en mattetime.

Tommy og Tigern er en ærlig
 serie, kjemisk fri for klisjeer og
 kommersialitet. Watterson har
 tidligere sagt at mange tegnese-
 rier liksom godt kunne vært presen-
 tert på radio fordi tegningene
 mangler dybde og sjel. Hans egne
 tegninger er også enkle, men
 hver tegning er laget spesielt til
 den ene historien, rentegnet og
 fargelagt for hånd. Det djevle-
 ske glimtet i øynene når Tommy
 skal kaste snøball på Marianne,
 eller det redselsfulle uttrykket
 han får idet havregrøten angri-
 per, er så virkelige at det er skum-
 melt. De er laget med enkle linjer
 hvor hver strek har betydning.
 Kanskje er det nettopp det som
 er poenget?

– En god tekst redder vanlig-
 vis kjedelige tegninger bedre
 enn gode tegninger redder en
 dårlig tekst, sier Watterson, men
 mange av hans tegninger kan
 være vanvittig morsomme i seg
 selv. Tegningene gir karaktere-

ne personlighet og sjel, og det
 samme gjør tekstene.

En kommentar som Tigern
 sier ville for eksempel ikke fun-
 gert hvis det var Tommy som
 sa den. Poengene ligger i sam-
 spillet mellom tekst og tegning.
 Watterson sier at serien er et
 slags selvportrett, det den re-
 flekterer hans egne interesser,
 verdier og tanker. Samtidig som
 serien i første rekke skal få oss
 til å le, skal den helst si noe
 meningsfullt innimellom også.

Han mener et serieunivers
 bør være et unikt sted, med sin
 egen logikk og sitt eget liv, og
 sier om Tommy og Tigern at den
 handler om private virkelighe-
 ter, innbilningens magi og egen-
 arten av enkelte vennskap.

Jubileumsbok

Det er litt over 10 år siden Tom-
 my og Tigern dukket opp for
 første gang. Siden da har Bill
 Watterson tegnet og skrevet
 over 3000 seriestriper som dag-
 lig går i mange tusen aviser,
 verden over. De aller fleste er
 gitt ut i bokform i kronologisk
 rekkefølge. Nå har den sjette
 boka kommet, "Ti år med Tom-
 my og Tigern". Dette er en spe-
 sialutgave hvor forfatteren har
 plukket sine egne favorittstri-
 per fra tidligere bøker, kommen-
 tert dem, og gitt dem ut i en
 jubileumsbok som nok kan bli
 en uunnværlig skatt for Tommy
 og Tigern-elskere over hele ver-
 den. Boka inneholder også 24

sider ren tekst, skrevet av Watter-
 son selv. Han gir oss blant annet
 litt tegneseriehistorie, røper inspi-
 rasjonskilder og beskriver bak-
 grunn og inspirasjon for karakte-
 rene i serien. Dessuten får vi vite
 hvorfor Tommy er så opptatt av
 dinosaurer, hvilken betydning
 Tommys kjelke har for serien, og
 hvem romhelten Spiff egentlig var.

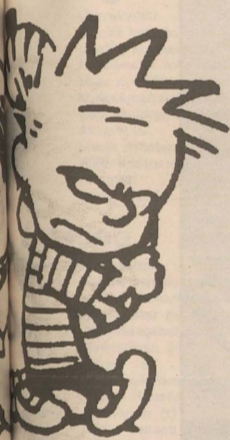
Siste Tommy og Tigern

Bill Watterson har sluttet å tegne
 Tommy og Tigern. Det er trist, men
 sant. Fordi han er en perfektjonist
 som vil og må tegne hver strek
 selv, ble det for slitsomt å skulle
 presse seg til å lage nye striper
 kontinuerlig. Han fryktet det ville
 gå utover kvaliteten etterhvert.
 Dessuten orket han ikke begrens-
 ningene som stripeformatet i avi-
 sene ofte påla han. Dermed risike-
 rer vi at den sjette boka blir den
 siste.

Det er ikke lett å skulle peke på
 hva som gjør at Tommy og Tigern
 har blitt så populære. Det enkleste
 hadde vært å genistemple Bill
 Watterson, men jeg tror det ville
 stride mot hans overbevisninger.
 I stedet kan man, mens man leser
 gamle Tommy og Tigern-blader
 eller bøker for 'nte gang, si som
 Tommy:

Dette er så kult at jeg må på
 do...

U Elin Sæterøy

til Tommy har krangler som ender
 med: "...det er ikke min feil, jeg sa
 vi skulle kjøpe hund..."

Tommys far er patentadvokat.
 Han mener havregrøt og teltturer
 er bra for karakteren. Han forteller
 Tommy mer enn gjerne om man-
 nen som sitter inne i minibanken
 og trykker pengene før han dytter
 dem ut gjennom sprekken, og han
 sykler alltid til jobben. Av og til
 tviler han faktisk på om Tommy i
 det hele tatt har arvet noen av
 hans gener.

Tommys mor er flittig. Hun job-
 ber i hjemmet, og Bill Watterson
 selv er lei seg for at vi stort sett
 bare får se henne i rollen som utål-
 modig mor på randen av å miste
 forstanden, men hun synes aldri å
 gi opp sin oppdragerrolle.

Hovedfiende

Marianne (egentlig Susie Derkins)
 er ei jente, og rangeres dermed, i
 følge Tommy, under kategorien
 meget smittsom art, svært langt
 borte på evolusjonstigen". Det
 kan nok av og til virke som Tom-
 my egentlig liker Marianne, men
 oppførselen hans er vanligvis så
 at Marianne helst vil trekke
 seg lengst mulig bort, gjerne be-
 hve at hun faktisk bor i samme
 bolig som Tommy. Marianne er
 Tommys rake motsetning, plikt-
 oppfyllende, høflig, smart og seri-
 øs, og er et evig terror mål for
 Tommy og Tigerns megakule
 klubb, RØLP – Resirkuler Øyeblik-

Bleieskiftstudenten

-med dagsrevyen på video

De tisser i buksa. Og skriker hvis de ikke får det de vil ha. De spankulerer bestemt rundt på Universitetets område – hvis de har lært seg å gå da. De er barn av studenter og forferdelig søte.

Å kombinere barn og universitetsstudier – går det an? Vi prøvde å få tak i noen av de som har erfaring, studentforeldrene...

Men det var lettere sagt enn gjort. En ting er i hvert fall sikkert, nemlig at småbarnsforeldre ikke er lett å få tak i mens de haster av sted mellom forelesninger, bleieskift, sovetider og mating. Men i MH-kantina fant vi tobarnsmoren og pedagogikkstudenten Anitra Lykke og sønnen Harald (9 måneder) midt i en grøtpause.

Harald ser særdeles fornøyd ut der han spiser barnegrøt og flørter med fotografen, mens mamma Anitra prøver å få spist litt selv også.

– Vi sitter her fordi det er så lyst og trivelig, og så kan jeg sette vogna rett utenfor og la Harald sove. Før jul hadde jeg bare dagmamma til eldstemann Hauk Morten (3 år), så da ble det til at jeg tok Harald med på forelesning en del ganger. Dengang var han ganske velvillig innstilt til å sitte å pludre på egenhånd mens forelesningene varte, men nå er han litt for aktiv til at jeg kan ha han med. Da er det godt å endelig ha fått fast barnevakt to ganger i uka, sier Anitra mens hun plukker opp en leke fra gulvet, en leke som forresten har vært i gulvet minst tre ganger de siste ti minuttene. – Før

måtte jeg starte flere dager i forveien med å ringe rundt til alle venner og kjente for å få noen til å passe han mens forelesningen varte.

– Studietiden er en fin tid å ha barn på, det ene utfyller liksom det andre. Det synes jeg i hvert fall de dagene jeg har overskudd. Jeg har klart å være mor når jeg er hos barna, og student når jeg er på universitetet. På den måten blir det faktisk ren avkobling å skifte fra det ene til det andre. Det er i mange tilfeller mer praktisk å studere enn å ha en jobb med fast arbeidstid når man har små barn. Som student kan du komme for sent uten at det går utover noen andre, det går ikke når man jobber.

Noen uheldige situasjoner...? –Selvfølgelig har man hatt hva man kan kalle arbeidsuhell, hvor lånte notater blir «pyntet» litt på, og ivrige små barnehender har oppdaget at pappas datamaskin er særdeles gøy å trykke på. Men de helt store tragediene har heldigvis uteblitt...

Hva med eksamen?

– Selvfølgelig er det tungt i eksamenstiden – da skal man ha

ALLE FOTO: ASGEIR JOHANSEN

tid til barn, mann, lesning, husarbeid, og så skal man jo sove da. Men de beste karakterene – de kom etter at jeg ble mor...

Ja, hvor mye betyr mannen din for at dette skal fungere?

– Dersom ikke mannen min hadde stilt opp slik han gjør, hadde det vært umulig for meg å studere samtidig med å ha barn. Når han kommer hjem, kan jeg mure meg inne med bøkene og overlate alt av barn til han. Uten denne muligheten ville jeg fått svært liten tid til å lese. Dessuten ville det vært umulig å klare seg bare på studielån, så man er nesten avhengig av at en av foreldrene jobber – for å få det til å gå sammen økonomisk.

Selvfølgelig går det an å klare seg som aleneforsørger, men jeg

tror det må være ganske hardt.

Beskriv en vanlig dag...

En vanlig dag starter i sekstiden på morgenen, hvor vi prøver å få tid til å kle på barna og oss selv, for ikke å snakke om å skifte bleier og spise, etterfulgt av at mannen i huset kjører eldstemann til dagmamma. Deretter

går det slag i slag med kjøring hit og dit, studier og jobb, lekning, mating og bleieskift inntil barna har sovnet i ni-tiden. Da er det å se dagsrevyen på video, og kanskje lese litt fag på sengekanten.

– Det er synd at vi enda ikke har fått barnehageplass til verken til Hauk Morten eller Harald via Studentsamskipnaden. Jeg er tross alt cand. mag. til våren dersom jeg står på eksamen, samtidig som mannen min er stipendiat. Det skulle i alle fall ikke mangle på ansiennitet. Dessuten er studentsamskipnadens barnehageplasser blant de dyreste i landet. Ved andre universitet er prisene inntektsregulert, slik at de blir tilpasset den enkeltes økonomi. Dette er viktig for en småbarnsfamilie som allerede balan-

serer på kanten økonomisk. Det hadde også vært kjekt å ha flere seminarer på kveldstid, slik at av foreldrene kan passe barn mens den andre går på seminar. Hvordan er det med muligheter for babystell her på universitetet?

– Ordninga for stellerrommet er en historie for seg selv. Først jeg inn på UB for å hente nøkkelen til stellerrommet. Så må jeg ned i UB-kjelleren der stellerrommet er. For å komme dit med vogn må jeg enten gå helt rundt til hovedinngangen på ISV eller ta heisen som er i motsatt ende av stellerrommet. Skifte på og så springe hele vogn opp igjen for å levere nøkkelen. Sukker mamma Anitra... Det hadde vært fint med en annen nøkkelordning.

– Universitetet i Tromsø er desidert beste av de tre jeg har studert ved, og det kan du gjerne skrive i avisa!

Og dermed er vi ferdig og er på tide. Harald begynner å småsur. Han er klar som et egg en ny bleie.

STUDENT RADIOEN

FM 105.6

Mandag

07.30 Morrakvitter
Aktuell byradio med reportasjer, gjester, konkurranser og musikk. Riksnyheter hver halvtime
11.05 Formiddagsmusikk.
11.05 Bluestimen.
15.00 Presentert av Jan Olsen
Aktuelt 15
Lokalt nyhetsmagasin med William Hansen
17.30 TromsøTopp
De mest solgte platene i Tromsø siste uke.
Programleder: Steinar Gamre
Ukas nye plater.
De ferskeste platene.
Programleder: Steinar Gamre
19.30 Nonstop
21.00 Oppvarming til Radiobingo
Ivar Stures halvtime
21.30 Radiobingo
i samarbeid med Ramfjord UIL.

Tirsdag

07.30 Morrakvitter
Aktuell byradio med reportasjer, gjester, konkurranser og musikk. Riksnyheter hver halvtime
11.05 TromsøTopp (r)
De mest solgte platene i Tromsø siste uke. Programleder: Steinar Gamre
Ukas nye plater (r)
De ferskeste platene.
Aktuelt 15
Lokalt nyhetsmagasin med William Hansen
21.30 Studentradioen Jazzforum
v/Tom Sigvald
22.30 Jazzklassikere
23.00 Bluestimen (r)
med Jan Olsen
24.00 Tropical Extravaganza (r)
v/Bob Benoni
01.00 Natradio
til 06.00

Onsdag

07.30 Morrakvitter
Aktuell byradio med reportasjer, gjester, konkurranser og musikk. Riksnyheter hver halvtime
11.05 Ukas nye plater (r)
11.05 Musikkmaksimum
Repriseutdrag fra søndag
15.00 Aktuelt 15
Lokalt nyhetsmagasin med William Hansen
21.30 Nonstop
22.00 Elvismusikk

Torsdag

07.30 Morrakvitter
Aktuell byradio med reportasjer, gjester, konkurranser og musikk. Riksnyheter hver halvtime
11.05 Formiddagsmusikk
11.05 Elvistradioen (r)
15.00 Aktuelt 15
Lokalt nyhetsmagasin med William Hansen
20.00 Jazzforum (r)
v/Tom Jensen
21.30 Film i Fokus
Studentradioens filmmagasin med Ronny Arild og Harald Fusedahl
22.00 Radio Light Sprocket
23.00 Bort i Natta
Natradio
Musikk i Natta
til 06.00

Fredag

07.30 Morrakvitter
Aktuell byradio med reportasjer, gjester, konkurranser og musikk. Riksnyheter hver halvtime
11.05 Ka skjer i helga
Ring inn meldinger om arrangementer på 776
11.05 Gratis
11.05 Film i Fokus (r)
Studentradioens filmmagasin med Ronny Arild og Harald Fusedahl
15.00 Aktuelt 15
Lokalt nyhetsmagasin med William Hansen
18.00 *E* - Vorpjelttechno med Jørn & Chrifan
19.00 Looney Tunes
Housemusikk
20.00 Alternativ Derrick
21.00 Kaoskroken
til 22.30

Lørdag

12.00 Formiddagsmusikk
13.30 Resirkulering
med Endre Daniloff
16.00 TromsøTopp med Steinar Gamre
17.00 Ukas nye plater (r)
med Steinar Gamre
18.00 Radio Light Sprocket
22.00 Studentradioen
Natradio

Søndag

06.00 Studentradioen
10.30 Jazzforum Søndagsutgave
11.00 Formiddagsmusikk
13.00 KM Mydland med Anders Røeggen. Alternativt musikkprogram
14.00 Musikkmaksimum v/Rune Hagen & Mponica Lian
16.00 Elvismusikk
17.00 Tropical Extravaganza
v/Bob Benoni

Sprek barokk-musikk

23. og 24. mars er det klart for en av de største musikalske satsingene i Tromsø denne våren. Da fremfører Tromsø Kammerkor Bachs Johannespassjon i Domkirken.

I alt rundt hundre personer kommer til å være på podiet under fremførelsen. Kor, solister og orkester medregnet.

Johannespassjonen tar oss med to tusen år tilbake i tid, for å forsøke å gjenskape og levendegjøre noe av stemningen og hendelsene som skjedde de siste timene i Jesus liv. Vi får se og høre hva som skjedde da han gikk fra å være hyllet profet til å bli forrådt, forhørt, pisket og til slutt korsfestet til døde, slik det er fortalt i Johannesevangeliet. Musikken er skrevet av Johan Sebastian Bach, og oratoriet ble første gang fremført i 1724. I Tromsø er det blitt satt opp flere ganger, sist for to år siden.

Gripende og vakkert

Johannespassjonen regnes som et av Bachs viktigste verker, og noe av det mest gripende og dramatiske i hans produksjon.

– Kunsthistorisk er dette noe av den flotteste kirkemusikken som noensinne er laget, og Bach har også blitt kalt den femte evangelist, forteller dirigent Snorre Holmgren.

Erfarne solister

Solistene i oppsettingen er in-

gen nybegynnere. Evangelisten Johannes blir fremstilt av tenoren Brian Burrows, Jesus blir spilt av David Halvorsen og Pilatus av Trond Halstein Moe som er en av Norges fremste operasangere. I tillegg synger også sopranen Guri Oddan Holmgren.

Koret består stort sett av de samme som i fjor høst fremførte Carmina Burana, en konsert som ble en stor suksess. Johannespassjonen har de jobbet med siden jul. Orkesteret er sammensatt av musikere fra Troms og

Finmark. Snorre Holmgren lover at dette kommer til å bli en flott musikkopplevelse for de som har lyst å høre på. Men man må være raskt ute, for det er begrenset antall plasser. Billettene kan man kjøpe på Tono-foto, og det er 20% rabatt for studenter.

Finmark.

Snorre Holmgren lover at dette kommer til å bli en flott musikkopplevelse for de som har lyst å høre på.

Men man må være raskt ute, for det er begrenset antall plasser. Billettene kan man kjøpe på Tono-foto, og det er 20% rabatt for studenter.

U Randi Solhaug

Bak hundre års søvn

Hva skjer bak øyelokkene på en Tornerose som sover i hundre år? En intens kvinnesøvn av kropp og sjel, uten plass for prins og fallos. Seks kvinnelige dansere danser denne drømmende Tornerose i Riksteaterets forestilling *Sleeping Beauty*, nå på turne i Nord-Norge.

En enslig danser på scenen. Slank, silkevakkert, smilende, sensuell. En plutselig vakling, smil som sprekker, ansikt og silkekropp i hardt fall mot glass-scenen. Danseren gjentar det - den mjuke dansen, de rå rykningene. Det perfekte som en umulig forventning. Kall det et kvinneideal. Som Tornerose er: mjuk, skjønn, smilende. Deretter

flere dansere på scenen. Alle seks. Skjønnheter. Men med ulike uttrykk. Dette har de likevel felles: Den vakre dansen og så det plutselige fallet. Kropp og ansikt i knas mot glass-scenen. Rå rykninger. Gang på gang. Musikken - en enslig fiolinist på scenen - er uten fast rytme. Likevel er det rytme. Dansernes rytme. Torneroses eg-

ne pulseringer. Sensuelle - og brått voldsomme og vonde.

Søvnen tar over. Torneroses hundre år. Hennes hundre år. Det er en god søvn. Kroppslig, varm, nær. Runde kropper sammenfiltret på glass-scenen, i bølgende bevegelse. Fallossymbolene kan ikke trenge gjennom i dette drømmende kvinneunivers. Tornerose i sin egen verden. Ikke bare en god søvn, men en nødvendig søvn. En søvn for å bli et selv. Eller for å holde på et selv. Tornerose-fortellingen utfordres. Eventyrets skjønne, passive, evig og blindt ventende får et seksdobbel motstykke i danserne på

scenen. Tornerose er kraft, vilje, forventning. Hun er mange. Hun er sterk. Hun danser klassisk ballett med sigarett i munnen.

Danseforestillingen *Sleeping Beauty* ironiserer over vår Tornerose-fortelling; det er et moderne eventyr. Om det umulige i Tornerose-idealet. Og om det nødvendige i hundre års kvinnesøvn - for å skape et eget rom, en selvbevissthet, for å møte virkeligheten. Og kanskje prinsen.

U Elin K. Haugdal

FOTO: GEIR KASTMO

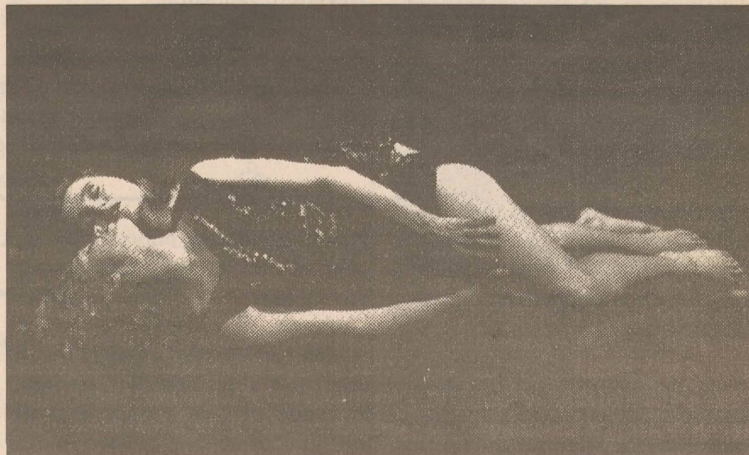
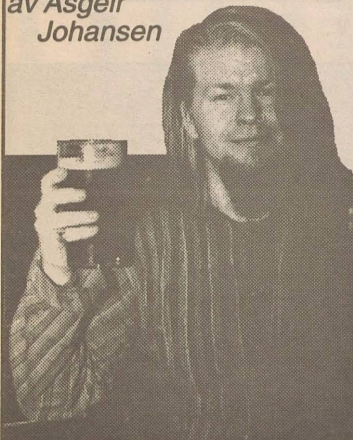

FOTO: ELIN K. HAUGDAL

Øl-spalten

av Åsgeir
Johansen

Gyldenbrunt, skummende, forfriskende øl. Ølets historie går langt tilbake i tiden og har vært en velsignelse for utallige mennesker. Dets sosiale kvaliteter er lovprist i utallige sanger og dikt og har fungert som en virkelighetsflukt for mange av oss. Øl er kultur på like fot med vin, men er mer tilgjengelig for flere av oss enn det vinen er. Derfor tar Utopia konsekvensen av ølets undervurderte status og dedikerer en hel spalte til studentenes nasjonaldrikk.

Mange vil sikkert reagere med glede, mens andre vil, forhåpentligvis, reagere med avsky. Meningene om alkohol er mange og delte, noe som er sunt for meningsdannelsen i landet. Hensikten med en spalte som denne er ikke å bidra til økt alkoholkonsum eller uforstandig alkoholbruk, men snarere å heve ølet fra den statusen som det beklageligvis har fått som en mindreverdige alkoholholdig drikk som bare er egnet til å drikke seg full på. Ølet er nemlig en svært velsmakende drikk og er av svært mangfoldig karakter. Med det som bakgrunn er det kanskje pretensiøst av oss å gradere øl på en svært subjektiv skala, siden smaken, som alle vet, er som baken. Dette er kun gjort for underholdningens (og maktkickets) skyld. Spaltens primære formål er å informere om at det finnes andre øltyper der ute i Norges beste ølby enn vårt lokale Mack. Derfor vil vi oppfordre alle som vet om uvanlige, ukjente øltyper om å gi oss et lite tips.

I denne utgaven vil vi ta for oss det nye finske ølet som har funnet veien til Nordens Paris (eller skal vi si Nordens Plzn): Lapin Kulta.

Ølets historie går omtrent hundre år tilbake i tiden, da gruveselskapet Lapplands Gull kjøpte opp et bryggeri, etter å ha innsett at utvinningen av gull

Morgan Kane svinger den igjen

Ja, colten altså.....

Fryktens port er tredje bok i serien El Diablo og den seksogåttiende boken hvor Morgan Kane er med. Men det er den første boken jeg leser om helten med colten. Nå skulle endelig også jeg få innblikk i denne manneverdenen.

Handlingen starter i Mexico i 1911 rett etter revolusjonen. Morgan Kane, hans sønn Paco og dama til Morgan, Edna, rømmer rundt fra noen sinte kontrarevolusjonære, fordi Paco fikk en sisetetsdame på tjukken. Og de forfølger dem helt til England og deretter til Spania, hvor Paco skal få en ny start som tyrefekter.

Sviktes?

Parallelt med dette følger vi Pacos gamle venn Pedrito. De sloss sammen for revolusjonen, men nå har Pedrito begynt å samarbeide med fienden. Og det store spørsmålet er hele tiden, må han forråde sin gamle venn? Hva kommer han til å gjøre når General Huerta spør spørsmålet som vi alle vet kommer? Det ligger hele tiden i luften og svirrer. Da jeg hadde lest siste side lurte jeg fortsatt på hva som skjedde med Pedrito.

Handlingen svikter

Joda, det er en bra ide som ligger bak. Handlingen kunne ha vært drivende. Paco drar til Spania for å begynne et nytt liv og fiendene hans står i veien. Det starter egentlig bra, med en fin oppbygging av spenningen. Men så kommer et antiklimaks. Forfatteren blir veldig opptatt av Paco, Edna og Morgans amatørmessige møte med luksuriøse omgivelser i England. Et lengre opphold i handlingen som ikke har noen sammenheng med deres flukt fra skurkene. En feilslått avsporing når personene kun blir overfladisk beskrevet og boken først og fremst har verdi som en spenningsbok. Da har det heller ingen hensikt med to parallelle handlinger som ikke har konsekvenser for hverandre og som ikke møtes et eneste sted i hele boken.

Blasse personer

Forfatteren Kjell Hallbing er veldig flinkt til å beskrive omgivelsene. Utførlig blir ethvert rom Morgan treer inn i beskrevet. Lukter, lys, gjenstander; alt er som regel ganske tidsriktig. Hadde bare han tatt seg like god tid med personene i boka, som man ikke blir riktig kjent med. De blir nesten statister, og man kan jo begynne å lure når selv Hallbing roter sammen navnene og bruker de om hverandre.

Morgan er forsøkt beskrevet fra flere sider i denne boken. Han er ingen snakkesalig type og standardreplikken hans er: «Ha 'hm». Dermed må handlingene hans tale for seg selv. Men de kan til tider være noe intetsigende. Jeg lurte ofte på hva denne mannen tenkte. Det må da være mulig å fremstille han slik at ikke alt blir overlatt til fantasien.

Onde versus gode

Boken starter med en voldtekt av en jomfru på side 1. Og det er ofte sånn mennene i boka bedømmes; de onde, karakterløse mennene

gikk heller dårlig. Navnet gikk da over til ølet, et navn som passer utrolig bra.

Ølet er lett med så og si ingen ettersmak i det hele tatt. Et lyst, leskende øl som passer best til varme sommerdager. Med andre ord, ikke et typisk nordnorsk øl, men vel verdt å prøve ut. Lapin

Kulta er en god erstatning for lettere øltyper som Corona, men det må poengteres at Corona er brygget på mais, mens Lapin Kulta er brygget etter Renhetsloven. Det vil si at ølet består hovedsaklig av malt, humle, vann og gjær. Nå er Renhetsloven strengt tatt avskaffet her til lands, men de fleste norske bryggerier holder seg fremde-

les til den.

Lapin Kulta er et godt øl, men det til sitt bruk. Siden det er veldig lyst og veldig lett, egner det seg godt som matøl og til forfriskning. «Dagen derpå-sykdommen» kan nok også bli mindre kritisk, for de som er plaget med den, hvis man tar ølets lyse karakter i betrakt-

ning. Lapin Kulta er for tiden kun å oppdrive på fat på Tromsø Jernbanestasjon.

Lapin Kulta:

Forfatter Kjell Hallbing har skrevet bok om Morgan Kane.

voldtar, mens de snille får så mye gratis som de bare orker. Og det er jo en grei måte å skille onde fra gode, som jeg har stor forståelse for. Men det er nesten latterlig hvor viktig de seksuelle preferansene blir når mennene skal beskrives.

Vold

Og boka behandler vold på en veldig lettvtint måte, hvor det er det groteske som teller. Og det er litt tåpelig.

«Så var det som om det brune, glatte brystet revnet, hvite splinter av ribben kranset som en tanngard to forrevne, lyserøde hull der sønderlitte lungevev tørt frem som ertende tunger i et hatefullt geip.»

Dette blir smør på flesk, spør meg.

Vold og sex

Det er lett å merke å dette er kioskklitteratur. Sex og vold skal holde motivasjonen til å les videre oppe. En gang kommer Morgan og Paco over en naken jente bundet til en kaktus. Der har skurkene plassert henne, men hvor for? De har vært slemme mot henne, men hvilken betydning har hun for handlingen. Nå og nix, viser det seg. Hun bare står der for å vekke leseren. Og det trengs nok også.....

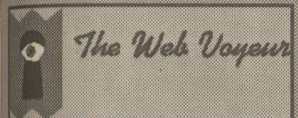
U Lise Swensen

Nettpreik

Snoke snoke

Navn: web-voyeur
 Adresse: <http://www.eskimo.com/~irving/web-voyeur>
 Kategori: Underholdende

Det er alltid spennende å snoke i andres saker, spesielt hvis du kan være anonym.

Og det er vel dette som gjør surfing litt pirrende, du leser tanker og meninger til mennesker du aldri har møtt.

Men noen går enda lenger, de monterer kameraer på for eksempel arbeidsplassen sin, og sender bilder kontinuerlig ut på nettet. Etterhvert er det blitt ganske mange som gjør dette, og web-voyeur er en av de mest omfattende samlingene av slike plasser. Her finner du for eksempel «Iguana Images' IguanaCam» (iguana = øgle), som gir deg muligheten til å følge med i øglen Dupress liv og levne i California. Videre har du muligheten til å overvåke en kaffetrakter på universitetet i Cambridge, og se verden fra øynene til Steve Mann, som har festet kameraet på hodet. Et par interaktive lokaliteter er det også, blant annet en modelljernbane i Danmark, som du kan styre via musen din.

Free Speech Online
 Blue Ribbon Campaign

Nettsensur

Mangel på sensur er en av grunnene til at Internett er såpass spennende og underholdende som det er. Mennesker har mulighet til å eksponere seg selv og sine interesser uhemmet. Men nå er denne friheten i ferd med å bli truet. Den er faktisk allerede begrenset, i hvertfall i USA, der Bill Clinton har underskrevet noe som heter «Communications Decency Act», som går ut på å sensurere all informasjon på Internett. Mange har reagert sterkt på dette, blant annet «The Electronic Frontier Foundation» som har startet «The Blue Ribbon Campaign» som du kan lese mer om på <http://www.eff.org/BlueRibbon/activism.html>.

Magnus Clough

SURF THIS WAY:

www: <http://www.isv.uit.no/student/utopia/>
 @: utopia@stud.isv.uit.no

Vi noterer at...

... eksamensbesvarelser klarer seg utmerket uten barnevakt, skal vi tro eksamenskontoret. De har ikke føtter, og går følgelig ingen steder på egenhånd. Hva eksamenskandidatene synes om saken er tydeligvis ikke så nøye. Ikke for det - siden det nå likevel ligger an til at besvarelsene blir godkjent tross lapsusen, er det vel enkelte som snarere irriterer seg over at de ikke tok seg en tur på Domus på lørdag med pensumbøkene under armen.

... hvis Kim Saxvik får det som han vil, må studentstyreleder Kristian Wengen dra til neste NSU-møte med forslag om å droppe målsetningen om radikal kjønnskvoteing. At Wengen selv er for radikal kjønnskvoteing bidrar til humoren i situasjonen, og vår tro på et funge-

rende studentdemokrati er atter styrket. På den annen side er det vanskelig å se at det skulle være så mye å bråke for at det underrepresenterte kjønn skal få noen fordeler på jobbmarkedet. Hvis nå bare de siste ti års utvikling kunne skyte fart, er det ikke så lenge til det er vi gutta som kan nyte godt av ordningen.

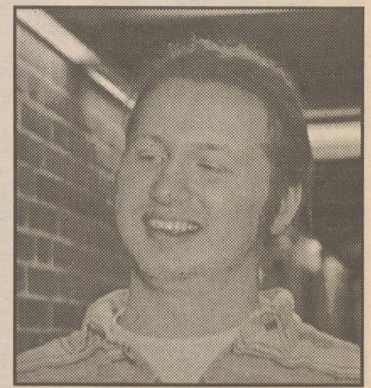
... de første vitsene om en tidligere speiderleders oppdragelse av skotske skolebarn, har allerede tikket inn over faxen.

... grunnet den ordenssans som er herværende redaksjons usvikelige kjennemerke, inntre det stadig uventede ting. Nå nettopp dukket det opp igjen en bok vi fikk tilsendt rett før jul - med ønske om redaksjonell omtale. Avsender var forfatteren selv, pastor Arnfinn

Clementsens ved Karisma Senter i Stavanger. Tittelen på boken er «Norge tilbake til Gud», og her får vi blant annet vite at det var takket være en bønnevekkelse over hele landet i de siste dagene før folkeavstemningen som reddet vårt kjære rike fra EU-medlemskap. I tillegg ledes vi ut av villfarelsen om at også homofile har noe i gudens rike å gjøre med den skarpsindige kommentaren «hvilken bedragerisk løgn!». I sitt brev til redaktøren skriver den håpefulle pastor blant annet: «Du skal også vite at vi ber for deg; at du skal løfte fram sanne og gode verdier gjennom din avis.» Nåvel, kanskje ikke så merkelig at boken tok seg en tremåneders vandring på egenhånd.

Fire på rad

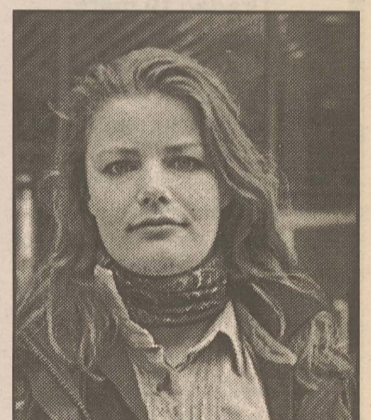
Hva synes du om å innføre "rettferdig" kaffe på universitetet?

Jørgen Kvalnes, 24, statsvitenskap mellomfag : Jeg nekter å svare på spørsmålet, da det strider mot min religiøse overbevisning.

Sverre Håkon Evju, 24, medisin 2. år : Utnytting av fattige mennesker er ikke bra, så tiltaket er selvfølgelig fint. Studenter er vel i grunnen realister, så jeg tror at dette er liv laga.

Beate Tverberg, 24, farmasi 1. år : Skal dette ha noen virkning, bør kaffeprosjektet innføres overalt, og ikke bare på universitetet. Studentmassen er for liten til å ha innvirkning.

Ellen Kristin Riise, 21, kjemi og matematikk : Tanken er god. Studentene er vanligvis flinkere til å støtte opp om slike tiltak enn andre arbeidsgrupper, derfor tror jeg dette vil gå bra.

IDÉ: MORTEN SKOGLY

FOTO JOSTEIN RORTVEI

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Tirsdag 19.mars

Internasjonal uke starter med Internasjonalt seminar : Kjønnsnøytral utlendingslov-kvinneundertrykkende praksis. Divin Ducks spiller for skarve hundrelappen på Dampen. På teaterkafeen jazzes Dag Arnesen kvartett for oss kl. 21.00. Dessuten kan du med god samvittighet ta deg en kjempesfest, det er jo Spanias nasjonaldag!

Onsdag 20.mars

deLillos lar det svinge på Boccaccio. I anledning Internasjonal uke er det Markedsdag på hovedgården med alternativ handel kl. 12.00-16.00. Vennskapsavtalekafe i Bodegaen kl. 12.00-17.00 med underholdning. Medlemsmøte i fiskeklubben HAILL, med sjøfiske som tema. Promenadekonsert på kulturhuset. På Blårock feirer vi den irske festdagen St. Patricks night med livevideo av the Pogues og masse annen irsk folkemusikk. Blend musiserer på Midt-dagskjellern. Spennende! På NFH foreleser Arne M. Arnesen om «Hvor lav sjøtemperatur tåler lakse-smolt». Tromsø Museum arrangerer foredrag med tema «De første

Tromsøværinger» av arkeolog Anne Karine Sandmo kl. 19.30. Vårjevndøgn, er det i dag? Ja!

Torsdag 21.mars

Internasjonal uke viser «The Wave» fordi dette er den internasjonale kampdagen mot rasisme. Tid: 17.00, sted: B-1005. Dessuten spiller Super-Knut på vennskapsavtalekafeen kl. 15.00.

Fredag 22.mars

I.U. : IUB-auditoriet kan alle som har lyst, se billedspill fra Guatemala kl. 12.00-15.00 Filminteresserte kan se «Nikita» kl. 20.00 i Aud.Max. Troms turlag har tur helgetur til Stordalsstua De har også uketur til med start i Dividalen og slutt på Katterat.

Lørdag 23.mars

I.U. : Fest i Aud.Max med massssse artig underholdning. Dørene åpnes for deg kl. 19.00, og kl. 20.00 kan du svinge deg til tonene fra Minus Maja, m.fl. Filmklubben viser «Tingenes tilstand». Fiskeklubben HAILL drar til Hella for å fiske og fiske og fiske. Lørdagsmatine på kulturhuset.

Søndag 24.mars

Familieskisøndag på Trollvassbu. Tur til Stormheimfjellet v/Breivikeidet. På Tromsø Museum forteller Stein Elvestad nordnorske eventyr for barn i alle aldre, og muse-

umslektor Torbjørn Alm viser lysbilder.

Mandag 25.mars

Kanskje du kan ta en kaferunde i dag?

Tirsdag 26.mars

En fin kveld å tilbringe foran TV-skjermen.

Onsdag 27.mars

Mannen som spydde på publikum, rullet seg i glass på scenen og skjelte ut politiet, er gjenstand for denne ukes temakveld på Blårock. «The Godfather of Punk», hvem andre enn Iggy Pop?

Torsdag 28.mars

Lynni Treekrem og Kjetil Bjørns-tad på Dampen, kr 100,-. Fjellgruppa i TSI har påskesamling i Lyngsdalen. Kulturhuset gir plass for konsert med elever fra Tromsø musikk-skole.

Fredag 29.mars

Den store horrorkvelden går av stabelen i Bodegaen kl. 17.00, grøss og gru for de som tør.....

Lørdag 30.mars

«Jesus fra Montreal» på filmklubben. Lørdagsmatine på kulturhuset.

Søndag 31.mars

Palmesøndag.

Mandag 1.april

I dag har du lov til å lure kjæresten, husverten, kantinedama, bussjåføren, naboen, hunden e.l. fullstendig opp i stry, det er jo aprilsnarr!

Tirsdag 2.april

Prøv å tilgi alle «vennene» dine som lurte deg trill rundt i går.

Onsdag 3.april

Fjellsportgruppa har 6-dagers påskesamling i Lyngsdalen

Torsdag 4.april

Skjærtorsdag.

Fredag 5.april

Laaaaaaangfredag.

Lørdag 6.april

Påskeaften.

Søndag 7.april

«Påskemorgen slukker sorgen...»

Mandag 8.april

2. påskedag, og dagen før hverdagen bryter løs igjen.

Tirsdag 9.april

I dag er dagen for å sjekke ut om lesesalen fremdeles virker. Tørk av solkrem og skismøring og ikke deg striskjorta.

Onsdag 10.april

Red Hot Chili Peppers-fans, gled dere! I kveld er chiliene gjenstand for temakveld på Blårock

(hvor ellers?) Tipper det blir mer enn One hot minute...

Torsdag 11.april

Bare Egil Band spiller på Dampen. LAG benytter kvelden til å arrangere temamøte kl. 19.00

Fredag 12.april

Fredagskafeen viser den fantastiske filmen «Nattsvermeren», start kl.20.00 i Aud. Max. «The Crow» på filmklubben Troms Turlag arrangerer uketur: Indre Troms fra Kilpisjärvi Abisko

Lørdag 13.april

»Mitt liv med en idiot» på filmklubben. Fjellgruppa arrangerer tur til Lille-Russetind. Turlaget kjører i gang helgetur Kirkesdalen-Gaskas. TULL har ansvaret for Gallopøpiggen-rennet, den ultimate skileikarfesten. Fuglekassesnekring på Tromsø Museum.

Søndag 14.april

Går Beverly Hills enda? Hvis ikke drar du på café.

Mandag 15.april

Utstillingen «BH-kunst» åpner på Tromsø Museum.

Tirsdag 16.april

Internasjonalt seminar: Ordet som brobygger og politisk pressmiddel.